

TARTU ÜLIKOOLI 2010. AASTA VILISTLASTE UURING

LÕPPARUANNE

2011

Sisukord

Jooniste loetelu.....	3
Tabelite loetelu	5
1 Sissejuhatus	6
2 Metoodika	7
2.1 Küsimustik.....	7
2.2 Valim ja andmekogumine	7
3 Tulemused.....	9
3.1 Lõpetanute õpingutega seotud taust.....	9
3.2 Tagasivaade õpingutele.....	11
3.2.1 Eriala/õppekava valikut mõjutanud tegurid.....	12
3.2.2 Hinnangud õppekavale ja õpingutele	15
3.2.3 Praktika läbimine õppekava raames	22
3.2.4 Tugi õpinguteks	24
3.2.5 Töötamine õpingute ajal.....	26
3.3 Kõrgkoolilõpetanute edasine tegevus.....	30
3.3.1 Õpingute jätkamine koheselt peale ühe õppeastme lõpetamist ja enesetäiendamise vajadus	32
3.3.2 Töö leidmise viisid ja töökoha valik	35
3.3.3 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel.....	38
3.3.4 Töökoha asukoht, tööandja omandivorm ja töökoormus	39
3.3.5 Töölane positsioon, tööga rahulolu ja staaž.....	42
3.3.6 Ametikohal nõutav haridusaste	46
3.3.7 Sissetulekud.....	48
3.4 Pätevused	51
4 Kokkuvõte	56
LISA 1. Küsimustik	61
LISA 2 Hinnangud õpingutega seotud aspektidele teaduskondade ja kolledžite lõikes	75

Jooniste loetelu

JOONIS 1 VASTANUTE JAOTUS SOO JA VANUSE LÕIKES (% , N=1263).....	9
JOONIS 2 VASTANUTE JAOTUS TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% , N=1263).....	9
JOONIS 3 VASTANUTE JAOTUS ÕPPEASTMETE LÕIKES (% , N=1263).....	9
JOONIS 4 ÕPPEVORMI MUUTMISE SEOS ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAMISEGA (% VASTANUTEST, N=1263)	10
JOONIS 5 ÕPPEKAVA/ERIALA VALIKU PÕHJUSED (% VASTAJATEST, KES PIDASID PÕHJUST VÄGA OLULISEKS VÕI OLULISEKS, N=1263).....	12
JOONIS 6 HINNANGUD ÕPPEKAVA EESMÄRGIPÄRASUSELE NING TÖÖTURU NÕUETEGA VASTAVUSELE (% , N=1262).....	15
JOONIS 7 RAHULOLU ÕPINGUTEGA SEOTUD ASPEKTIDEGA (% , N=1153).....	17
JOONIS 8 ÕPPEKAVA RAAMES PRAKTIKA LÄBINUTE OSAKAAL TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% , N=1263)	22
JOONIS 9 ÕPPEKAVA RAAMES PRAKTIKA LÄBINUTE OSAKAAL ÕPPEASTME JA -VORMI LÕIKES (% , N=1263).....	23
JOONIS 10 HINNANG ÕPINGUTEKS VAJALIKULE TOELE TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% , N=1262).....	25
JOONIS 11 TÖÖTAMINE ENNE ÕPINGUID JA ÕPINGUTE AJAL (% , N=1263).....	26
JOONIS 12 TÖÖTAMINE ENNE ÕPINGUID JA ÕPINGUTE AJAL TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% , N=1263)	26
JOONIS 13 TÖÖTAMINE ENNE ÕPINGUID JA ÕPINGUTE AJAL ÕPPEASTME JA -VORMI LÕIKES (% , N=1263)	27
JOONIS 14 ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAMISE PEAMINE PÕHJUS (% ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAJATEST, N=855).....	27
JOONIS 15 ÕPINGUTE AEGSE TÖÖ JA ÕPITUD ERIALA SEOTUS TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAJATEST, N=889).....	29
JOONIS 16 HINNANG ÕPINGUTE AEGSE TÖÖ MÕJULE ÕPPETÖÖLE JA ERIALASELE ARENGULE (% ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAJATEST, N=888).....	30
JOONIS 17 LÕPETAMISJÄRGNE TEGEVUS (% , N=1221).....	30
JOONIS 18 ÕPINGUTE JÄTKAMINE PÄRAST ÜHE ÕPPEASTME LÕPETAMIST ERINEVATES ÕPPEASTMETES (% KÕRGKOOLIS ÕPINGUID JÄTKANUTEST, N=487)	33
JOONIS 19 ÕPINGUTE JÄTKAMINE PÄRAST ÜHE ÕPPEASTME LÕPETAMIST ERINEVATES KÕRGKOOLIDES (% KÕRGKOOLIS ÕPINGUID JÄTKANUTEST, N=487).....	33
JOONIS 20 OLULISEMAD PÕHJUSED ÕPINGUTE JÄTKAMISEL (% ÕPINGUID JÄTKANUTEST, KES HINDASID TEGURIT VÄGA OLULISEKS VÕI OLULISEKS, N=531)	34
JOONIS 21 ENESETÄIENDAMISE VALDKONNAD (% , N=1213).....	35
JOONIS 22 TÖÖKOHA LEIDMISE KIIRUS (% ERIALASEL TÖÖL TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, KES EI TÖÖTANUD JUBA ÕPINGUTE AJAL, N=326)	36
JOONIS 23 TÖÖKOHA LEIDMISE VIIS (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=908)	36
JOONIS 24 OLULISEMAD TEGURID TÖÖKOHA SAAMISEL (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=949).....	37
JOONIS 25 OLULISEMAD TEGURID TÖÖKOHA VALIMISEL (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=950).....	37
JOONIS 26 PRAEGUSE TÖÖ SEOTUS ERIALAGA TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=945)	38
JOONIS 27 PRAEGUSE TÖÖ SEOTUS ÕPITUD ERIALAGA ÕPPEASTMETE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=953)	39
JOONIS 28 MITTEERIALASEL TÖÖL TÖÖTAMISE PÕHJUSED (% MITTEERIALASEL TÖÖL TÖÖTAJATEST, KES VÄITEGA OSALISELT VÕI TÄIELIKULT NÕUSTUSID, N=112)	39

JOONIS 29 TÖÖKOHA ASUKOHT (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=950)	40
JOONIS 30 TÖÖANDJA OMANDIVORM (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	41
JOONIS 31 TÖÖKOORMUS (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	42
JOONIS 32 AMETIALANE POSITSIOON (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951).....	43
JOONIS 33 AMETIALANE POSITSIOON TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	43
JOONIS 34 AMETIALANE POSITSIOON ÕPPEASTME LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	44
JOONIS 35 RAHULOLU TÖÖGA JA TOIMETULEK TÖÖTURUL (% , N=1153)	44
JOONIS 36 STAAŽ (AASTATES) ERIALAGA SEOTUD AMETIKOHAL (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=883)	46
JOONIS 37 AMETIKOHAL NÕUTAV HARIDUSTASE (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951) 46	
JOONIS 38 PEAMINE SISSETULEKUALLIKAS (% , N=1263)	48
JOONIS 39 PÕHITÖÖKOHA BRUTOPALK TEISENDATUNA TÄISKOHALE (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	49
JOONIS 40 PALGA MUUTUMINE PÄRAST HARIDUSTASEME OMANDAMIST (% , N=810)	50
JOONIS 41 KESKMINE HINNANG PÄDEVUSTELE, SH ENDA TASEMELE, ÜLIKOOLI ROLLILE PÄDEVUSE KUJUNEMISEL JA OLULISUSELE TÖÖKOHAL	51

Tabelite loetelu

TABEL 1 VASTANUTE ARV JA VASTAMISMÄÄR TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES.....	8
TABEL 2 ÕPPEVORM ÕPINGUTE ALUSTAMISEL JA LÕPETAMISEL (N=1263).....	10
TABEL 3 ÕPPEKOHT ÕPINGUTE ALUSTAMISEL JA LÕPETAMISEL (N=1262).....	10
TABEL 4 VASTANUTE JAOTUS TEADUSKONNA VÕI KOLLEDŽI NING (LÕPETATUD) ÕPPEVORMI JA –ASTME LÕIKES (N=1263).....	11
TABEL 5 ERIALAVALIKU PÕHJUSED TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% VASTAJATEST, KES PIDASID PÕHJUST VÄGA OLULISEKS VÕI OLULISEKS, N=1263)	14
TABEL 6 HINNANGUD ÕPPEKAVA EESMÄRGIPÄRASUSELE NING TÖÖTURU NÕUETEGA VASTAVUSELE TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% VASTAJATEST, KES NÕUSTUSID TÄIELIKULT VÕI OSALISELT, N=1262).....	16
TABEL 7 RAHULOLU ÕPINGUTEGA SEOTUD ASPEKTIDEGA TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% VASTAJATEST, KES NÕUSTUSID TÄIELIKULT VÕI OSALISELT, N=1153)	18
TABEL 8 ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAMISE PEAMINE PÕHJUS ÕPPEASTME JA –VORMI LÕIKES (% ÕPINGUTE AJAL TÖÖTAJATEST, N=855)	28
TABEL 9 LÕPETAMISJÄRGNE TEGEVUS TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (%, N=1221)	31
TABEL 10 LÕPETAMISJÄRGNE TEGEVUS ÕPPEASTME LÕIKES (% , N=1220).....	32
TABEL 11 ÕPINGUTE JÄTKAMINE PÄRAST ÜHE ÕPPEASTME LÕPETAMIST ERINEVATES KÕRGKOOLIDES TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% KÕRGKOOLIS ÕPINGUID JÄTKANUTEST, N=487)	33
TABEL 12 TÖÖKOHA ASUKOHT LÕPETATUD TEADUSKONNA VÕI KOLLEDŽI LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=950)	40
TABEL 13 TÖÖANDJA OMANDIVORM TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	41
TABEL 14 RAHULOLU TÖÖGA JA TOIMETULEK TÖÖTURUL TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% VASTAJATEST, KES OSALISELT VÕI TÄIELIKULT NÕUSTUSID, N=1153)	45
TABEL 15 LÕPETATUD ÕPPEASTE NING AMETIKOHAL NÕUTAV HARIDUSTASE (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	47
TABEL 16 AMETIKOHAL NÕUTAV HARIDUSTASE TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	47
TABEL 17 PEAMINE SISSETULEKUALLIKAS TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (%, N=1263)	48
TABEL 18 PÕHITÖÖKOHA BRUTOPALK TEISENDATUNA TÄISKOHALE TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	49
TABEL 19 PÕHITÖÖKOHA BRUTOPALK TEISENDATUNA TÄISKOHALE ÕPPEASTME LÕIKES (% TÖÖTAVATEST VASTANUTEST, N=951)	50
TABEL 20 HINNANGUD ENDA PÄDEVUSTE TASEMELE TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (KESKMINE HINNE SKAALAL 1...5 JA TEADUSKONNA/KOLLEDŽI HINNANGU ERINEVUS KESKMISEST).....	53
TABEL 21 HINNANGUD ÜLIKOOLI ROLLILE PÄDEVUSTE KUJUNDAMISEL TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (KESKMINE HINNE SKAALAL 1...5 JA TEADUSKONNA/KOLLEDŽI HINNANGU ERINEVUS KESKMISEST)	54
TABEL 22 HINNANGUD PÄDEVUSTE OLULISUSELE TÖÖKOHAL TEADUSKONDADE JA KOLLEDŽITE LÕIKES (KESKMINE HINNE SKAALAL 1...5 JA TEADUSKONNA/KOLLEDŽI HINNANGU ERINEVUS KESKMISEST)	55

1 Sissejuhatus

2011. aasta sügisel viis Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus läbi küsitluse Tartu Ülikooli 2010. aastal lõpetanute seas, saamaks tagasisidet järgmiste aspektide kohta:

- erialavalikut mõjutanud tegurid ja õpingutega seotud erinevad aspektid (õppekava, praktikakorraldus, nõustamisteenused);
- õpingute järgne tegevus (edasiõppimine, tööturule siirdumine);
- töökohal vajalikud pädevused võrrelduna enda taseme ja ülikooli panusega nende arendamisse.

Uuringu eesmärgiks oli saada vilistlaste tagasisidet läbitud õpingutele ja lõpetamisjärgsele tegevusele, sealhulgas eriala- ja tööalastele valikutele, õpingute ajal töötamise põhjustele, töökohal nõutavate ja ülikoolis õpetatavate oskuste kattuvusele ning tööturule siirdumise probleemidele ja seal toimetulekule. Uuringu tulemused on ülikooli juhtkonnale sisendiks strateegiliste otsuste tegemisel ja teaduskondades/kolledžites õppekavade arendamisel ja õppetöö korraldamisel.

Bologna protsessi raames, mis on mõjutanud Eesti kõrghariduse arenguid viimasel aastakümnel, on seatud üheks oluliseks õppekavaarenduse eesmärgiks lõpetanute tööhõive ning võimalus elukestvaks õppeks. Vilistlaste seas läbi viidud uuring võimaldab kõrgkoolis omandatud pädevusi ja oskusi võrrelda töökohal realselt vajaminevatega, mille põhjal saab ülikool infot, kas ja milliseid muudatusi on vaja teha õppekavade ja praktikate korralduses, et ühildada kõrgkoolis õpetatav suuremal määral tööturu vajadustega. Inimesed, kes on kooli lõpetanud aasta tagasi, võivad anda tagasisidet mitte ainult üldsõnaliselt, mis neile õpingute ajal õppetöö juures meeldis või mitte, vaid tuua ka konkreetseid näiteid, mida koolis liiga väheks jäi või millele üldse tähelepanu ei pööratud.

Metoodikapeatükk annab ülevaate uuringu aluseks oleva küsimustiku väljatöötamisest, küsitluse läbiviimisest, vastanute hulgast ja andmetöötlusmeetoditest.

Uuringu põhilised tulemused esitatakse nelja peatükina.

- Esimeses antakse ülevaade lõpetanute jaotumisest teaduskondade ja kolledžite ning õppeastmete lõikes, lõpetanute jaotumisest päevase õppe ja avatud ülikooli õppe ning riigieelarveliste ja riigieelarveväliste õppekohtade vahel.
- Teises peatükis tuuakse välja eriala valiku põhjused, hinnangud õppekavale, praktika- või võimalustele ja tugiteenustele. Põhjalikumalt uuritakse õpingute ajal töötamist ning selle põhjuseid, töökoormust ning õpinguteaegse töö seotust õpitava erialaga.
- Kolmandas peatükis uuritakse lõpetanute lõpetamisjärgset tegevust, sealhulgas edasiõppimist ja suundumist tööturule. Põhjalikumalt vaadeldakse töö leidmise viise ja olulisi tegureid töö valimisel, tööalast positsiooni ja sissetulekuid ning uuritakse kas ja millisel määral on lõpetanute valitud ametikoht seotud õpitud erialaga ning milline on ametikohal tegelikult nõutav või eeldatav haridusaste.
- Neljas peatükk keskendub lõpetanute pädevuste tasemele ning sellele, kuidas kõrgkooliõpinguid aitasid kaasa pädevuste tõstmisele ning milline on lõpetanute hinnangul vajalik pädevuste tase lõpetamisjärgsel ametikohal.

Kokkuvõttes tuuakse ära uuringu põhilised tulemused.

Tegijad tänavad kõiki, kes aitasid kaasa uuringu valmimisele. Eriline tänu kuulub Margit Raudsepale, kes oli kogu protsessis elluvijatele suureks abiks.

2 Metoodika

Uuringu eesmärgiks oli saada vilistlaste tagasisidet läbitud õpingutele ja lõpetamisjärgsele tegevusele, sealhulgas eriala- ja tööalastele valikutele, õpingute ajal töötamise põhjustele, töökohal nõutavate ja ülikoolis õpetatavate oskuste kattuvusele ning tööturule siirdumise probleemidele ja seal toimetulekule. Uuringu tulemused on sisendiks ülikooli strateegiliste otsuste tegemisel ja teaduskondades/kolledžites õppekavade arendamisel ja õppetöö korraldamisel.

2.1 Küsimustik

Käesoleva uuringu raames vilistlaste küsitlusankeedi väljatöötamisel võeti aluseks 2010. aastal läbiviidud Eesti kõrgkoolide vilistlasuuringu küsimustik, mida täiendati eelmise uuringu tagasiside ning õppeosakonna ettepanekute alusel. Koostatud küsimustik oli tavapärasest mõnevõrra põhjalikum ning koosnes 50 küsimusest. Küsimused olid vastavalt sisule jaotatud viide plokki:

- Lõpetanu taust (sugu, vanus);
- Õpingud (lõpetatud teaduskond, õppekava, õppeaste, õppekava valiku põhjused, õppekava läbimise aeg, õppevorm, õppekoht);
- Õpingud ja töötamine (töökoormus, õpingute ajal töötamise põhjused, töö seos õpitava erialaga, töötamise mõju õpingutele);
- Lõpetamisjärgne tegevus (töötamine ja edasi õppimine, siirdumine tööturule, töö seos õpitud erialaga, töö valiku põhjused ja leidmise viisid, ametipositsioon, tööstaaž, hariduse vastavus töökohal nõutule, töökoormus, sissetulek, töökoha asukoht);
- Ülikooliõpingud ja hinnang sellele (hinnangud õppekavale, praktika läbimisele, ülikooli poolne tugi õpingute ajal, õppeprotsessi tugevused ja nõrkused, õpingute jooksul omandatud pädevuste tase, rahulolu õpingute ja tööga).

Küsimustik on toodud lisas 1.

2.2 Valim ja andmekogumine

Valimisse kuulusid Tartu Ülikooli kõikide teaduskondade ja kolledžite kõikide õppeastmete 2010. aastal (periood jaanuar 2010 – detsember 2010) lõpetanud. Küsitlusele oli võimalik vastata nii eesti, vene kui inglise keeles. Vilistlaste kontaktandmed saadi õppeinfosüsteemist ning iga vilistlase puhul saadeti kutse koos eesti ja venekeelse küsimustiku lingiga kõigile teadaolevatele kontaktaadressidele. Esialgsesse valimisse kuulus 3139 vilistlast, neist 2996 puhul oli teada vähemalt üks kontaktaadress. Välismaalastest vilistlastele pakuti võimalust täita ankeet inglise keeles. Küsitluse käigus osutus 205 kontaktaadressi kasutamiskõlbmatuks peamiselt kahel põhjusel: kas aadressi enam ei eksisteerinud (probleem peamiselt varasemate ülikoolisestest *ut.ee* aadressidega) või oli respondendi postkast täis ja küsitluskutset ei olnud võimalik edastada (probleem peamiselt *hot.ee*, *mail.ee* aadressidega).

Vilistlaste küsitlus viidi läbi 2011. aastal perioodil 5.-26. september veebipõhiselt, kasutades Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskuse poolt väljaarendatud küsitluskeskkonda. Küsitlusperioodi jooksul pöörduiti kahel korral (13. ja 20. septembril) vilistlaste poole palvega uuringus osaleda. Samuti pöördusid teaduskonnad ja kolledžid oma vilistlaste poole erinevate listide kaudu ning palusid neil küsimustik täita.

Kokku laekus küsitlusele 1398 vastust, mille hulgas oli 135 küsitluse katkestanut. Lõplikuks vastuste arvuks jäi seega 1263 ja üldiseks vastamismääraks 42%. Kõrgeim oli vastamismäär Viljandi kultuuriakadeemia ja Euroopa kolledži vilistlaste hulgas, kus küsitlusele vastas kaks kolmandikku vilistlastest (vt Tabel 1). Seitsme teaduskonna/kolledži vastamismäär jäi 40-51% vahele, kolme

teaduskonna/kolledži korral oli vastamismäär vahemikus 30-40% ning kahe teaduskonna/kolledži puhul madalam kui 30%.

Tabel 1 Vastanute arv ja vastamismäär teaduskondade ja kolledžite lõikes

Nr		Lõpetanuid	Vastajaid	Vastamismäär
1	Arstiteaduskond	242	101	42%
2	Filosoofiateaduskond	525	187	36%
3	Kehakultuuriteaduskond	110	28	25%
4	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	442	214	48%
5	Majandusteaduskond	247	104	42%
6	Matemaatika-informaatikateaduskond	105	39	37%
7	Sotsiaal- ja haridusteaduskond	504	225	45%
8	Usuteaduskond	31	15	48%
9	Õigusteaduskond	467	197	42%
10	Euroopa kolledž	6	4	67%
11	Narva kolledž	63	32	51%
12	Pärnu kolledž	92	21	23%
13	Türi kolledž	30	10	33%
14	Viljandi kultuuriakadeemia	132	86	65%
		2996	1263	42%

Andmete analüüs viitas, et oluliseks probleemiks osutus lõpetanute teadmatus lõpetatud õppekava ja õppeastme määratlemisel. Sellele viitas pakutavate õppekavade ja õppeastmete omavaheline võrdlus (st kas antud õppekava pakutakse antud õppeastmel) ning lõpetanute ja vastajate arvu võrdlus (vastajaid ei tohi olla rohkem kui antud aastal lõpetanuid). Probleem puudutas ligikaudu kümnendikku vastuseid. Ulatuslikum oli probleem filosoofiateaduskonna ja majandusteaduskonna lõpetanute puhul, esimeses on erinevaid õppekavasid palju ning teises on ilmselt erialad aetud segamini õppekavade nimedega. Sellist probleemi võib selgitada mitmeti:

- Õppekavade nimesid on muudetud, vastaja mäletab paremini õppekava, millele sisse astus;
- Õppeastmeid¹ on muudetud (3+2 ja 4+2 magistriõpe), vastaja mäletab paremini õppeastet, millele sisse astus; segadust võib tekitada ka võrdsustatud vs tegelik haridustase;
- Õppekavade nimed on kohati väga sarnased, mistõttu võidi valesi vastata (nt filosoofiateaduskonnas Semiootika ja kulturoloogia vs Semiootika ja kultuuriteooria; sotsiaal- ja haridusteaduskonnas Sotsiaaltöö vs Sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika);
- Eriala vs õppekava (majandusteaduskonna näide);
- Õppeastmete vähene teadvustamine? (segadus rakenduskõrghariduse ja bakalaureuseõppe vahel).

Võimalusel algandmeid korrigeeriti (peamiselt õppeastmete osas), kuid kohati ei olnud see võimalik, kuna ei olnud teada, kas valesi märgiti õppekava või õppeaste.

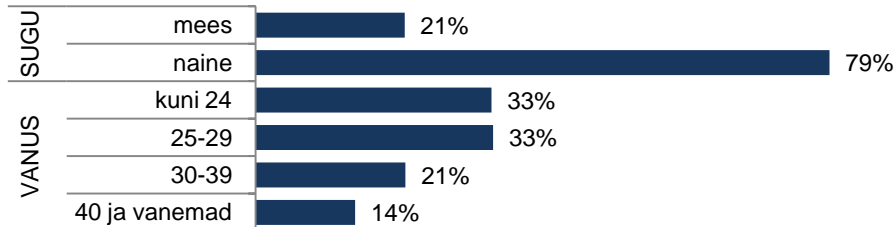
Jooniste ja tulemuste tõlgendamisel tuleb silmas pidada, et uuringu küsimustikus ei olnud kõik küsimused kohustuslikud ning teatud küsimustele (näiteks õpingute ajal töötamine, edasiõppimine, töötamine pärast lõpetamist) said vastata ainult osa lõpetanutest, seega varieerub vastajate arv küsimuste lõikes. Tähelepanu tuleb pöörata ka sellele, et osade teaduskondade või kolledžite vastanuid on väga vähe (eriti kehtib see Euroopa kolledži, aga ka Türi kolledži ja usuteaduskonna puhul) ning seetõttu sõltuvad nende tulemused rohkem üksikute vastajate arvamusest.

¹ Siin ja edaspidi on õppeastme mõistet kasutatud nii laiemas kui ka kitsamas mõttes (nt nii magistriõpe, kui ka 3+2 ja 4+2 magistriõpe)

3 Tulemused

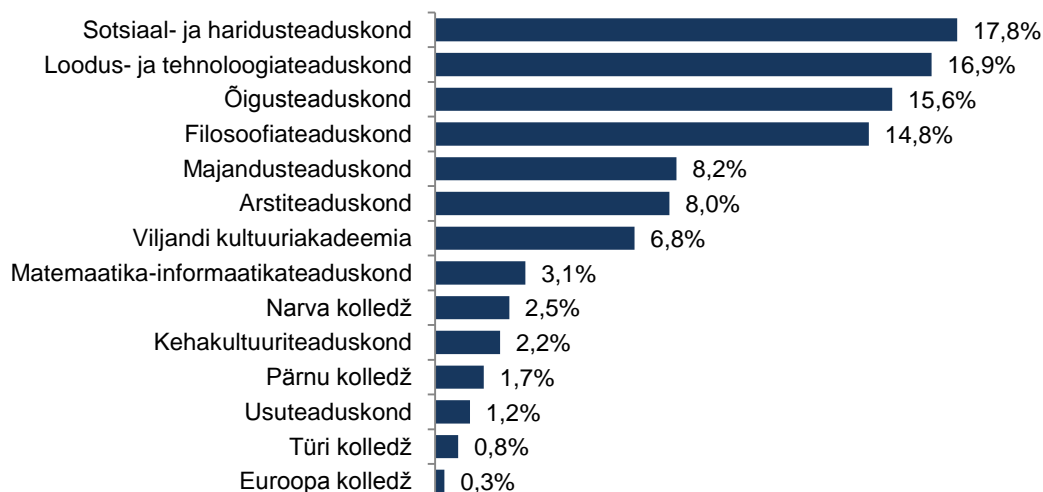
3.1 Lõpetanute õpingutega seotud taust

Vastanute hulgas domineerivad naised, mehi on vastanute seas vaid 21% (vt Joonis 1). Enamik lõpetanuid on vanuses kuni 30 eluaastat.

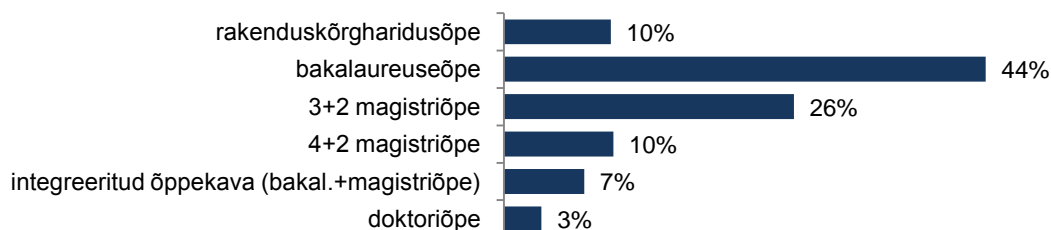
Joonis 1 Vastanute jaotus soo ja vanuse lõikes (% , N=1263)

Teaduskondade lõpetanuid on vastanute hulgas 88% ja kolledžite lõpetanuid 12%. Kõige enam on vastanute seas nelja suurema teaduskonna lõpetanuid, so kaks kolmandikku vastanutest on sotsiaal- ja haridus-, loodus- ja tehnoloogia-, õigus- ning filosoofiateaduskonna lõpetanud (vt Joonis 2).

Joonis 2 Vastanute jaotus teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1263)

Vastanute hulgas on ülekaalus bakalaureuseõppe lõpetanud, keda on 44% vastanutest, kuid suurema osakaaluga on esindatud ka 3+2 magistriõppe lõpetanud (vt Joonis 3). Rakenduskõrgharidusõppe ja 4+2 magistriõppe lõpetanute osakaal vastanute hulgas on 10%, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava lõpetanute osakaal 7% ning doktoriõppe lõpetanuid on vastanute hulgas 3%.

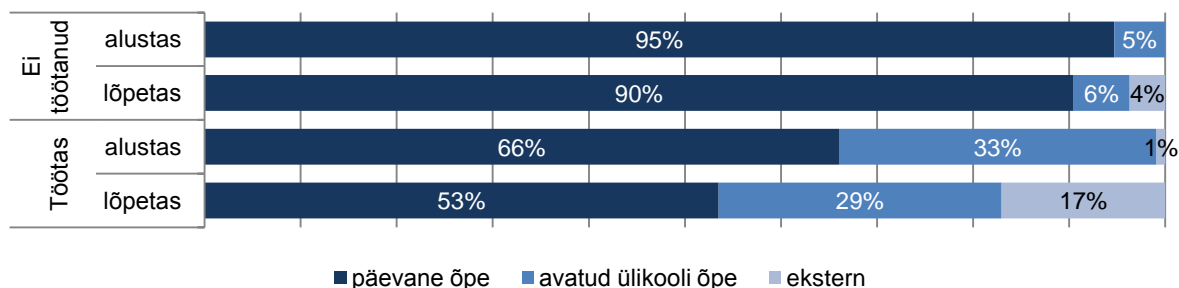
Joonis 3 Vastanute jaotus õppeastmete lõikes (% , N=1263)

75% vastanutest alustas õpinguid päevases õppes (vt Tabel 2), 25% avatud ülikooli õppes ning 1% eksternina. Enamasti on alustatud õppevormis ka lõpetatud (kokku 83% vastanutest), kuid mõningal määral on õpingute ajal toimunud ka õppevormide vahelist liikumist, sealjuures on peamiselt suundunud eksternina õppesse. Enamik (85%) päevases õppevormis õpinguid alustanutest ka lõpetas õpingud päevases õppevormis, kuid 11% lõpetas eksternina ja 4% avatud ülikooli õppes. Avatud ülikooli õppes õpinguid alustanutest 77% lõpetas õpingud samas õppevormis, 19% aga lõpetas õpingud eksternina ja 4% päevases õppes. Eksternina õpinguid alustanutest 63% lõpetas eksternina, 25% päevases õppes ja 13% avatud ülikooli õppes.

Tabel 2 Õppevorm õpingute alustamisel ja lõpetamisel (N=1263)

		Õppevorm õpingute lõpus				
		päevane õpe	avatud ülikool	ekstern	KOKKU õppevorm õpingute alguses	KOKKU%
Õppevorm õpingute alguses	päevane õpe	801	40	101	942	75%
	avatud ülikool	12	242	59	313	25%
	ekstern	2	1	5	8	1%
KOKKU õppevorm õpingute lõpus		815	283	165	1263	100%
KOKKU%		65%	22%	13%	100%	

Õppevormi vahetamine õpingute ajal on seotud õpingute ajal töötamisega (vt Joonis 4), mis selgitab eksternina õppesse suundumist. Õpingute ajal töötanud üliõpilased, kes alustasid õpinguid päevases või avatud ülikooli õppes, lõpetasid oluliselt sagedamini eksternina, võrreldes õpingute ajal mittetöötanute üliõpilastega, ka on töötamine selgelt seotud avatud ülikooli õppe valimisega juba õpingute alguses. Lisaks võib eksternina õppesse suundumine olla seotud ka 4+2 magistriõppekavade sulgemisega 2009. aastal.

Joonis 4 Õppevormi muutmise seos õpingute ajal töötamisega (% vastanutest, N=1263)

Nii õpingute alguses kui lõpus on mõnevõrra rohkem riigieelarvelistel õppekohtadel õppijad (vt Tabel 3). 85% vastanutest lõpetas samal õppekohal, millel alustas õpinguid, 12% on riigieelarveväliselt õppekohalt liikunud riigieelarvelisele õppekohale ning vastupidi on õppekohtade vahel liikunud 3%.

Tabel 3 Õppekoht õpingute alustamisel ja lõpetamisel (N=1262)

		Õppekoht õpingute lõpus			
		Riigieelarve- line	Riigieelarve- väline	KOKKU õppekoht õpingute alguses	KOKKU, %
Õppekoht õpingute alguses	riigieelarveline	653	39	692	55%
	riigieelarveväline	150	420	570	45%
KOKKU õppekoht õpingute lõpus		803	459	1262	100%
KOKKU, %		64%	36%	100%	

Edasises analüüsis tuleb tähele panna, et tulemused õppevormi ja -astme lõikes võivad olla (tugevalt) seotud tulemustega teaduskondade või kolledžite lõikes. Näiteks pakutakse arstiteaduskonnas valdavalt integreeritud õpet (77% lõpetanutest) ning teistes teaduskondades/kolledžites integreeritud õpe puudub või on selle osakaal väike (vt Tabel 4). Teise näitena, rakenduskõrgharidust pakuvad valdavalt kolledžid. Ka erinevate õppeastmete ja -vormide omavaheline osakaal on teaduskondade ja kolledžite lõikes erinev, mistõttu tulemuste erisused õppeastmete või -vormide lõikes võivad selgitada tulemuste erisusi teaduskondade ja kolledžite lõikes ning vastupidi.

Tabel 4 Vastanute jaotus teaduskonna või kolledži ning (lõpetatud) õppevormi ja -astme lõikes (N=1263)

	Kokku vastajaid	Õppeaste						Õppevorm		
		Rakendus- kõrgharidusõpe	Bakalaureuse- õpe	3+2 magistriõpe	4+2 magistriõpe	Integreeritud õpe	Doktoriõpe	Päevane õpe	Avatud ülikooli õpe	Ekstern
Arstiteaduskond	101	0%	0%	15%	2%	77%	6%	90%	6%	4%
Filosoofiateaduskond	187	0%	56%	34%	10%	0%	0%	66%	15%	19%
Kehakultuuriteaduskond	28	0%	54%	39%	4%	0%	4%	75%	21%	4%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	214	0%	42%	37%	11%	0%	11%	88%	1%	11%
Majandusteaduskond	104	0%	47%	32%	17%	0%	4%	38%	42%	20%
Matemaatika- informaatikateaduskond	39	0%	51%	36%	8%	0%	5%	77%	8%	15%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	225	1%	60%	18%	16%	4%	1%	58%	32%	10%
Usuteaduskond	15	0%	20%	53%	7%	0%	20%	60%	33%	7%
Õigusteaduskond	197	0%	62%	27%	10%	0%	1%	53%	26%	21%
Euroopa kolledž	4	0%	0%	100%	0%	0%	0%	25%	0%	75%
Narva kolledž	32	28%	25%	31%	3%	13%	0%	66%	28%	6%
Pärnu kolledž	21	100%	0%	0%	0%	0%	0%	52%	43%	5%
Türi kolledž	10	100%	0%	0%	0%	0%	0%	50%	50%	0%
Viljandi kultuuriakadeemia	86	94%	6%	0%	0%	0%	0%	48%	48%	5%
KOKKU	1263	10%	44%	26%	10%	7%	3%	65%	22%	13%

3.2 Tagasivaade õpingutele

Käesolev peatükk annab ülevaate lõpetanute peamistest erialavaliku kriteeriumidest ning sellest, kuidas hindavad lõpetanud läbitud õppekava ja õpingute ajal läbitud praktikat. Lisaks on esitatud tulemused õpingute ajal töötamise kohta, kuna üha suurem osa tudengitest töötab juba enne õpinguid ja õpingute ajal. Sestap on olulised õpingute ajal töötamise põhjused, töökoormus ning õpingute aegse töö ja eriala seotus.

3.2.1 Eriala/õppekava valikut mõjutanud tegurid

Kõige olulisemaks kriteeriumiks õppekava/eriala valikul on selle huvipakkuvus, mida on hinnanud väga oluliseks või oluliseks praktiliselt kõik vastanud (97%), kuid ka eneseteostusvõimalusi ja enda tugevust valdkonnas (vt Joonis 5). Ligikaudu kaks kolmandikku vastajatest on oluliseks pidanud ka seda, et valdkonnas on lihtne tööd leida ja head palka. Väheoluline mõju on erialavalikule saadud karjäärinõustamisel ja asjaolul, et esimesena valitud õppekavale ei saadud sisse. Lisaks on väiksema mõjuga erialale lihtne sissesaamine, vanemate ja tuttavate soovitusel ning varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamine.

Joonis 5 Õppekava/eriala valiku põhjused (% vastajatest, kes pidasid põhjust väga oluliseks või oluliseks, N=1263)

Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

Eriala huvipakkuvus on peamiseks erialavaliku põhjuseks kõikide teaduskondade ja kolledžite lõpetanute jaoks (vt Tabel 5). Üldjuhul on ka eneseteostusvõimalused ja valdkonnas tugev olemine olulisteks põhjusteks, kuid siin ja ka teiste põhjuste puhul esineb teaduskondade ja kolledžite lõikes mitmeid erisusi. Näiteks on hea palk tulevikus ja töö leidmise lihtsus väga oluliseks põhjuseks arsti-, majandus-, matemaatika-informaatika- ja õigusteaduskonna ning Narva ja Pärnu kolledži lõpetanute jaoks, seevastu usuteaduskonna ja Euroopa kolledži lõpetanute erialavalikut on need argumendid vähe mõjutanud. Kolledžite (va Euroopa kolledži) lõpetanute jaoks on võrreldes teiste lõpetanutega olulisemaks rahalised põhjused, kooli sobiv asukoht ja varasemate töökogemuste arvestamine. Viimast argumenti on keskmisest enam erialavaliku põhjusena välja toonud ka kehakultuuri-teaduskonna lõpetanud. Oma kvalifikatsiooni tõstmist töökohal töid sagedamini välja majandus-teaduskonna, sotsiaal- ja haridusteaduskonna, Narva kolledži ning Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanud. Kui üldjuhul on erialavalikul õppekavale sissesaamise lihtsus ja asjaolu, et esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse, pigem ebaoluliseks argumendiks, siis Türi kolledži lõpetanutest tõi neid põhjuseid olulisena välja iga kolmas. Karjäärinõustamine kui üldjuhul kõige ebaolulisem põhjus erialavalikul, oli oluliseks argumendiks veerandi Narva kolledži lõpetanute jaoks.

Erialasel tööl töötamine ja soov tösta kvalifikatsiooni on olulisem põhjus eriala valikul avatud ülikooli õppe ja eksternina lõpetanutele (vastavalt 72% ja 56% pidas oluliseks) võrreldes päevase õppe lõpetanutega (23%). Avatud ülikooli õppe lõpetanute eriala valikut mõjutas keskmisest enam ka varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine (37%) ning kooli asukoht (46%). Need erisused on ootuspärased, arvestades, et avatud ülikooli õppe lõpetanud töötavad sagedamini juba enne õppima asumist (vt ka ptk 3.2.5. Töötamine õpingute ajal) ning seega töökoht tõenäoliselt mõjutab õpingute valikut, mitte vastupidi. Samad tegurid on olulisemad ka rakenduskõrghariduseõppe lõpetanute jaoks (kvalifikatsiooni tõstmise oluline vastavalt 50% jaoks, töökogemuse arvestamine 36% ja kooli asukoht 55% jaoks). Kvalifikatsiooni tõstmist on oluliseks pidanud ka 4+2 magistriõppe (69%) ja doktoriõppe (56%) lõpetanud. Integreeritud õppe lõpetanute erialavalikut on keskmisest enam mõjutanud hea palk tulevikus ja töö leidmise lihtsus tulevikus (vastavalt 85% ja 82%), see on suuresti mõjutatud arstiteaduskonna lõpetanute arvamusest.

Lisaks etteantud variantidele töid vilistlased erialavaliku põhjustena välja veel mitmeid teisi põhjuseid:

- Varasemate õpingute jätkamine valitud erialal
- Soov õppida Tartu Ülikoolis, ülikooli või õppekava prestiiž
 - „The opportunity to study in the University of Tartu and defend a dissertation here was a chance of a lifetime!“
 - „Peaaegu TÜ mainest Eesti kõrgharidusmaastikul“
 - „Maailma tasemel teadustulemused, väga kaasaegsed õppe/töötingimused“
 - „Parim psühholoogia õppekava Eestis“
 - „Tartu Ülikooli õigusteaduskonna hea maine Eestis“
- Soov enda silmaringi avardada, elukestev õpe
 - „Ma soovisin laiendada enda maailmavaadet“
 - „Õppima asusin kui oli 50 ligidal ja soovisin studiumi läbida, et tõestada, et vanus pole takistuseks, sest teretulnud on elukestev õpe“
- Soov ümberõppida, uut eriala õppida
 - „Õppekava läbimisel on võimalus teha tööd, mis ei ole füüsiliselt kuigi kurnav ja vastab seega minu tervislikule seisundile“
- Laiapõhjaline haridus
 - „Muud valikud tundusid liiga spetsiifilised. Keeleõpe oli piisavalt üldine.“
 - „Eriala annab algteadmiseks edasisteks õpinguteks“
- Võimalus õppida riigieelarvelisel õppekohal, odavamal õppekohal või avatud ülikoolis
- Võimalus tulevikus välismaale õppima minna
 - „Head võimalused minna sellest konkreetsest instituudist mitmesse, mulle sümpaatsesse välisülikooli vahetusõpilaseks“
- Eriala prestiiž
 - „See oli kõige kõrgema lävendiga õppesuund. Eeldasin, et seega peaks ka väljundid olema parimad“
- Soov õppida Tartus
 - „Soov osa saada legendaarsest Tartu üliõpilaselust“
 - „Soov kolida õpinguteks kõrgkoolis teise linna“
- Juhus
 - „Midagi pidi ju pärast keskkooli õppima“
 - „Sellel ajal õnnestus sisseastumiseksamile tulla“
 - „Pinginaaber sai samale erialale sisse“

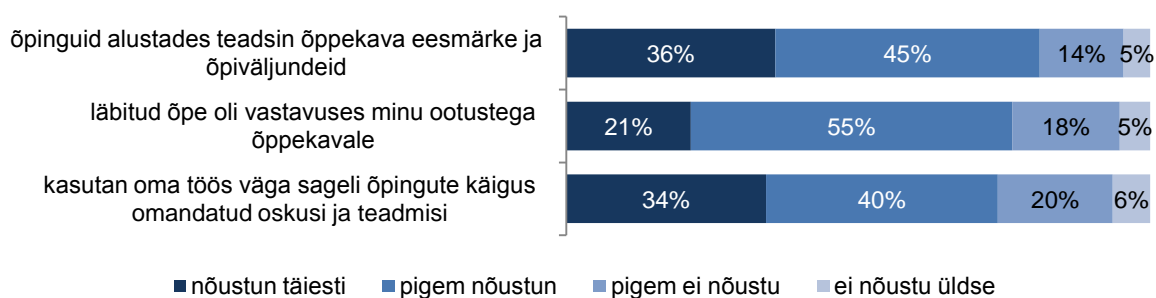
Tabel 5 Erialavaliku põhjused teaduskondade ja kolledžite lõikes (% vastajatest, kes pidasid põhjust väga oluliseks või oluliseks, N=1263)

	KOKKU	Arstiteaduskond	Filosoofiateaduskond	Kehakultuuriteaduskond	Loodus- ja tehnoloogia- teaduskond	Majandusteaduskond	Matemaatika-infor- maatikateaduskond	Sotsiaal- ja haridus- teaduskond	Usuteaduskond	Õigusteaduskond	Euroopa kolledž	Narva kolledž	Pärnu kolledž	Türi kolledž	Viljandi kultuuriakadeemia
Valdkond/ eriala huvitas mind	97%	99%	95%	100%	97%	94%	100%	99%	100%	99%	100%	97%	100%	100%	94%
Eneseteostusvõimalused	84%	86%	74%	79%	81%	85%	77%	88%	80%	89%	75%	84%	90%	70%	94%
Olen selles valdkonnas tugev	82%	81%	90%	89%	86%	70%	90%	81%	67%	77%	50%	91%	76%	70%	77%
Pärast lõpetamist on selles valdkonnas lihtne tööd leida	64%	83%	45%	54%	57%	71%	87%	65%	20%	78%	25%	81%	81%	50%	49%
Hea palk tulevikus	62%	79%	36%	50%	58%	77%	77%	55%	20%	88%	25%	84%	76%	50%	51%
Raha (tasuta õppekoht/ jõukohane õppeteenustasu)	43%	42%	41%	54%	51%	25%	51%	44%	13%	22%	25%	84%	57%	80%	67%
Töötan lähedasel erialal ja soovin kvalifikatsiooni tõsta	38%	25%	31%	32%	30%	52%	26%	48%	33%	36%	25%	59%	33%	10%	60%
Kooli asukoht sobiv/ kodu lähedal	31%	14%	21%	29%	25%	33%	31%	37%	13%	31%	0%	72%	48%	50%	53%
Õppekava läbimisel arvestatakse minu varasemaid õpinguid ja töökogemust (VÕTA)	19%	16%	13%	29%	13%	19%	13%	24%	13%	11%	0%	31%	29%	30%	42%
Vanemad/sugulased/tuttavad jt soovitasid	18%	29%	14%	25%	17%	21%	21%	11%	7%	23%	25%	31%	14%	20%	17%
Sellele õppekavale oli kõige lihtsam sisse saada	12%	5%	20%	7%	10%	4%	18%	13%	13%	7%	25%	22%	0%	30%	16%
Esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse	8%	4%	10%	4%	8%	7%	15%	9%	7%	3%	0%	13%	5%	30%	9%
Jõudsin otsusele karjäärinõustamise tulemusena	4%	9%	2%	0%	1%	5%	3%	7%	7%	2%	0%	25%	0%	10%	5%

Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

3.2.2 Hinnangud õppekavale ja õpingutele

Lõpetanutel paluti hinnata läbitud õppekava lähtuvalt selle eesmärkide selgusest õpingute alguses, õppe vastavusest ootustele ja saadud oskuste ning teadmiste rakendusvõimalustele igapäevatoos (vt Joonis 6). 81% vastajatest nõustus osaliselt või täielikult väitega, et nad teadsid õpinguid alustades õppekava eesmärgi ja õpiväljundeid. Kolmveerand (76%) vastajatest kinnitas, et läbitud õpe oli vastavuses nende ootustega õppekavale, sealjuures täielikult nõus oli väitega viiendik. Peaaegu sama palju (74%) on ka neid, kes sageli kasutavad õpingute käigus omandatud teadmisi oma igapäevatoos. Toodud hinnang on otseses seoses lõpetanute töökoha ja eriala seotusega – nendest lõpetanustest, kelle töö on lähedalt või suures osas seotud õpitud erialaga, nõustus väitega 85%, kuid nendest, kelle töö ei ole seotud õpitud erialaga, vaid 26% (vt ka 3.3.3 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel).

Joonis 6 Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele (% , N=1262)

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska hinnata (esimese kahe väite hindajaid 1252, kolmanda väite hindajaid 1199).

Teaduskondade ja kolledžite lõikes on õppekava eesmärgipärasusele antud hinnangud mõnevõrra erinevad (vt Tabel 6). Euroopa, Narva ja Pärnu kolledži lõpetanustest märkis valdavalt enamik (90-100%), et nad teadsid õpinguid alustades õppekava eesmärgi, teadlikumad on ka arsti- ja usuteaduskonna lõpetanud (86-87%). Üldjuhul on samade teaduskondade/kolledžite lõpetanud keskmisest enam nõustunud ka sellega, et läbitud õpe vastas nende ootustele, esireas on siin Narva kolledži lõpetanud, kellest 97% jaoks õpe vastas ootustele. Kõige vähem on õppekava eesmärkidega kursis matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanud (61% nõustus, et teadsid õppekava eesmärgi) ning ka õppekava vastas keskmisest vähem nende ootustele (66% nõustus, et õpe vastas ootustele). Lisaks tuleb ootuste osas negatiivse näitena välja tuua kehakultuuriteaduskond, mille lõpetanustest enam kui kolmandik (39%) on märkinud, et õppekava ei vastanud nende ootustele.

Oma töös kasutavad õpingute käigus omandatud teadmisi ja oskusi sagedamini Euroopa kolledži, arstiteaduskonna ja Viljandi kultuuriakadeemia, aga ka kehakultuuri- ja õigusteaduskonna lõpetanud (82-100% nõustusid väitega). Hoopis harvemini kasutavad õpitut oma töös Pärnu kolledži ja majandusteaduskonna lõpetanud, kellest vaid vastavalt 55% ja 56% nõustusid vastava väitega. Ka filosoofia-, matemaatika-informaatika- ja usuteaduskonna ning Türi kolledži lõpetanud on keskmisest harvemini nõustunud sellega, et kasutavad sageli oma töös õpingute käigus omandatud teadmisi ja oskusi (65-67%).

Tabel 6 Hinnangud õppekava eesmärgipärasusele ning tööturu nõuetega vastavusele teaduskondade ja kolledžite lõikes (% vastajatest, kes nõustusid täielikult või osaliselt, N=1262)

	õpinguid alustades teadsin õppekava eesmärgi ja õpiväljundeid	läbitud õpe oli vastavuses minu ootustega õppekavale	kasutan oma töös väga sageli õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi
Arstiteaduskond	87%	84%	92%
Filosoofiateaduskond	79%	74%	65%
Kehakultuuriteaduskond	75%	61%	82%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	77%	71%	71%
Majandusteaduskond	78%	75%	56%
Matemaatika-informaatikateaduskond	61%	66%	66%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	84%	78%	74%
Usuteaduskond	86%	87%	67%
Õigusteaduskond	83%	79%	82%
Euroopa kolledž	100%	75%	100%
Narva kolledž	91%	97%	75%
Pärnu kolledž	90%	81%	55%
Türi kolledž	80%	70%	67%
Viljandi kultuuriakadeemia	82%	78%	87%
KOKKU	81%	76%	74%

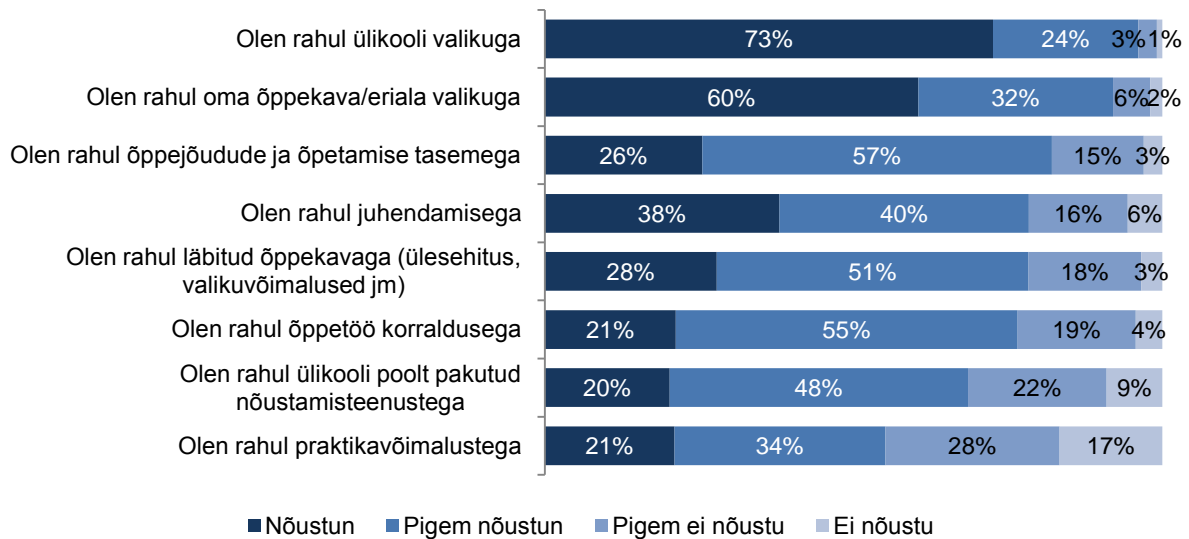
Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska hinnata (esimese kahe väite hindajaid 1252, kolmanda väite hindajaid 1199).

Enam kui 75% kõikide õppeastmete lõpetanutest märkis, et teadis õpinguid alustades õppekava eesmärgi ning enam kui 69%, et läbitud õpe oli vastavuses nende ootustega. Hinnangud teadlikkusele õppekava eesmärkide osas ja õppekava vastavusele ootustele on üsna tihedalt seotud. Kõige rohkem nõustuvad mõlema väitega 4+2 magistriõppe lõpetanud, kellest 90% märkis, et teadsid õppekava eesmärgi ja 91% märkis, et õppekava vastas nende ootustele, kuid kõrgemalt on teadlikkust ja ootusi hinnanud ka integreeritud õppe lõpetanud (väidetega nõustujaid vastavalt 88% ja 81%). Bakalaureuseõppe ja doktoriõppe läbinute hinnangud teadlikkusele ja õppekava ootustele vastavusele on mõnevõrra madalamad (seal teadsid õppekava eesmärgi vastavalt 75% ja 76% ning õppekava vastas ootustele 72% ja 69% puhul). Oma töös kasutab sageli õpingute käigus omandatud teadmisi ja oskusi 91% integreeritud õppe lõpetanutest.

Õppevormide lõikes erinevad hinnangud vähe, kuid saab välja tuua, et avatud ülikooli õppe lõpetanud on rohkem kursis õppekava eesmärkidega ning see vastab rohkem nende ootustele (nõustujaid vastavalt 90% ja 85%). Samuti kasutavad avatud ülikooli õppe lõpetanud rohkem õpingute käigus omandatud teadmisi ja oskusi (80%). Ilmselt tuleneb see muuhulgas asjaolust, et avatud ülikooli õppes õppijad teevad erialavaliku sagedamini lähtuvalt oma töökohast (vt ka ptk 3.3.3. Seos töö ja lõpetatud eriala vahel).

Lõpetanutel paluti hinnata ka rahulolu õpingutega ja õpingutega seotud aspektidega. Valdavalt on lõpetanud rahul nii eriala valikuga (92% vastanutest on väitega osaliselt või täielikult nõus) kui ka ülikooli valikuga (97%), sh enamik nõustub sellega täielikult (vt Joonis 7). Kuigi õpetamise ja juhendamise, õppekava ning õppetöö korralduse osas ollakse mõnevõrra kriitilisemad, on enamik lõpetanutest siiski nimetatud aspektidega rahul (osaliselt või täielikult nõustub väidetega 76%-83%). Siiski domineerib pigem osaline nõustumine. Kõige madalamad hinnangud rahulolu osas on saanud

praktikavõimalused ja ülikooli poolt pakutavad nõustamisteenused, praktikavõimalustega on rahul vaid 55% vastanutest ja nõustamisteenustega 68%.

Joonis 7 Rahulolu õpingutega seotud aspektidega (% , N=1153)

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need vastajad, kes märkisid, et ei oska hinnata.

Lõpetanutel, kes mõnele rahuloluga seotud valikvastustega küsimusele vastasid, et nad pigem ei ole või ei ole üldse rahul, paluti ka oma vastust võimalusel põhjendada. Enamik põhjendusi kattuvad õppeprotsessi puuduste loeteluga (eraldi küsimus, vt edasi) ning seetõttu neil siin pikemalt ei peatuta.

Enamasti on õppekava ja ülikooli valikuga rahul kõikide teaduskondade ja kolledžite lõpetanud, kuid rahulolu on keskmisest oluliselt madalam Türi kolledži lõpetanute seas, kellest ülikooli ja eriala valikuga on rahul kolmveerand lõpetanutest (vt Tabel 7, detailsemad tulemused on toodud Lisas 2). Türi kolledži lõpetanud on rahulolematumad läbitud õppekavaga ja õppetöö korraldusega. Eriala valikuga on vähem rahul ka Pärnu kolledži lõpetanud, kuid see ei kajastu teiste õpingutega seotud aspektide hindamisel, vaid pigem rahulolus oma töökohaga (vt ka ptk 3.3.3 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel). Sarnane seos esineb ka filosoofiateaduskonna lõpetanute vastustes, kes on eriala valikuga keskmisest vähem rahul ja on vähem rahul ka praeguse töökohaga. Üks-ühest seost siin siiski välja tuua ei saa. Õpetamise ja õppejõudude tasemega on keskmisest enam rahul usuteaduskonna ja Euroopa kolledži lõpetanud, juhendamisega aga usu- ja matemaatika-informaatikateaduskonna ning Narva kolledži lõpetanud. Õppekava ja õppetöö korraldusega on enam rahul Euroopa ja Narva kolledži ning usu- ja majandusteaduskonna lõpetanud, viimasega ka matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanud. Madala hinnangu on andnud õppekavale ja õppetöö korraldusele kehakultuuriteaduskonna lõpetanud, kellest õppekavaga on osaliselt või täielikult rahul 50% ja õppetöö korraldusega 46%.

Väga palju varieeruvad hinnangud rahulolus praktikavõimaluste ja nõustamisteenustega. Praktikavõimalustega on keskmisest oluliselt enam rahul kolledžite lõpetanud, mis tuleneb ilmselt sellest, et kolledžid pakuvad valdavalt rakenduskõrgharidust, kus praktika on õppekavas kohustuslik. Väga rahulolematud on praktikavõimalustega usu-, majandus- ja filosoofiateaduskonna lõpetanud, kellest praktikavõimalustega ei ole rahul vastavalt 70%, 64% ja 63% lõpetanutest. Ka siin esineb otsene seos praktika läbinute osakaaluga – nendes teaduskondades on praktika läbinute osakaal kõige madalam (vt ka ptk 3.2.3 Praktika läbimine õppekava raames). Nõustamisteenustega on rohkem rahul Euroopa ja Narva kolledži ning matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanud, väga rahulolematud on seevastu Pärnu ja Türi kolledži lõpetanud, aga ka usuteaduskonna lõpetanud.

Tabel 7 Rahulolu õpingutega seotud aspektidega teaduskondade ja kolledžite lõikes (% vastajatest, kes nõustusid täielikult või osaliselt, N=1153)

	Olen rahul...							
	ülikooli valikuga	õppekava/eriala valikuga	õppejõudude ja õpetamisega	juhendamise	läbitud õppekavaga	õppetöö korraldusega	praktilisvõimadustega	nõustamisteenustega
Arstiteaduskond	96%	98%	84%	79%	88%	78%	66%	62%
Filosoofiateaduskond	98%	83%	84%	78%	77%	78%	37%	77%
Kehakultuuriteaduskond	88%	92%	79%	83%	50%	46%	58%	64%
Loodus- ja tehnoloogiategaduskond	96%	92%	80%	84%	73%	81%	45%	77%
Majandusteaduskond	96%	93%	78%	76%	86%	85%	36%	65%
Matemaatika-informaatikategaduskond	97%	87%	79%	94%	79%	84%	50%	85%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	95%	91%	78%	74%	76%	79%	57%	70%
Usuteaduskond	93%	93%	100%	93%	86%	86%	30%	50%
Õigusteaduskond	97%	98%	85%	71%	77%	68%	59%	62%
Euroopa kolledž	100%	100%	100%	67%	100%	100%	*	100%
Narva kolledž	96%	100%	74%	92%	93%	81%	91%	84%
Pärnu kolledž	100%	79%	89%	79%	84%	79%	68%	36%
Türi kolledž	75%	75%	75%	75%	63%	63%	75%	25%
Viljandi kultuuriakadeemia	100%	98%	89%	81%	85%	70%	82%	62%
KOKKU	96%	92%	82%	78%	78%	77%	55%	69%

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska hinnata. * - hindajad puudusid

Rahulolu erialavaliku, ülikooli, õpetamise ja õppekavaga ei erine oluliselt õppeastmete lõikes, ainsa märkusena tasub välja tuua, et doktoriõppe lõpetanud on mõnevõrra rahulolematumad õppejõudude ja õpetamise tasemega (rahul 70%). Küll aga erinevad hinnangud praktikavõimalustele, millega on oluliselt enam rahul rakenduskõrgharidusõppe (80%) ja integreeritud õppe (72%) lõpetanud, vähem rahul aga bakalaureuseõppe lõpetanud (43%). Taaskord on see tugevalt seotud praktika läbinute osakaaluga. Nõustamisteenustega on vähem rahul rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud (56%) ja rohkem rahul 4+2 magistriõppe lõpetanud (83%).

Õppevormi lõikes tasub välja tuua avatud ülikooli õppe lõpetanud, kes on võrreldes teistes õppevormides lõpetanutega enam rahul õppekavaga (rahul 87%) ja praktikavõimalustega (67%), ka õppetöö korraldus on enamiku jaoks sobiv (rahul 82%).

Lisaks paluti lõpetanutel vabas vormis välja tuua, millega nad jäid õppeprotsessis kõige rohkem rahule. Peamised aspektid, mida välja toodi, on järgmised:

- **Õppejõud**

“Jäin kõige rohkem rahule rangete õppejõududega, kes sundisid ja motiveerisid ennast läbi närima ka esialgu võimatutena tunduvatest ainetest.”

“Lektorid olid oma ala professionaalid, fanaatikud ja muidu targad inimesed. Oskasid rääkida ka õppeaine väliselt midagi huvitatavat seotud ainega.”

“Kasu oli eelkõige õppejõudude tegevusest, kes võimaldasid meil ise mõelda, oma valikuid teha ning soodustasid ühiseid arutelusid.”

- **Suhtumine tudengitesse, tugi**

„Õppejõudude või seminarijuhendajatega vahetuma suhtluse tekkimine õpingute jooksul, mis võimaldas õpingutes tekitada partnerlussuhte, s.t vastastikune arendamine.”

„Kursusejuhendaja oli super "isa", kes aitas ja oli toeks õppeprotsessis. Tänu sellele said jõudu edasi minna ja kool lõpetada.”

- Ainete sisu ja õpetamise meetod

“Kõige rohkem jäin rahule seminaridega. Nendest osavõtt nõudis pidevat aktiivsust.”

“Good level of the theoretical part of the education.”

“Ainetega, kus oli rohkem praktilist poolt. mis ei olnud vaid loengud-eksam vormis üles ehitatud, vaid sai teha koduseid töid ja rühmatöid, toimusid ekskursioonid ja käisid külalislektorid.”
- Muud võimalused lisaks õppekavas ettenähtule

“Pakutud võimalustega (sõidud, üritused, võimalus osaleda õppeprogrammi arenduses, koolitused, seminaarid, jne.)”

“Võimalus osaleda erialastel konverentsidel, õpilasvahetustel, välispraktilal.”
- Informatsiooni ja materjalide kättesaadavus

„E-maili teel sai kõike küsida ja tihti ka kiirelt vastuse. Materjalid olid samuti netis saadaval.”

“Kuna oman hetkel võrdlust ühe teise Eesti ülikooliga, võin öelda, et Tartu Ülikoolis oli kõige paremini toimiv sisekommunikatsioon ehk pidev informeeritus.”
- Praktika

“Praktikaga, kuna see andis töökogemuse.”

“Praktikaga jäin rahule. Mul oli väga hea juhendaja. Lasi mul oma vigadest õppida. Olen talle väga tänulik.”

“The practical parts of the studies, but there weren't too many of them.”
- Õpingute korraldus, õppetingimused

“Õppekorraldusega. ÖIS, ainetele registreerimine, kavad, materjalid jne. Hea kättesaadavus, konkreetne, selgus.”

“Tingimused olid tasemel, uus Biomedicum, mugavad toolid auditoriumis, anatoomia saalis oli kõik puhas ja minimaalse lõhnaga”
- Õppekava ülesehitus ja valikuvõimalused

“Õppekava laiahaardelisus - õppekava suunatud pigem üldteadmiste ning analüüsi- ja õppimisvõime arendamisele. Selliste oskustega on võimalik hakkama saada väga mitmesugustel ametikohtadel.”

„Mulle meeldib ülikooli poolt antud vabadus. Kuna iseenda jaoks õpid siis ise tead, mida ja palju teed, keegi /.../ ei torgi kogu aeg.”

“Õppekava oli väga paindlik. Sai teha ise valikuid õppekavas ja valida ise nii palju aineid, kui ise heaks pidasin ja seejuures ei kasseeritud mingeid lisatasusid.”
- Õpperühmad, õpingukaaslased

“Erialasisesed tutvused ja võrgustik edasiseks koostööks.”

Samas paluti välja tuua ka, mis oli õppeprotsessi kõige suuremaks nõrkuseks. Puudustena toodi välja sarnaseid valdkondi, st ühe ja sama aspekti kohta töid erinevad õppijad välja vastakaid arvamusi. Ühelt poolt sõltub see ilmselt konkreetsete vastajate ootustest, kuid teisalt erinevatest õppekavadest.

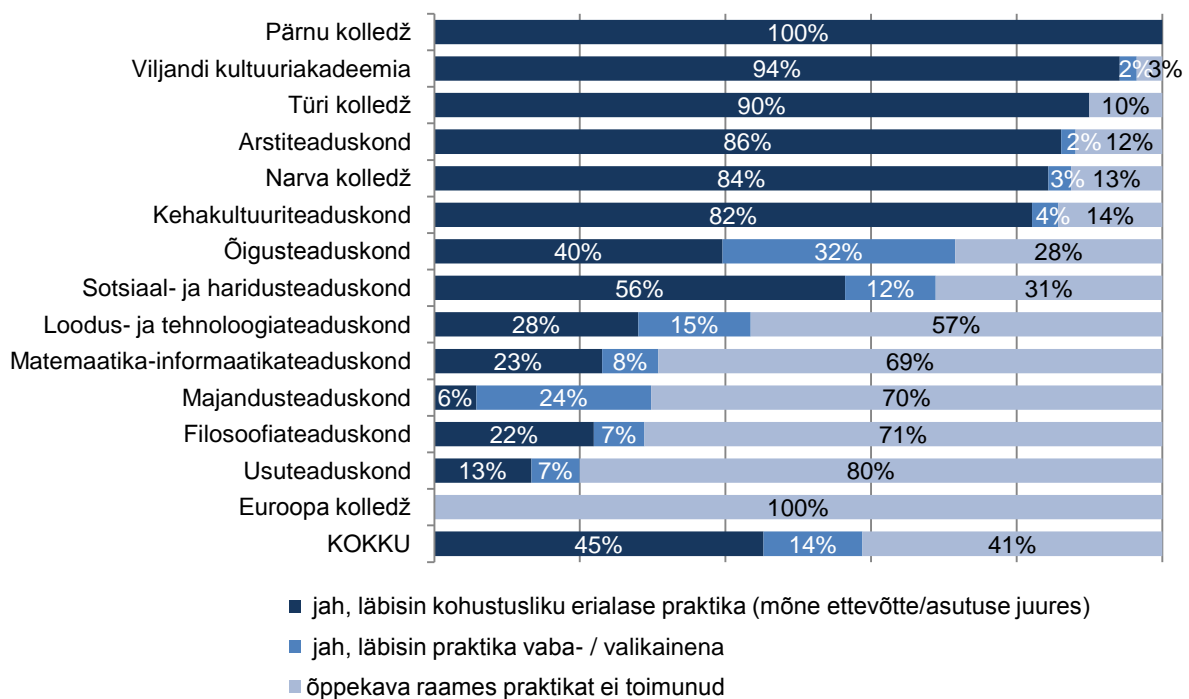
- Ainete sisu (liiga üldine, igav, elukaige, liialt teoreetiline, madal tase, maht ei vasta ainepunktidele, liiga vähe seminare, ainete sisuline kattumine)
 - "Individaalse lähenemise vähesus (eriti bakalaureuseastmes), "tuupimise" nõudmine osade ainete puhul (nt seaduste päheõppimine)."*
 - "Liiga palju teoreetilisi aineid, väga vähe praktilist poolt. Kohati väga elukaiged ained. Paljude asjadeni tuleb ise jõuda, koolis pole juttugi olnud."*
 - "Praktiline õppetöö maht ületas selleks ettenähtud õppetunnid."*
 - "Ehk olid õpeteemad väga lihtsad mõnikord ja arvestust liiga lihtne saada. Lõputöö aga eeldas hoopis enamat teadmiste pagasit."*
 - "Erinevates ainetes kordusid samad teemad liialt palju, ei olnud kooskõlastamist erinevate lektorite vahel."*
- Praktika ja praktilise kogemuse vähesus
 - "Vähe omandatud teadmiste rakendamist - kas siis seminari vormis läbi arutamist, arvutamist või laboris praktiseerimist."*
 - "Suur lõhe teooria ja praktika vahel - need peaks olema kombineeritud."*
- Suhtumine tudengitesse (anonüümne, üleolev, mittepaindlik, distants õppejõududega, ebapiisav tugi)
 - "The steep hierarchy was a problem, because it made communication between students and teachers difficult. Some of the teachers were unwilling to help students with questions, and I found this very un motivating."*
 - "Jäi mulje, et ainus, mida avatud ülikooli üliõpilastelt oodatakse on arve tasumine."*
 - "Mittehakkamasaamise puhul ei ole kahjuks oodata ei õppejõudude poolset mõistmist ega tuge ega ka muude tugiisikute olemasolu."*
- Liiga suured kursused ja õpperühmad
 - "Suured kursused, õpilaste anonüümsus, vähene vahetu suhtlus õppejõududega, mis pärsib individaalse arengu võimalusi (loengute suunatus nõ keskmisele õppurile)."*
- Vähenenud informeeritus (õppekava ja valikute, jooksva õppekorralduse, üliõpilase võimaluste kohta, vähene tagasiside õppetulemuste suhtes)
 - "Vastava eriala tööturu võimalustest rääkimine/võimaluste tutvustamine, variantide kaalumise."*
 - "Suurimaks puuduseks oli ja on endiselt Eesti õppejõudude võimetus/soovimatus anda adekvaatset tagasisidet."*
 - "Many of the relevant informations were present in Estonian which was difficult for an international student!"*
- Õpingute korraldus (kursuste või tundide ärajäämine, ebasobivad ajad (eriti kaugõppes), kattuvused tunniplaanis)
 - "Õppekorralduslik pool (loengute toimumine/mittetoimumine, tööde vormistamise/kirjutamise juhendite puudumine jne)"*
 - "See, et me ei saanud oma kõiki aineid õppida kolledžis, kuhu astusime, vaid tuli Tartus käia. See oli väga kulukas ja sisse astudes meile sellest ei räägitud. Me ei olnud sellega arvestanud."*
 - "Et õppekava on väga Tartu keskne. Mina elan ja töotan Pärnus. Loengud olid niimoodi ära hakitud, et üks loeng päevas - väga raske on töö kõrvalt sõita ühte loengusse Pärnust Tartusse. Oleks võinud kompaktsemalt olla."*
 - "Mõneti see, et õpingute viimastel aastatel juhtus, et praktikumid kattusid mõnikord mõne loenguga ja seetõttu võis juhtuda, et loengusse jõudnud."*

- Õppejõud (ebahuvitav esitus, õppe- ja hindamismeetodid, ebaadekvaatne juhendamine, ebapraktilisus)
 - “Erinevate õppejõudude tase ja mõningad noored üksnes akadeemilise taustaga õppejõud, kes vähese kogemuse tõttu jagasid üksnes õpiku teadmisi, või vastupidi laialdaste kogemustega õppejõud, kes ei osanud akadeemilises mõttes teadmisi edasi anda.”
 - “Suuliseid eksameid vähe ja valikvastustega eksameid liiga palju.”
 - “Kõige rohkem häiris, et üsna mitu õppejõudu ei olnud vaevunud koostama üldse mitte mingit loengute konspekti.”
 - “Mõningate ainete hindamisel jäi arusaamatuks hinde kujunemine eksamil.”
 - “Oleks võinud olla rohkem praktikuid kaasatud väljastpoolt ülikooli.”
 - “Magistritöö juhendamine ja vajadusel parandamine. Keegi ei viitsinud tööd lugeda. Probleemid tulid välja peale eelkaitsmist ehk praktiliselt päev enne kaitsmist. Suurim tähelepanu oli pööratud mitte mag.töö sisule, vaid vormistamisele.”
- Õppekava (liialt üldisi ja vähe erialaseid aineid, valikainete vähesus, napp keeleõpe, ebaloogiline ülesehitus, paindumatus, segadused õppekava muutuse tõttu)
 - “Vajadus valida kõrvaleriala minu nominaalaja õppimisel (milleks? Parem oleks rohkem tunde minu erialas).”
 - “Me saime väga palju erinevaid aineid, aga lõppkokku võttes ei süvenenud ühessegi põhjalikult.”
 - “Väheste valikainete hulk. Puudus reaalne võimalus valida erinevate valikainete vahel, mis olid õppekavas ära toodud (07/08 õppekava).”
 - “Liiga palju nn pehmeid aineid + korduvad.”
 - “Mõningad väga mahukad ained toimusid lõpetamise aasta kevad, samal ajal kui tuli tegeleda lõputöö esitamisega, mistõttu viidi õppeained läbi pooles või väiksemas mahus.”
- Õppekoormus (liiga suur või liiga väike, ebaühtlane semestrite ja semestri alguse/lõpu lõikes, liigne koormus eksamisesiooni ajal)
 - “Ained jaotuvad semestrite ja aastate vältel ebaühtlaselt. Ühel semestril on palju mahukaid aineid koos (üle poole aasta kogu õppekoormusest) ja raske on järge pidada, järgmisel semestril on vaid veerand kogu aasta koormusest.”
 - “Liigne koormus viimasele semestrile, mil oleks pidanud tegelikult saama keskenduda ainult magistritöö kirjutamisele.”
 - “Töö võiks peamiselt eksamisesiooni asemel/kõrval jaotuda ka ülejäänud semestrile, mis soodustaks ainega tegelema terve semestri jooksul, mitte ainult sessi ajal.”
- Õppematerjalide kättesaadavus (õpikute vähesus raamatukogus, skännitud materjalide halb kvaliteet)
 - „Õppematerjali kättesaadavus esimesel kursusel jättis soovida - ei saanud paljusid raamatuid laenutada, sest neid lihtsalt polnud (tudengeid oli palju, raamatuid aga kümnekond).”
 - “Mõne õppejõu põhimõtted, mis segavad õppida. Näiteks üks õpetaja kunagi ei pane oma loengute slaide ÕIS-i, tulemuseks kõik lihtsalt kirjutavad terve tund kõike, mis on slaidil kirjas, ja ei jõua jälgida ja omandada materjali, mida ta räägib kõrvale.”
- Muud valdkonnad (õpperuumid ja -vahendid, tudengite ebaühtlane või madal tase, õppekeel, vähe koolivälisest tegevust, ei saa omandada kutsetunnistust, finantsprobleemid jm)

3.2.3 Praktika läbimine õppekava raames

Õppekava raames läbis kohustusliku erialase tööpraktika asutuses või ettevõttes 45% vastajatest, 14% vastajatest läbis praktika vaba- või valikainena ning õppekava raames ei läbinud üldse mingit praktikat 41% vastajatest.

Teaduskondade ja kolledžite lõikes on erialase praktika läbinute osakaal erinev (vt Joonis 8). Üldjuhul on teaduskondades praktika läbinute osakaal tunduvalt madalam kui kolledžites tulenevalt sellest, et mitmed kolledžid pakuvad valdavalt rakenduskõrgharidust, mille õppekavades on praktika kohustuslik. Teaduskondade võrdluses on praktika läbinute osakaal kõrge ka arsti- ja kehakultuuriteaduskonnas. Tinglikult võib teaduskonnad ja kolledžid jaotada kolme gruppi: kuue puhul oli praktika läbinute osakaal lõpetanute hulgas vahemikus 86%-100%, teises grupis on kaks teaduskonda, kus praktika läbinute osakaal on vahemikus 68-72%. Viimase grupi moodustavad kuus teaduskonda/kolledžit, kus praktika on läbinud vähem kui pooled lõpetanutest.

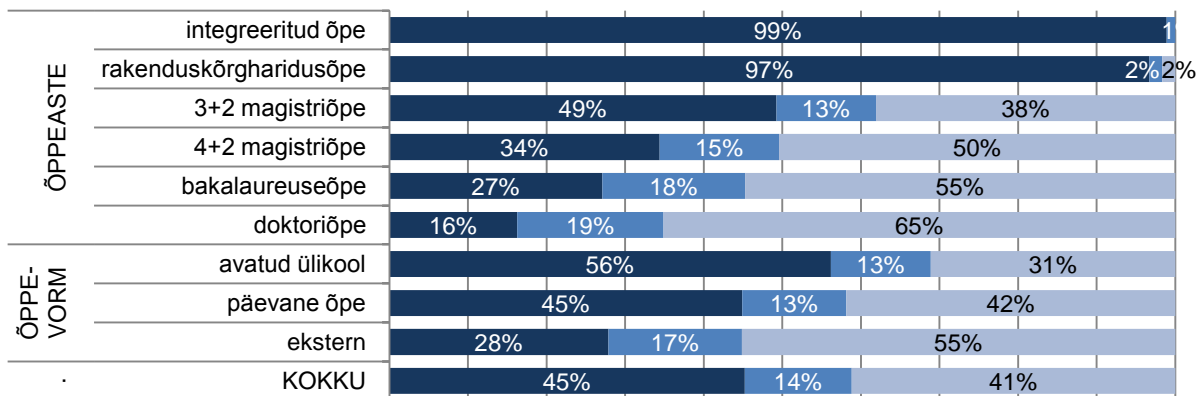

Joonis 8 Õppekava raames praktika läbinute osakaal teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1263)

Üldjuhul on lõpetanud läbinud kohustusliku praktika, vaba- või valikainena on praktika läbinud vähesed. Siin kaks erandit – õigusteaduskond, kus peaaegu pooled praktika läbinutest on seda teinud vaba- või valikainena ning majandusteaduskond, kus praktika läbinutest enamik on seda teinud vaba- või valikainena.

Integreeritud õppe ja rakenduskõrgharidusõppe, kus praktika on õppekavas kohustuslik, lõpetanud on valdavalt praktika läbinud, seevastu bakalaureuse- ja doktoriõppe lõpetanutest on praktika läbinud vähem kui pooled (vt Joonis 9). Kui doktoriõppe lõpetanute puhul võib eeldada, et tegemist on töötavate inimestega ja praktika ei ole enam sedavõrd oluline, siis bakalaureuseõppe lõpetanute väiksem kokkupuude tööalase praktikaga on murettekitav.

Õppevormi lõikes on praktika läbinud keskmisest mõnevõrra enam avatud ülikooli õppe lõpetanud ja vähem eksternina lõpetanud.

- jah, läbisin kohustusliku erialase praktika (mõne ettevõtte/asutuse juures)
- jah, läbisin praktika vaba- / valikainena
- õppekava raames praktikat ei toimunud

Joonis 9 Õppekava raames praktika läbinute osakaal õppeastme ja -vormi lõikes (% , N=1263)

Praktikat hinnatakse üldiselt positiivselt. 674 vastanut tõi välja erinevaid aspekte, mille poolest praktikal käimisest oli kasu. Peamiste aspektidena nimetati järgmiseid:

- Üldised töökogemused, enda iseloomu tundmaõppimine ja arendamine, sobivus
„A chance to check my "readiness" to work with student /.../.”
„Sain juurde kogemuse, et erivajadustega lastega töötamiseks ei ole sobivaid isiksuseomadusi (kehtestamine, nõudlikkus, järjekindlus).”
- Erialaste oskuste arendamine, teooria rakendamine praktikas
„annab praktilise oskuse oma erialaselt hakkama saada. Võimalus näha kuidas "asjad tegelikult käivad" (üks asi on teooria, teine praktika)
- Parem ettekujutus erialast
„Sain selle eriala mingisugusegi "maigu".”
“Aitas anda ülevaadet eriala valdkonnas toimuvatest protsessidest ja ülesannetest.”
„Andis töölase kogemuse, enne seda võis ainult ette kujutada, milline minu töö tulevikus olla võib. Praktikal sain aru kui palju asju lisaks ettekujutusele veel tuleb teha ja osata.”
- Silmaringi laiendamine
- Töölesaamise kaasaaitamine (samas ettevõttes), täiendas CV-d, tutvuste saamine
- Karjäärivalikutele kaasaaitamine
„Tänu erialasele praktikale (riigiametis) veendus, et riigiametniku töö pole minu jaoks ning karjääriväljundeid pean otsima pigem erasektoris.”
“3 erinevat praktikat andsid ülevaate kitsamatest erialadest ja aitasid teha erialaseid valikuid.”

Oluliselt vähem oli neid lõpetanuid, kes leidsid, et mingitel põhjustel ei olnud praktikast tegelikult kasu (81 vastanut). Välja toodi alljärgnevaid aspekte.

- Praktika oli pealiskaudne, sisulisi ülesandeid ei olnud, praktikal oli võimalik ainult jälgimine
„Organisatsioonid ei taju sageli praktikandi eesmärki - tegelikult ei lähe me sinna kohvi keetma.”

- Praktika koht ei sobinud (nt sooritati samas, kus juba eelnevalt töötati, praktika eliitkoolis, enamik õpetajaid läheb tööle tavakooli)
- Praktika ei olnud erialane
- Erialane ettevalmistus oli halb
- Juhendaja(d) ei olnud pädev(ad)
- Praktikaperiood liiga lühike

3.2.4 Tugi õpinguteks

Lõpetanutel paluti anda tagasisidet, kas nad said ülikooli õpingute ajal piisavalt tuge (nt tuutoritelt, karjääri- ja õppekorraldusnõustajatelt, sekretäridelt, psühholoogidelt). Üldjuhul ei seostu õpinguteks vajaliku toega olulisi probleeme, 41% vastajatest ütles, et nad ei vajanud sellist tuge ja 37% said piisavalt tuge. Siiski tasub välja tuua, et 11% vastanutest ei saanud oma sõnul piisavalt tuge ja 11% ei olnud sellistest võimalustest teadlik.

Need, kes ei saanud piisavalt tuge õpinguteks, tõid välja järgmisi probleeme:

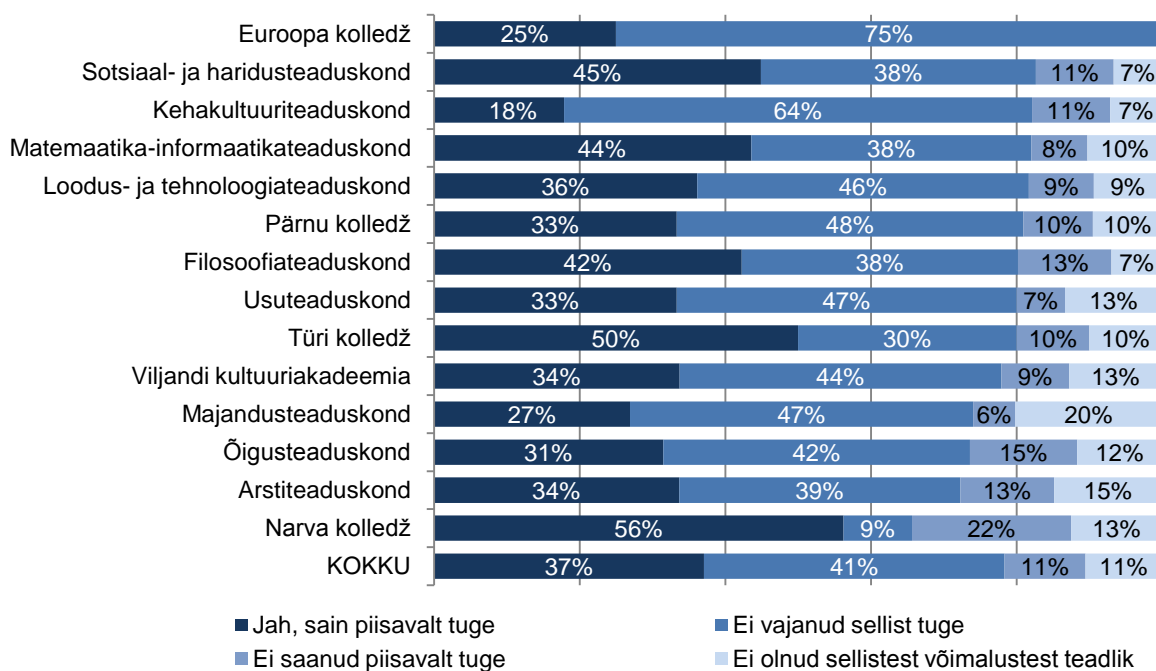
- Abi oli pinnapealne või ei olnud pädev
 - „Karjäärinõustamine oli üpriski keskpärane - täitsin lihtsalt testi, mida ka internetis on võimalik täita.“
 - „Määratud tuutor ei olnud selleks tööks kahjuks kõige pädevam ning hilisemad tuutorid ei olnud samuti kooli asjadest eriti informeeritumad“
 - „Küsimustega jooksutati ühest kohast teise mingeid konkreetseid vastuseid andmata. Olukord oli selles suhtes lausa naeruväärne.“
 - „Tihti ei osta vastata! /.../ Nt. Kuidas juhendajat leida või kuidas juhendajat vahetada? Kelle poole peaksin selle teemaga pöörduma? Kas lisa-aasta on võimalik? Kas see on tasuline? Jne“
 - „Käisin korra psühholoogi juures, kuid tema pani mulle pihku portsu brošüüre ning praktilisest abist jäi puudu.“
- Halvustav suhtumine, ei olnud huvi aidata
 - „Õppekorraldusspetsialist jättis mind korduvalt hätta ja käskis ise infot otsida.“
 - „Ei olnud tunnet, et värske üliõpilane oli oodatud oma tobedate küsimustega kuskile“
 - „Jäi mulje, nagu teaduskonna töötajatel oleks tudengitest ükskõik.“
- Tuutoritel/nõustajatel ei olnud piisavalt aega, sh juhendajatel ei ole aega
 - „Tuutoritel on endal kiire ja küsimustele vastati sageli kiiresti, lühidalt ja vastusest polnud vahel abi.“
 - „Üliõpilasena tundsin, et minu juhendajatel ei olnud minu jaoks piisavalt aega.“
 - „Probleemiks oli õppejõudude hõivatus tudengite suure arvu tõttu“
 - „Kooli töötajad paistsid tööga ülekoormatud ja isiklikku lähenemist neilt oodata oli liiga palju.“
- Infot nõustamisvõimaluste kohta oli vähe, ei teatud, kelle poole pöörduda või ei olnud kellegi poole pöörduda
 - „Keegi ei rääkinud eriti sellest toe saamisest, väga palju pidi ise uurima, kui abi vaja oli“

„Soovisin minna aastaks välismaale õppima ja ma ei saanud selleks piisavalt tuge või informatsiooni kuidas seda korraldada.“

„Samuti polnud alati inimest, kelle poole oleks osanud pöörduda, kelle puhul oleks teadnud, et ta oskab aidata ja aitab meeleldi“

- Info ei liikunud piisavalt hästi
 „Tähtsad teadaanded liikusid väga ebakindlaid kanaleid pidi, sageli ei jõudnud teade kõigi asjaosalisteni.“
 „Palju muudeti tunniplaane, sellest teada ei antud.“
- Abi ei olnud piisavalt kättesaadav, nt avatud ülikoolis õppijatele
 „Õppeosakond on päevas paar tundi lahti, /.../.“
 „Tegemist on, enamasti, teenustega, millede osutamine toimub tööpäevadel. AÜ-s ja töötaval õpilasel keeruline pihta saada. Võiks kaaluda virtuaalse teenuse loomist, mis kompenseeriks kauguse koolist ja lahtioleku aegade seonduv“

Lõpetanute osakaal, kelle hinnangul õpinguteks vajalik tugi ei olnud piisav, on teaduskondade ja kolledžite lõikes erinev, varieerudes 0%-22%-ni (vt Joonis 10). Esile tuleb siin tuua Narva kolledžit, kus 22% lõpetanutest ei saanud enda hinnangul õpinguteks vajaliku tuge. Ka nende lõpetanute osakaal, kes ei olnud toest teadlik, on erinev, varieerudes 0%-st 20%-ni. Teadlikkuse osas eristub majandusteaduskond, mille lõpetanutest 20% ei olnud teadlikud õpinguteks vajaliku toe pakkumisest.

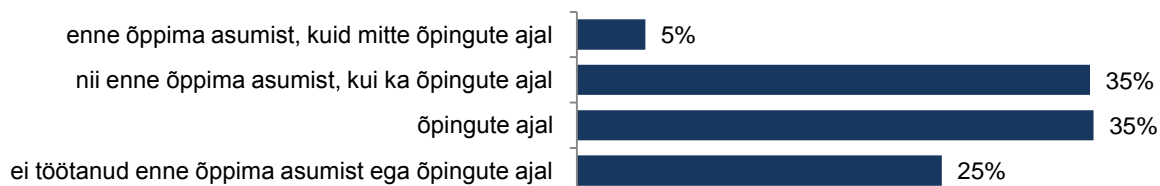

Joonis 10 Hinnang õpinguteks vajalikule toele teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1262)

Lisaks küsiti välisüliõpilastelt, kas nad said seoses õpingutega piisavalt tuge Tartu Ülikooli välisüliõpilastalituselt. Küsimusele vastas 15 lõpetanut, kellest 12 ütlesid, et said piisavalt tuge. Üks vastaja ei saanud vajalikku tuge, üks ei vajanud sellist tuge ja üks vastaja ei olnud sellisest võimalusest teadlik.

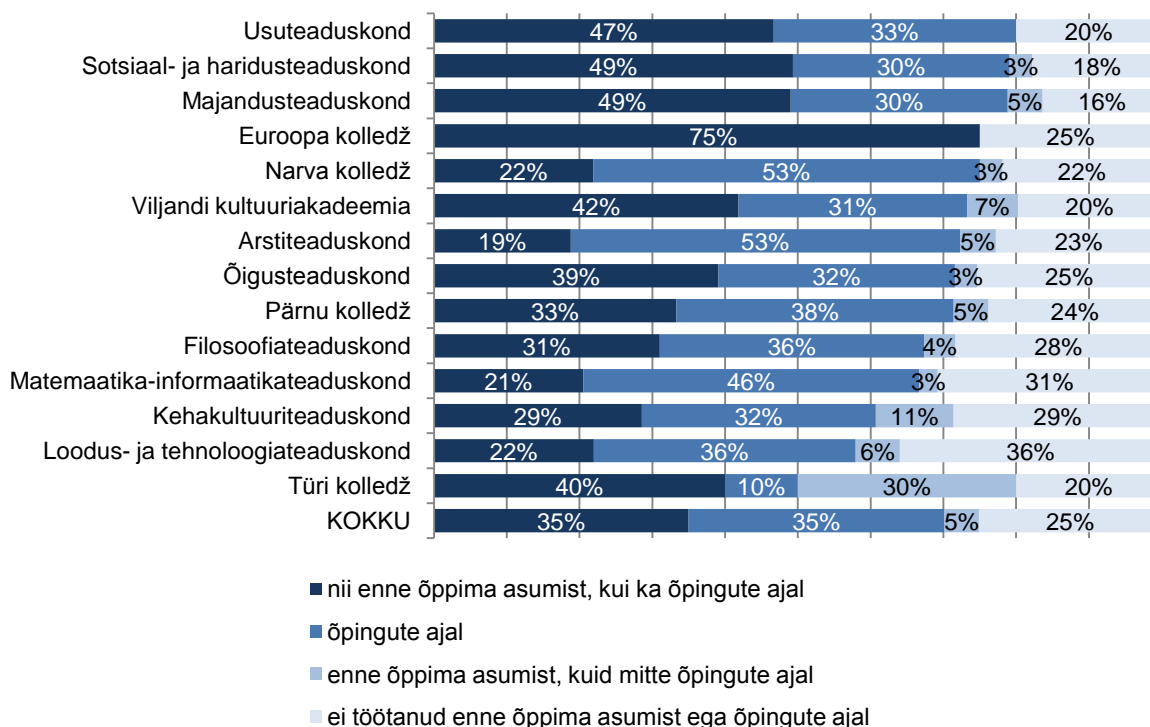
3.2.5 Töötamine õpingute ajal

Õpingute ajal töötas keskmiselt 70% vastanutest, neist pooled töötasid juba enne õpinguid (vt Joonis 11). Kõrgkooli lõpetamise ajaks ei olnud töökogemust vaid 25% vastanutest. Õppima asudes loobus töötamisest 5% vastanutest.

Joonis 11 Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal (% , N=1263)

Õpingute ajal töötanud lõpetanute osakaal teaduskondade ja kolledžite lõikes väga oluliselt ei erine (vt Joonis 12). Kuigi Türi kolledžis, loodus- ja tehnoloogiateaduskonnas ning kehakultuuriteaduskonnas on õpingute ajal töötajate osakaal veidi madalam (50%-61%), on ülejäänud üksustes nende osakaal suhteliselt kõrge (67%-80%). Mõnevõrra rohkem erineb õpingute ajal töötajate sisemine struktuur, st kas töötati juba enne õpinguid või mitte, kuid see on osaliselt seletatav teaduskonnas või kolledžis pakutava õppevormiga (nt Viljandi kultuuriakadeemias ja Türi kolledžis on avatud ülikooli õppe lõpetanute osakaal suurem ning seetõttu suurem osakaal neid lõpetanud, kes töötasid juba enne õpinguid, vt ka Tabel 4 Vastanute jaotus teaduskonna või kolledži ning (lõpetatud) õppevormi ja – astme lõikes (N=1263) ja Joonis 13).

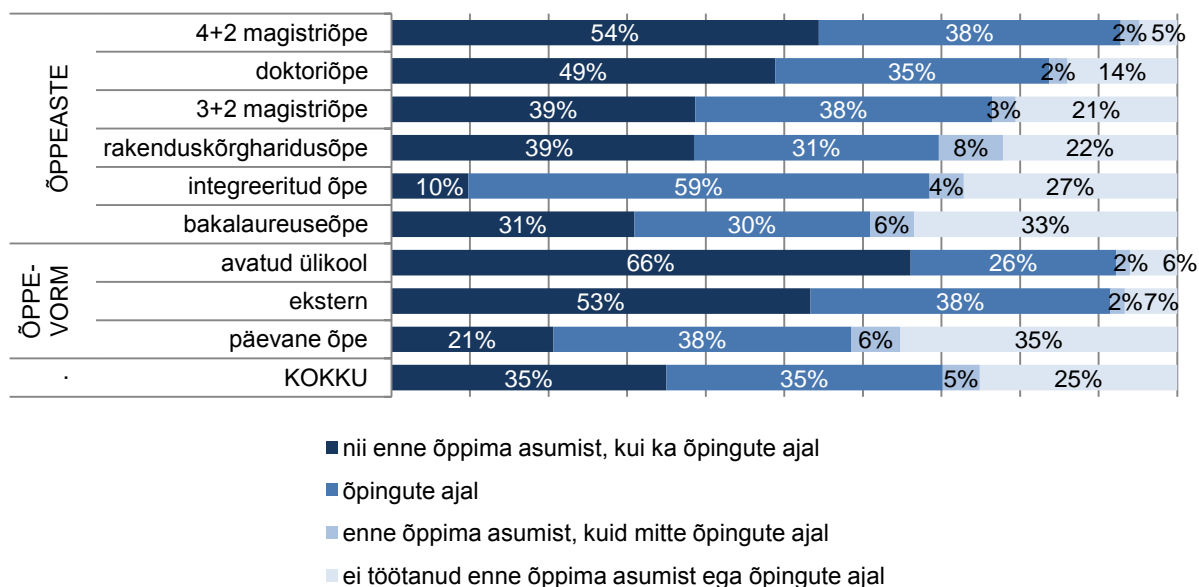
Joonis 12 Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1263)

Märkus: andmed on järjestatud töötavate vastanute summeeritud osakaalu järgi

Enamik 4+2 magistriõppe (92%) lõpetanutest töötas paralleelselt õpingutega (vt Joonis 13). Õpingute ajal töökoha leidmine ei erine märkimisväärselt õppeastmete lõikes, erinevus töötajate osakaalus

tuleneb peamiselt juba enne õpinguid töökoha omamisest. Erandiks on siin integreeritud õppe lõpetanud, kellest 59% leidis töökoha õpingute ajal ning vaid 10% töötas enne õpinguid.

Selged erisused saab välja tuua õppevormi lõikes, kus nii avatud ülikooli õppe kui ka eksternina lõpetanute enamik töötas õpingute ajal (vastavalt 92% ja 91%). Seevastu päevases õppes lõpetanute töötas õpingute ajal oluliselt väiksem osa vastanutest – 59%.

Joonis 13 Töötamine enne õpinguid ja õpingute ajal õppeastme ja -vormi lõikes (% , N=1263)

Märkus: andmed on järjestatud töötavate vastanute summeeritud osakaalu järgi

Õpingute ajal töötanutest 46% töötas täiskoormusega ehk 40 tundi nädalas, üle täiskoormuse töötajaid oli 9%. Osalise koormusega töötas 45% vastanutest. Osalise tööajaga töötamine oli keskmisest sagedasem päevase õppevormi lõpetanute puhul — 71% päevase õppevormi lõpetanute, kes õpingute ajal töötasid, tegid seda osalise koormusega. Seevastu avatud ülikooli lõpetanute, kes töötasid õpingute ajal, töötas osakoormusega vaid 9%. Õppeastmete võrdluses töötasid õpingute ajal täis- ja suurema koormusega keskmisest enam 4+2 magistriõppe ja rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud (vastavalt 77% ja 73%) ning osaajaga töötamine oli levinud integreeritud õppekava lõpetanute puhul (osaajaga töötas 84%).

Peamiselt tingisid vajaduse õpingute kõrvalt töötada finantsilised raskused – 38% lõpetanute, kes õpingute ajal töötasid, tegid seda majanduslikel põhjustel (vt Joonis 14). Veidi enam kui veerand (27%) tõi välja, et töötas juba enne õpinguid ja õppimine oli lisategevuseks. Oluliste põhjustena toodi välja ka soovi saada erialast töökogemust (13% töötajatest) ja teenida lisaraha (11%).

Joonis 14 Õpingute ajal töötamise peamine põhjus (% õpingute ajal töötajatest, N=855)

Majanduslikke põhjusi töid õpingute kõrvalt töötamise peamise põhjusena sagedamini välja bakalaureuseõppe ja 4+2 magistriõppe tudengid, lisaraha teenimist on keskmisest oluliselt enam nimetanud integreeritud õppe lõpetanud (vt Tabel 8). Integreeritud õppekava läbinutel oli sagedasemaks põhjuseks ka erialase töökogemuse saamise soov (29%), keskmisest sagedamini soovisid töökogemust omandada ka doktoriõppe lõpetanud (23%).

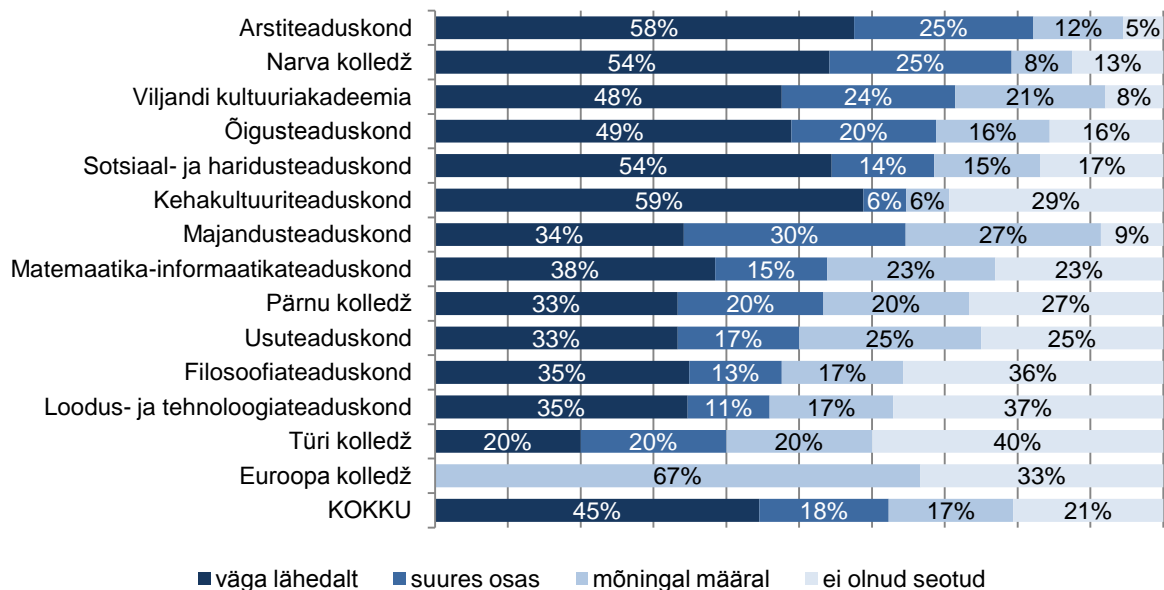
Tabel 8 Õpingute ajal töötamise peamine põhjus õppeastme ja –vormi lõikes (% õpingute ajal töötajatest, N=855)

	KOK- KU	Õppeaste						Õppevorm		
		Rakendus- kõrgharidus	Bakalaureuse- õpe	3+2 magistri- õpe	4+2 magistri- õpe	Integreeritud õpe	doktoriõpe	Päevane õpe	Avatud ülikooli õpe	Ekstern
ei oleks tulnud muidu majanduslikult toime	38%	31%	43%	40%	32%	32%	33%	43%	28%	40%
töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus	27%	43%	23%	26%	38%	2%	23%	7%	58%	33%
soov saada erialast töökogemust	13%	7%	10%	15%	13%	29%	23%	17%	6%	14%
soov lisaraha teenida	11%	8%	13%	7%	4%	29%	10%	18%	2%	5%
soov ennast teostada	4%	2%	6%	3%	6%	3%	0%	5%	4%	4%
tehti hea pakkumine	2%	2%	1%	3%	2%	2%	10%	4%	1%	1%
soov omandada üldist töökogemust	2%	1%	2%	3%	2%	2%	0%	4%	0%	1%
õpingutest jäi aega üle	1%	1%	1%	1%	1%	2%	0%	2%	0%	1%
hirm kaotada senine töökoht	1%	2%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	2%	0%

Kui päevase õppe ja eksternina lõpetanute jaoks olid õpingute kõrvalt töötamise peamiseks põhjuseks majanduslikud põhjused (peamise põhjusena on välja toonud vastavalt 43% ja 40% töötajatest), siis avatud ülikooli õppe lõpetanud töid enamasti välja, et töötasid juba enne õpinguid (58%) ning majanduslikke põhjusi on vähem välja toodud (28%). Viimased töid seetõttu töötamise põhjusena oluliselt vähem välja ka soovi saada erialast töökogemust ja soovi teenida lisaraha, põhjused, mis on olulised päevase õppe lõpetanute jaoks. Samaselt avatud ülikooli õppe lõpetanutega töid ka eksternina lõpetanud sagedamini välja, et nad töötasid juba enne õpinguid ning õpingud olid lisategevuseks.

Erialase töökogemuse saamise soov on siiski nõrgalt seotud sellega, kas õppekava raames läbiti praktika. Nendest, kes õppekava raames läbisid erialase praktika, tõi erialase töökogemuse soovi peamise töötamise põhjusena välja 16%, nendest, kes praktikat õppekava raames ei läbinud aga 10%.

Ligi kahe kolmandiku õpingute ajal töötajate töö oli tihedalt (45%) või suures osas (18%) seotud õpitava erialaga, 17%-l mõningal määral ning ligi viiendikul (21%) ei olnud töö õpitava erialaga üldse seotud. Teaduskondade ja kolledžite lõikes on see siiski väga erinev ning tinglikult võib need jaotada kaheks grupiks (vt Joonis 15). Esimeses grupis on vastanute õpingute aegne töökoht sagedamini seotud õpitava erialaga (64-83% õpingute ajal töötajate töökoht seotud lähedalt või suures osas õpitava erialaga), teises grupis on nende osakaal vähem kui pool. Kõige sagedamini oli õpingute aegne töökoht seotud õpitava erialaga arstiteaduskonna ja Narva kolledži lõpetanute puhul, kõige vähem aga Türi ja Euroopa kolledži lõpetanute puhul.

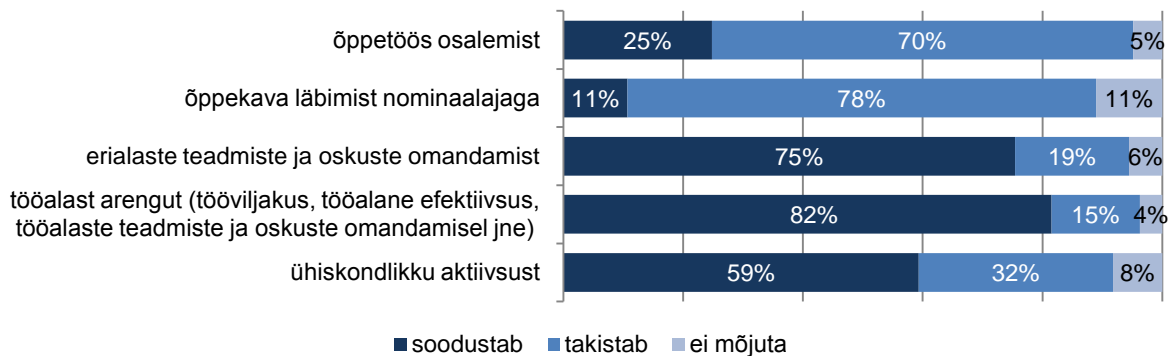
Joonis 15 Õpingute aegse töö ja õpitud eriala seotus teaduskondade ja kolledžite lõikes (% õpingute ajal töötajatest, N=889)

Õpinguteaegne töökoht oli sagedamini õpitava erialaga seotud doktori-, 4+2 magistri- ja integreeritud õppe lõpetanute puhul, kelle töökoht oli väga lähedalt või suures osas seotud õpitava erialaga 79%-86%-l, kõige vähem aga bakalaureuseõppe lõpetanute puhul, kus vastav näitaja on 49%. Õppevormi lõikes oli õpingute aegne töökoht harvem seotud päevase õppe lõpetanute erialaga, kellest vaid 53% töökoht oli väga lähedalt või suures osas seotud õpitava erialaga.

Õpinguteaegse töö seotus erialaga sõltus ka sellest, mis põhjustel õpingute kõrval töötati. Nende töökoht, kes töötasid õpingute kõrvalt raha teenimise eesmärgil, oli oluliselt harvem õpitava erialaga seotud kui neil, kes töötasid erialase töökogemuse saamise eesmärgil. Täpsemalt, nendest vastanutest, kes töötasid majanduslikel põhjustel või lisaraha teenimiseks, töötasid erialaga mitteseotud töökohtadel vastavalt 31% ja 49%, seevastu nendest, kelle eesmärk oli saada erialast töökogemust, ei teinud seda keegi.

Õpingute ajal töötanud lõpetanutelt uuriti, kuidas nende hinnangul õpingute ajal töötamine mõjutab õppetööd ja arengut. Õpingute ajal töötajad märkisid enamasti (vastavalt 70% ja 78%), et õpingute ajal töötamine takistab õppetöös osalemist ja õppekava nominaalajaga läbimist (vt Joonis 16). Samas arvab veerand õpingute ajal töötajatest, et õpingute aegne töötamine hoopis soodustab õppetöös osalemist. Andmed siiski toetavad esimest väidet — kui nendest üliõpilastest, kes õpingute ajal ei töötanud, lõpetas nominaalajaga 68%, siis õpingute ajal töötajatest vaid 51%.

Õpingutel on siiski lõpetanute hinnangul valdavalt positiivne mõju erialasele arengule, 75% õpingute ajal töötajatest arvab, et õpingute ajal töötamine soodustab erialaste teadmiste ja oskuste omandamist ja 82% arvab, et töötamine soodustab tööalast arengut. Töötamise mõju osas ühiskondlikule aktiivsusele ollakse erinevat meelt. Hinnangud ei sõltu sellest, kas töötati juba enne õpinguid või mitte.

Joonis 16 Hinnang õpingute aegse töö mõjule õppetöele ja erialasele arengule (% õpingute ajal töötajatest, N=888)

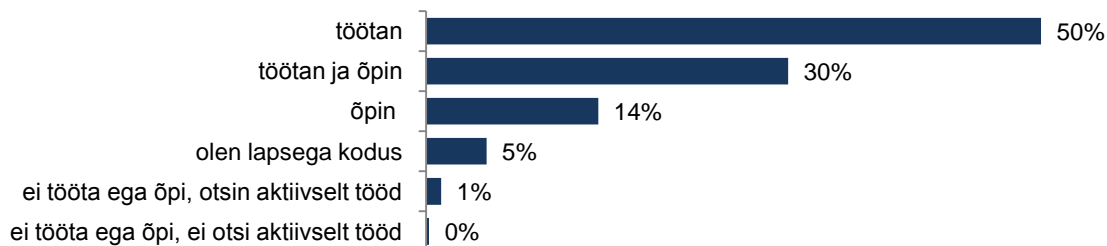
Märkus: „soodustab“ tähistab „kindlasti soodustab“ ja „pigem soodustab“ vastanute osakaalu, „takistab“ tähistab „kindlasti takistab“ ja „pigem takistab“ vastanute osakaalu.

Õpingute ajal töötanud rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud on töötamise mõju osas õpingutele vähem kriitilisemad. Vaid 60% neist arvab, et töötamine takistab õppetöös osalemist ja 64%, et töötamine takistab nominaalajaga lõpetamist. Ka 4+2 magistriõppe lõpetanud on keskmisest vähem kriitilisemad töötamise mõju osas õppetöös osalemisele (59%), kuid samas arvab neist enamik (89%), et töötamine takistab nominaalajaga lõpetamist. Viimase väitega on sama meelt doktoriõppe lõpetanud. Töötamise mõju nominaalajaga õppekava läbimisele ei näe 27% integreeritud õppe lõpetanutest, kes õpingute ajal töötasid. Doktoriõppe, 4+2 magistriõppe ja rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud arvavad valdavalt, et töötamine aitab kaasa erialaste teadmiste omandamisele (vastavalt 86%, 88% ja 82%) ja tööalase arengule (vastavalt 92%, 84% ja 86%).

Õppevormi lõikes selgub, et töötamise mõju õppetöös osalemisele hindavad vähem kriitilisemalt avatud ülikooli õppe lõpetanud, kes õpingute ajal töötasid, neist 39% arvab, et töötamine hoopis soodustab õppetöös osalemist. Samuti arvab neist valdav osa (89%), et töötamine aitab kaasa erialaste teadmiste ja oskuste omandamisele. Eelnev hinnang võib olla seotud sellega, et kaks kolmandikku avatud ülikooli õppe lõpetanutest töötas juba enne õpinguid ning seetõttu oskavad nad paremini arvestada töö ja õpingute ühildamisega.

3.3 Kõrgkoolilõpetanute edasine tegevus

Aasta pärast lõpetamist töötab 80% vastanutest, sh 30% õpib ja töötab samaaegselt (vt Joonis 17). Ainult õpingutega on seotud 14% vastanutest. Õpingute või tööga ei ole seotud vaid 6% vastanutest, neist 5% on lastega kodus, töötuid on 1% ja vähem kui 1% ei tööta, õpi ega otsi tööd.

Joonis 17 Lõpetamisjärgne tegevus (% , N=1221)

Märkus: need, kes jätsid vastamata, tõid enamasti välja, et nende kohta kehtib mitu varianti, nt õpib ja otsib tööd.

Töötavate vastanute (sh ka need, kes lisaks õpivad) osakaal on suurim Euroopa ja Narva kolledži, arsti- ja majandusteaduskonna ning Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanute seas, varieerudes 89-100% vahel (vt Tabel 9). Teistes teaduskondades ja kolledžites on töötavate vastanute osakaal 70%-82% vahel, olles madalaim loodus- ja tehnoloogia- ning filosoofiateaduskonnas (vastavalt 70% ja 74%). Viimaste madalat töötajate määra selgitab sealne kõrge õppijate määr, st nendes teaduskondades on edasiste õpingutega seotud kõige rohkem vastanuid, vastavalt 61% ja 51% (sh ka need, kes õpingute kõrvalt töötavad). Lisaks on õpinguid enam jätkanud ka matemaatika-informaatika- ning õigusteaduskonna lõpetanud (vastavalt 51% ja 49%). Kõige vähem on edasiõppijaid usuteaduskonna lõpetanute seas (edasi õppis vaid 13% lõpetanust), aga ka Viljandi kultuuriakadeemia (22%), Euroopa kolledži (25%), majandusteaduskonna (26%) ja Pärnu kolledži (29%) lõpetanute seas. Pärnu kolledži ja usuteaduskonna puhul on vähene edasiõppijate osakaal muuhulgas selgitatav keskmisest oluliselt suuremal hulgal lapsega kodus olijate osakaaluga (vastavalt 10% ja 13%).

Töötute madala osakaalu taustal on andmete põhjal kaheksa teaduskonda ja kolledžit, mille lõpetanute seas pole ühtegi töötut. Kõige halvemas olukorras on siin usuteaduskonna lõpetanud, kellest 7% on töötud, kuid absoluutarvudes on tegemist vaid ühe vilistlasega. 3% on töötuid õigusteaduskonna (N=5) ja 2% filosoofiateaduskonna lõpetanute seas (N=4). Vastanuid, kes ei tööta, õpi ega otsi tööd, on majandus- ning sotsiaal- ja haridusteaduskonna lõpetanute seas vastavalt 2% ja 1%, absoluutarvudes on siiski tegemist vaid kokku kolme vastajaga.

Tabel 9 Lõpetamisjärgne tegevus teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1221)

	töötan	õpin	töötan ja õpin	ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd	olen lapsega kodus	ei tööta ega õpi, ei otsi aktiivselt tööd
Euroopa kolledž	75%	0%	25%	0%	0%	0%
Türi kolledž	60%	20%	20%	0%	0%	0%
Matemaatika-informaatikateaduskond	46%	19%	32%	0%	3%	0%
Narva kolledž	63%	0%	33%	0%	3%	0%
Kehakultuuriteaduskond	61%	14%	21%	0%	4%	0%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	34%	25%	36%	0%	5%	0%
Filosoofiateaduskond	44%	21%	30%	2%	3%	0%
Arstiteaduskond	55%	4%	36%	0%	5%	0%
Majandusteaduskond	68%	5%	21%	1%	3%	2%
Viljandi kultuuriakadeemia	72%	4%	18%	1%	5%	0%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	53%	12%	27%	1%	5%	1%
Pärnu kolledž	62%	10%	19%	0%	10%	0%
Õigusteaduskond	41%	12%	37%	3%	7%	0%
Usuteaduskond	67%	0%	13%	7%	13%	0%
KOKKU	50%	14%	30%	1%	5%	0%

Märkus: tabeli andmed on järjestatud töötavate ja õppivate vastajate summeeritud osakaalu järgi

Õppeastme ja -vormi lõikes esinevad lõpetamise järgses tegevuses mitmed erinevused. Peamiselt on see seotud õpingute ja töötamise vahekorraga (vt Tabel 10). Edasiõppimine on kõige sagedasem bakalaureuseõppe lõpetanute seas, kellest edasi õpib 66%, sh 25% on seotud ainult õpingutega. Õppijate osakaal on suurem ka integreeritud õppe lõpetanute puhul, kuid valdavalt toimub õppimine töö kõrvalt. Töötavate vastanute osakaal on õppeastmete lõikes ühtlane, erandiks on bakalaureuseõppe lõpetanud, kellest töötab väiksem osakaal (70%) vastajatest. Lapsega kodus olevate vastajate osakaal on suurim doktoriõppe ja 4+2 magistriõppe lõpetanute seas, mis osaliselt võib olla seotud

vanusega. Lisaks on näha kõrgema haridustaseme positiivne mõju töö leidmisele – 4+2 magistriõppe, integreeritud õppe ja doktoriõppe lõpetanute seas puuduvad töötud ja inimesed, kes ei tööta, õpi ega otsi tööd, kuid ka see võib osaliselt olla seotud vanusega mõjuga — mida pikemalt on olnud võimalik tööd otsida, seda tõenäolisemalt on see kõrghariduse viimastel astmetel leitud.

Tabel 10 Lõpetamisjärgne tegevus õppeastme lõikes (% , N=1220)

	töötan	õpin	töötan ja õpin	ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd	olen lapsega kodus	ei tööta ega õpi, ei otsi aktiivselt tööd
rakenduskõrgharidusõpe	70%	6%	18%	1%	5%	0%
bakalaureuseõpe	29%	25%	41%	1%	3%	0%
3+2 magistriõpe	66%	6%	22%	2%	4%	1%
4+2 magistriõpe	70%	2%	17%	0%	11%	0%
integreeritud õpe	52%	2%	40%	0%	6%	0%
doktoriõpe	79%	0%	10%	0%	12%	0%
KOKKU	50%	14%	30%	1%	5%	0%

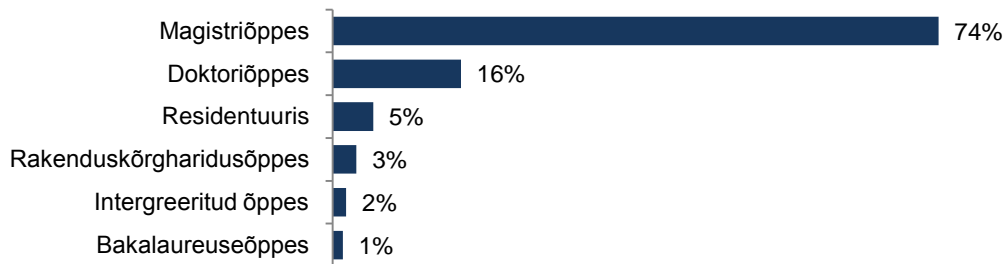
Õppevormi lõikes saab välja tuua, et õpingutega on oluliselt enam seotud päevase õppe lõpetanud, kellest 54% õpib edasi (avatud ülikooli õppe ja eksternina lõpetanutest vaid vastavalt 21% ja 31%). Avatud ülikooli õppe ja eksternina lõpetanute hulgas on suurem osa neid, kes valdavalt töötavad peale lõpetamist (vastavalt 90% ja 89%). Töötute osakaal õppevormi lõikes märkimisväärselt ei erine.

3.3.1 Õpingute jätkamine koheselt peale ühe õppeastme lõpetamist ja enesetäiendamise vajadus

Kõikidest vastanutest jätkas lõpetamise järgselt õpinguid 42% (N=531). Pärast bakalaureuseõpet jätkas õpingutega 66% ja pärast integreeritud õpet 42% vastanutest. Pärast rakenduskõrgharidusõpet, 3+2 magistriõpet ja 4+2 magistriõpet jätkas õpinguid vastavalt 24%, 27% ja 19% vastanutest. Doktoriõppe korral jätkas õpinguid kümnendik.

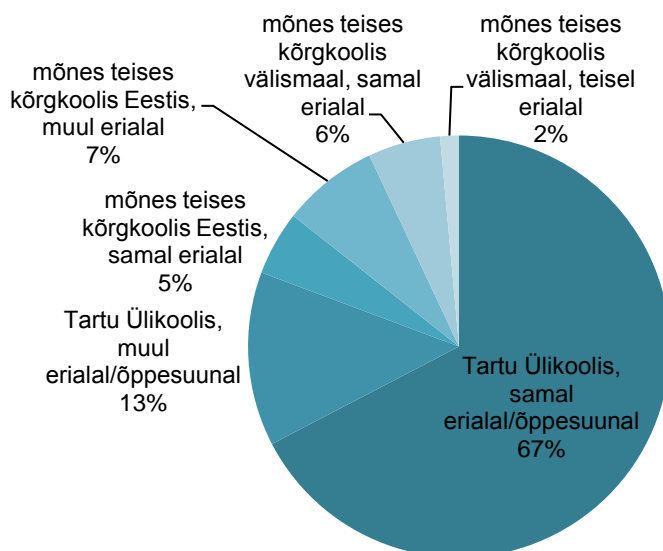
Valdavalt (92% edasiõppijatest) jätkati õpinguid kõrgkoolis. Vaid 5% vastanutest, kes edasi õppisid, tegid seda täiendusõppes ja vaid 3% kutseõppeasutuses. Täiendusõppesse suundumine on keskmisest levinum integreeritud õppe, 4+2 magistriõppe ja doktoriõppe lõpetanute seas (vastavalt 16%, 17% ja 25% edasiõppijatest). Kutseõppeasutusse on seevastu keskmisest enam suundunud rakenduskõrgharidusõppe, aga ka integreeritud õppe lõpetanud (11% lõpetanutest, kes edasi õppisid). Kõrgkoolis õpingute jätkamine on levinum päevase õppe ja eksternina lõpetanute seas (vastavalt 93% ja 90%), avatud ülikooli õppes lõpetanud on keskmisest enam suundunud täiendusõppesse (10%) ja kutseõppeasutustesse (7%).

Enamik lõpetanutest, kes jätkas õpinguid kõrgkoolis, tegi seda magistriõppes (vt Joonis 18), mis on ka ootuspärane, arvestades bakalaureuseastme lõpetanute suhteliselt suurt osakaalu uuringus (vt Joonis 3). Doktoriõppes jätkas 16% vastanutest. Teistes õppeastmetes jätkas õpinguid 11% vastanutest, kes edasi õppisid.

Joonis 18 Õpingute jätkamine pärast ühe õppeastme lõpetamist erinevates õppeastmetes (% kõrgkoolis õpinguid jätkanutest, N=487)

Kaks kolmandikku edasiõppijatest jätkab õpinguid Tartu Ülikoolis samal erialal ning 13% küll Tartu Ülikoolis, kuid teisel erialal (vt Joonis 19). Mõnes teises Eesti ülikoolis õpib edasi 12% ja välismaal 8% edasiõppijatest. Teise eriala on valinud kokku 22% vastanutest, kes edasi õppisid, mis on suhteliselt suur osakaal.

Joonis 19 Õpingute jätkamine pärast ühe õppeastme lõpetamist erinevates kõrgkoolides (% kõrgkoolis õpinguid jätkanutest, N=487)

Kõige enam on eriala vahetanud usuteaduskonna, Narva ja Pärnu kolledži lõpetanud, kuid siin tuleb tähele panna, et nendes üksustes on kõrgkoolis edasiõppijaid olnud väga vähe (vt Tabel 11). Kõige vähem on eriala vahetajaid arsti- ja õigusteaduskonnas. Välismaale on enam õppima suundunud kehakultuuri- ja arstiteaduskonna ning Pärnu kolledži lõpetanud.

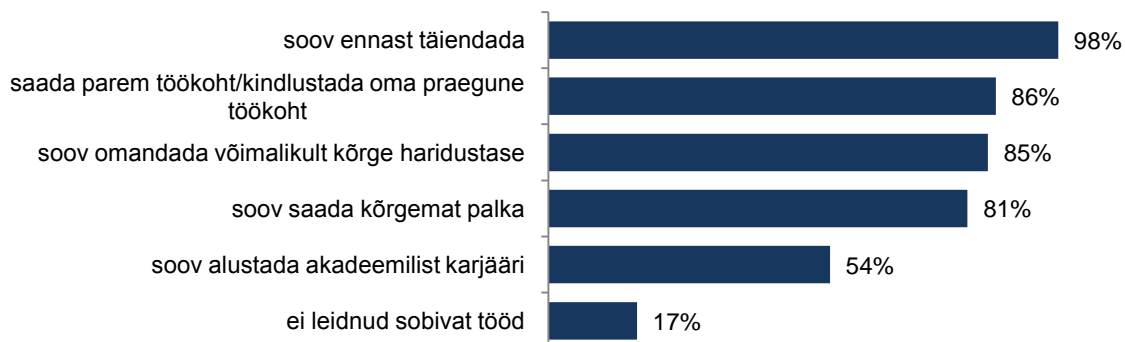
Tabel 11 Õpingute jätkamine pärast ühe õppeastme lõpetamist erinevates kõrgkoolides teaduskondade ja kolledžite lõikes (% kõrgkoolis õpinguid jätkanutest, N=487)

	Edasi õppimine ülikoolide lõikes			Sama eriala TÜ-s	Valis teise eriala	Kõrgkoolis edasi õppijate arv
	Tartu Ülikoolis	mõnes teises ülikoolis Eestis	välismaal			
Arstiteaduskond	83%	0%	17%	79%	3%	29
Filosoofiateaduskond	80%	13%	7%	61%	32%	84
Kehakultuuriteaduskond	78%	0%	22%	67%	22%	9
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	82%	12%	6%	68%	20%	117

	Edasi õppimine ülikoolide			Sama eriala TÜ-s	Valis teise eriala	Kõrg- koolis edasi õppijate arv
	Tartu Ülikoolis	lõikes mõnes teises ülikoolis Eestis	välis- maal			
Majandusteaduskond	73%	15%	12%	62%	31%	26
Matemaatika-informaatikateaduskond	84%	5%	11%	58%	32%	19
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	80%	15%	5%	59%	27%	81
Usuteaduskond	50%	0%	50%	50%	50%	2
Õigusteaduskond	88%	9%	3%	85%	8%	89
Euroopa kolledž	0%	100%	0%	0%	0%	1
Narva kolledž	57%	43%	0%	29%	57%	7
Pärnu kolledž	67%	17%	17%	50%	50%	6
Türi kolledž	67%	33%	0%	67%	0%	3
Viljandi kultuuriakadeemia	71%	29%	0%	64%	29%	14
KOKKU	80%	12%	7%	67%	21%	487

Tartu Ülikoolis edasiõppijate osakaal on mõnevõrra väiksem rakenduskõrgharidusõppe lõpetanute seas, kellest 31% jätkas õpinguid mõnes teises Eesti ülikoolis. Rakenduskõrgharidusõppe lõpetajad on keskmisest sagedamini vahetanud edasiõppimisel ka eriala, seda on teinud 43% kõrgkoolis edasiõppijatest (N=10). Selline tulemus on selgitatav asjaoluga, et rakenduskõrgharidusõppes ei ole tihti pakutud samas kõrgkoolis magistriõpet jätkuna varasematele õpingutele. Eriala on mõnevõrra sagedamini vahetanud ka 3+2 magistriõppe lõpetanud, kes kõrgkoolis edasi õpivad (29%). Välismaale õppima suundumine on populaarsem kõrgema haridustaseme lõpetanute seas, integreeritud õppe lõpetanute, kes kõrgkoolis edasi õppisid, jätkas välismaal õpinguid 19%, 4+2 magistriõppe lõpetanute 11% ja välismaale suundusid ka kõik kolm doktoriõppe lõpetanut, kes kõrgkoolis edasi õppisid.

Lõpetanutel paluti hinnata erinevate tegurite olulisust õpingute jätkamiseks (vt Joonis 20). Praktiliselt kõik vastajad tõid õpingute jätkamise põhjusena välja soovi ennast täiendada (98%). Samuti mõjutas edasiõppimist rohkem soov säilitada olemasolevat töökohta või saada parem töö (86%) ning soov omandada võimalikult kõrge haridustase (85%). Kõrgema palga saamise soov innustas edasi õppima 81%. Sobiva töö mitte leidmine on oluline põhjus edasiõppimiseks väheste vastanute jaoks. Muid põhjusi nimetati vähe, kuid rohkem toodi välja eriala vahetamise soovi ning asjaolu, et lõpetatud haridustase ei ole piisav töötamiseks/karjääri tegemiseks.

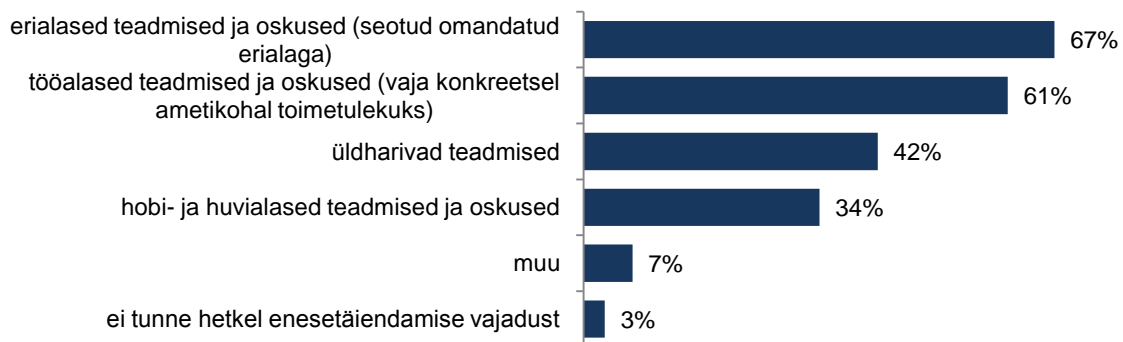

Joonis 20 Olulisemad põhjused õpingute jätkamisel (% õpinguid jätkanutest, kes hindasid tegurit väga oluliseks või oluliseks, N=531)

Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

Enesetäiendamise soov edasiõppimisel oli oluline kõikide õppeastmete lõpetanute seas. Sarnaselt ka kõrgema palga, parema töökoha või olemasoleva töökoha kindlustamine ning võimalikult kõrge haridusastme läbimine olid olulisteks põhjusteks õpingute jätkamiseks kõigi õppeastmete lõpetanute seas. Akadeemilist karjääri peavad olulisemaks doktoriõppe lõpetanud, kellest 75% nimetas seda oluliseks edasiõppimise põhjuseks. Kui sobiva töö mitteleidmist peetakse etteantud õpingute jätkamise põhjustest kõige vähem oluliseks teguriks, siis magistri- ja doktoriõppes on see veelgi vähem oluline (0-9% peab oluliseks). Avatud ülikooli õppe lõpetanute jaoks on edasiõppimisel keskmisest selgelt vähem oluline soov omandada võimalikult kõrge haridustase (oluline 71% jaoks) ja alustada akadeemilist karjääri (39%).

Kõigilt lõpetanutelt küsiti, millises valdkonnas nad tunnevad enesetäiendamise vajadust. Kaks kolmandikku vastanutest soovivad end täiendada erialaste teadmiste ja oskuste valdkonnas, 61% aga tööalaste teadmiste ja oskuste vallas (vt Joonis 21). 42% vastanutest tahavad end täiendada üldharivate teadmiste osas ning 34% hobi- ja huvialaste teadmiste osas. Vaid 3% vastanutest ütles, et ei tunne hetkel vajadust enesetäiendamise järele.

Joonis 21 Enesetäiendamise valdkonnad (% , N=1213)

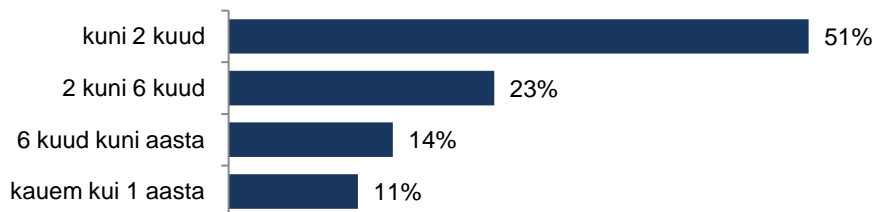
Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

Lisaks väljapakutud variantidele võisid lõpetanud välja tuua teisi valdkondi, kus nad tunnevad enesetäiendamise vajadust ning kus Tartu Ülikool võiks täiendkoolitust pakkuda. Kõige enam nimetati alljärgnevat valdkondi.

- Keeleõpe
- Ettevõtlus
- Finantstadmised, raamatupidamine
- Õigusteadus
- IT (nii üldised kui erialased programmid)
- Juhtimine
- Projektikirjutamine ja -juhtimine
- Üldine pedagoogika (distsipliin, käitumishäiretega õpilased, erialane dokumentatsioon ja e-kool)

3.3.2 Töö leidmise viisid ja töökoha valik

Aasta pärast lõpetamist töötas 80% vastanutest, nendest omakorda 89% erialasel tööl. Erialasel tööl töötajatest 61% töötas sellel ametikohal juba õpingute ajal. Ülejäänud on erialase töö leidnud suhteliselt kiiresti – ligikaudu pooled (51%) leidsid erialase töö kuni kahe kuuga (vt Joonis 22). Ligi veerand erialasel tööl töötajatest, kes pärast õpingute lõppu tööd otsis, leidis selle 2-6 kuu jooksul ja 14% otsis tööd pool aastat kuni aasta. Enam kui aasta otsis erialast tööd 11% vastanutest.

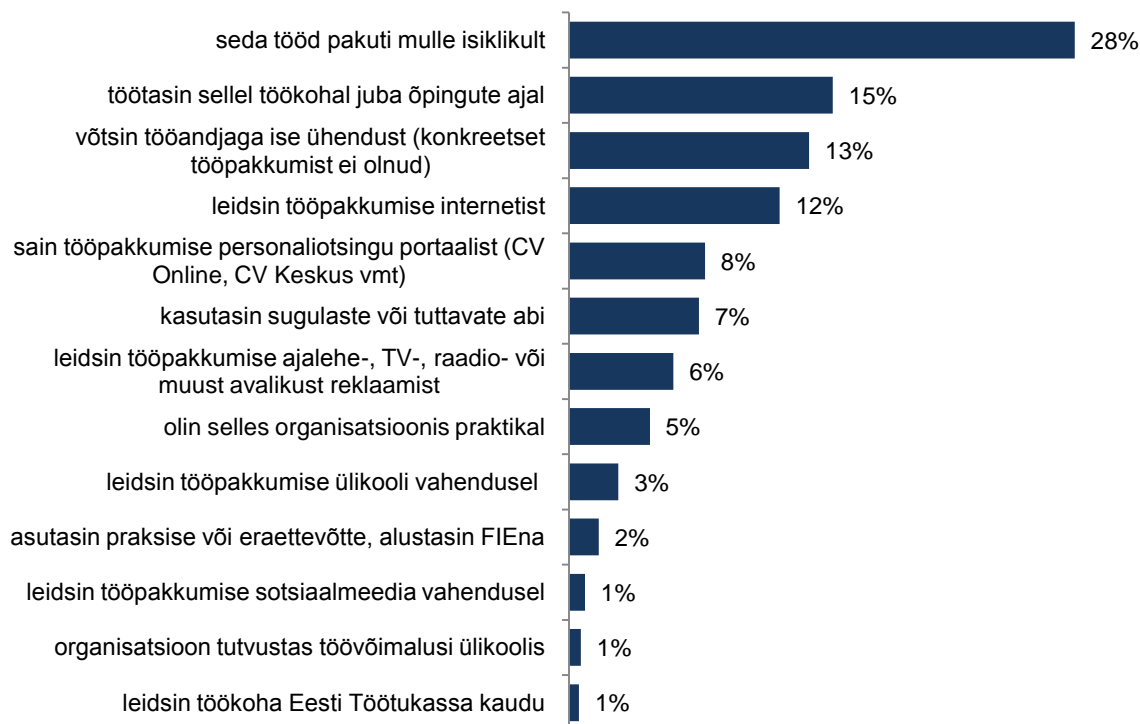

Joonis 22 Töökoha leidmise kiirus (% erialasel tööl töötavatest vastanutest, kes ei töötanud juba õpingute ajal, N=326)

Kõige enam töötasid erialasel tööl juba õpingute ajal 4+2 magistriõppe (86%) ja doktoriõppe lõpetanud (78%), kõige vähem aga integreeritud õppe lõpetanud (28%). Erialase töö leidmise kiiruse osas on aga integreeritud õppe lõpetanud esikohal – 88% leidis peale õpinguid töö kuni kahe kuu jooksul. Erialase töö on kiiremini leidnud ka doktoriõppe lõpetanud (kahe kuu jooksul 63%). Kõige kauem otsisid erialast tööd bakalaureuseõppe lõpetanud – kauem kui pool aastat otsis erialast tööd 37% bakalaureuseõppe lõpetanutest, kes täna töötavad.

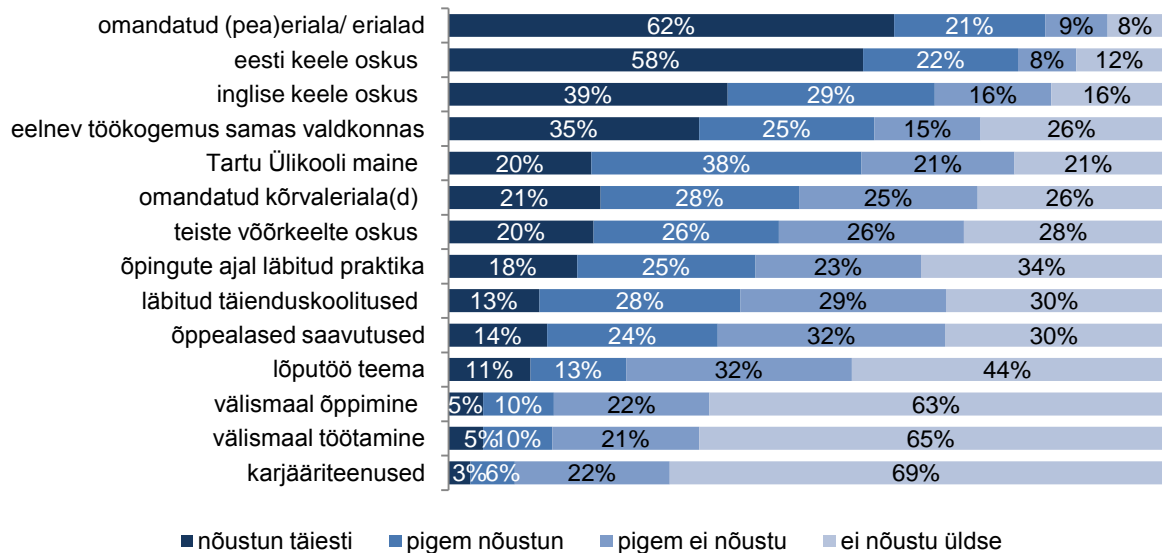
Ka avatud ülikooli õppe ja eksternina lõpetanud töötasid valdavalt erialasel töökohal juba õpingute ajal (vastavalt 85% ja 87%). Samas need, kes seda ei teinud, otsisid tööd suhteliselt kaua – 46% avatud ülikooli õppe lõpetanutest ja 56% eksternina lõpetanutest otsis tööd kauem kui pool aastat (võrdluseks, päevase õppe lõpetanutest 22%).

Kõigilt lõpetanutelt, kes töötavad (sh mitteerialasel tööl), uuriti, mil viisil nad töö leidsid. Kõige sagedasem töö leidmise viis (vt Joonis 23) on isikliku pakkumise saamine (28%). Varasemal ametikohal, kus töötati õpingute ajal, jätkas 15% vastajatest. Tööandjaga võttis ise ühendust 13% ja internetist leidis tööpakkumise 12%. Personaliotsingu portaalide kaudu sai töökoha 8% vastajatest, 7% kasutas töö saamiseks sugulaste või tuttavate abi, avaliku reklaami abil leidis töö 6%. Praktika aitas töökoha leidmisele kaasa 5% vastanute puhul. Ülejäänud töö leidmise viise kasutati harvem. Muudest kanalitest toodi välja residentuuri astumist ja varasemat tööde tegemist ettevõttele (juhutööd).

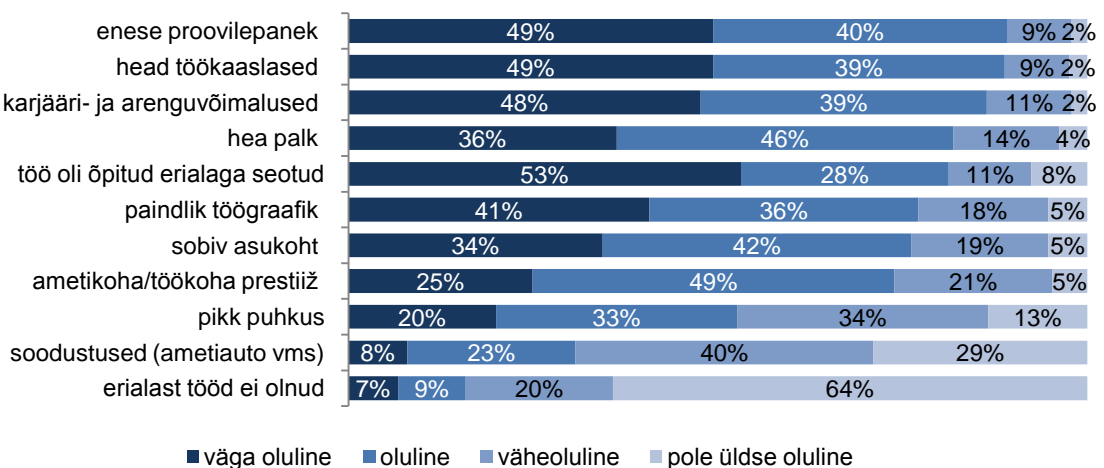
Joonis 23 Töökoha leidmise viis (% töötavatest vastanutest, N=908)

Lõpetanutel paluti hinnata erinevaid tegureid, mis aitasid neid töökoha saamisel. Kaks kõige olulisemat põhjust, mis aitasid töökoha saamisele kaasa (vt Joonis 24) on vastanute hinnangul omandatud eriala (väitega nõustus 83% töökohta otsinud vastanutest) ja eesti keele oskus (80%). Oluliseks osutusid ka inglise keele oskus (68%), varasem töökogemus antud valdkonnas (60%) ja Tartu Ülikooli maine (58%). Kõige madalamaks hindasid vastanud karjääriteenuste (näiteks karjäärinõustamine, tööturuga seotud seminarid, töölaad, infovahendamine) ning välismaal töötamise ja õppimise kasutegurit töö leidmisel, vähem oluline on ka lõputöö teema.

Joonis 24 Olulisemad tegurid töökoha saamisel (% töötavatest vastanutest, N=949)

Lisaks paluti lõpetanutel hinnata, kui võrd olulised olid neile mitmed etteantud tegurid praeguse töökoha valimisel (vt Joonis 25). Töökoha valimisel oli väga oluline enese proovilepanek, head töökaaslased ning karjääri- ja arenguvõimalused. Hea palk ja töö seotus õpitud erialaga olid samuti töökoha valikul oluliseks faktoriks. Veidi vähem, kuid siiski olulisteks, hinnati töö valimisel paindlikku graafikut, töö asukohta ning ametikoha/töökoha prestiiži. Töökoha valikul mängivad vähem rolli pikk puhkus, pakutavad soodustused (sealhulgas õppelaenu kustutamine, ametiauto) ning asjaolu, et erialast tööd ei olnud võimalik leida. Osad vastanud märkisid, et nad ei saanudki valida, kuna hetkel oli hädasti vaja töökoha. Muudest põhjustest toodi välja töö huvitavust ning varasemat töökogemust samas vallas.

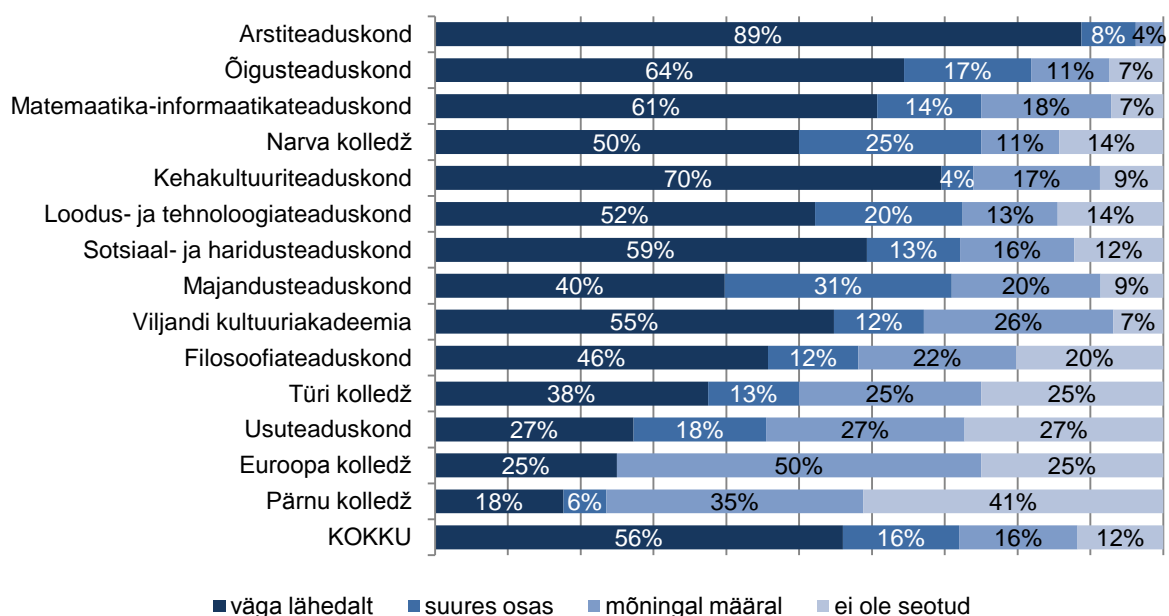

Joonis 25 Olulisemad tegurid töökoha valimisel (% töötavatest vastanutest, N=950)

3.3.3 Seos töö ja lõpetatud eriala vahel

Selleks, et saada ülevaadet lõpetanute töötamisest erialasel positsioonil, küsiti neilt, millisel määral on praeguse töökoha ülesanded seotud õpitud erialaga. 56% hetkel töötavatest vastanutest kinnitas, et nende praegune töö on väga lähedalt õpitud erialaga seotud, 16% vastanutest vastasid, et töö on suures osas erialaga seotud. 16% vastanute töö on vaid mõningal määral erialane ning 12% ei tööta üldse erialaga seotud ametikohal.

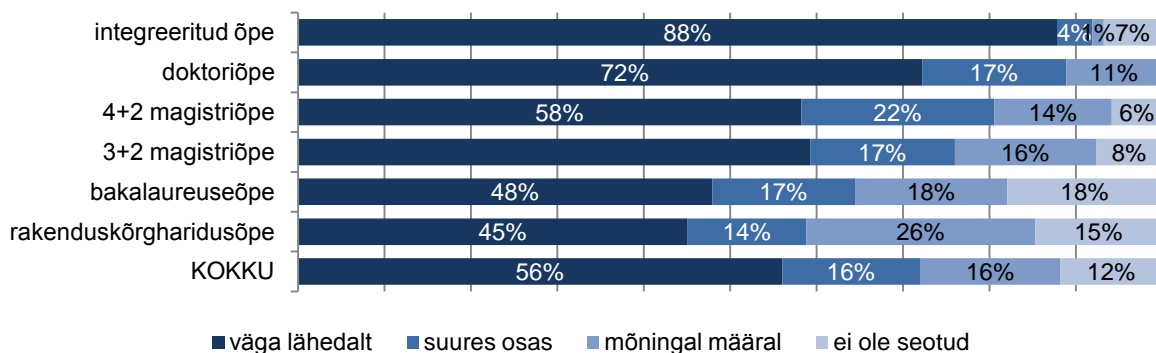
Kõige enam on lõpetatud erialaga seotud arstiteaduskonna lõpetanute töö, kellest 97% töö on väga lähedalt või suures osas seotud õpitud erialaga (vt Joonis 26). 67-81% lõpetanute töö on seotud õpitava erialaga suures osas või lähedalt veel kaheksa teaduskonna/kolledži lõpetanute puhul. Filosoofiateaduskonna, Türi kolledži ja usuteaduskonna lõpetanute töö on õpitava erialaga seotud lähedalt 45-58% vastajate puhul, kuid 20-27% puhul ei ole seda üldse. Kõige vähem on erialaga seotud Euroopa ja Pärnu kolledži lõpetanute töökoht (lähedalt või suures osas seotud vaid vastavalt 25% ja 24% töökoht), neist Pärnu kolledži töötavatest lõpetanutest ei ole 41% töökoht üldse õpitud erialaga seotud.

Joonis 26 Praeguse töö seotus erialaga teaduskondade ja kolledžite lõikes (% töötavatest vastanutest, N=945)

Märkus: andmed on järjestatud lõpetanute, kes vastasid „võga lähedalt“ või „suures osas“ summeeritud osakaalu järgi.

Valitud töö seotus õpitud erialaga on seda suurem, mida kõrgem õppeaste on lõpetatud. Sagedamini töötavad erialaga tihedalt seotud ametikohal doktori- ja integreeritud õppe lõpetanud (vt Joonis 27). Vähem töötavad erialaga seotud kohal bakalaureuse- ja rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud, kellest erialaga vähesel määral või üldse mitte seotud töökohtadel töötab vastavalt 36% ja 41% vastanutest.

Joonis 27 Praeguse töö seotus õpitud erialaga õppeastmete lõikes (% töötavatest vastanutest, N=953)

Märkus: andmed on järjestatud lõpetanute, kes vastasid „väga lähedalt“ või „suures osas“ summeeritud osakaalu järgi

Õppevormi lõikes on eksternina lõpetanute töö vähem seotud õpitud erialaga, neist töötab 37% erialaga vähesel määral või üldse mitte seotud töökohtadel.

Neil, kelle töö ei ole seotud õpitud erialaga, paluti välja tuua olulisemad põhjused mitteerialasel tööl töötamise kohta (vt Joonis 28). Peamise põhjusena, miks erialasel tööl ei töötata, tõid lõpetanud välja erialase töö mitteleidmist (68%). Veidi vähem kui pooled töötavatest lõpetanutest ütlesid, et nad valisid mitteerialase töö, kuna töötasid sellel kohal juba õpingute ajal ning sama paljud tõid välja, et praeguse töökohta palk ja muud töötingimused on võrreldes erialase tööga paremad.

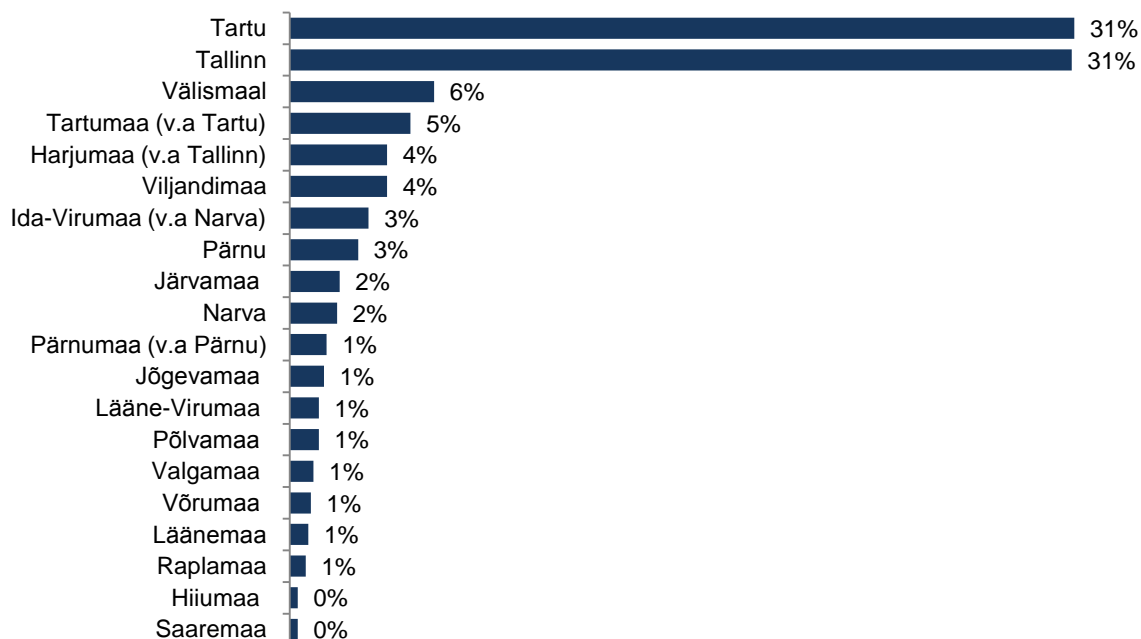

Joonis 28 Mitteerialasel tööl töötamise põhjused (% mitteerialasel tööl töötajatest, kes väitega osaliselt või täielikult nõustusid, N=112)

Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

3.3.4 Töökohta asukoht, töandja omandivorm ja töökoormus

Lõpetanud töötavad valdavalt Tallinnas või Tartus, sh kolmandik Tartus ja kolmandik Tallinnas (vt Joonis 29). Arvestades juurde ka neid linnasid ümbritsevad maakonnad, on nendes piirkondades töötavate vastanute osakaal veelgi suurem (Harjumaal ja Tallinnas 35% ning Tartumaal ja Tartus 36%). Teiste maakondades töötavad vastanud oluliselt vähem, veidi enam on töökohti Ida-Virumaal ja Narvas (kokku 5%), Viljandimaal (4%) ning Pärnumaal ja Pärnus (kokku 3%). Välismaal töötab 6% vastanutest.

Joonis 29 Töökoha asukoht (% töötavatest vastanutest, N=950)

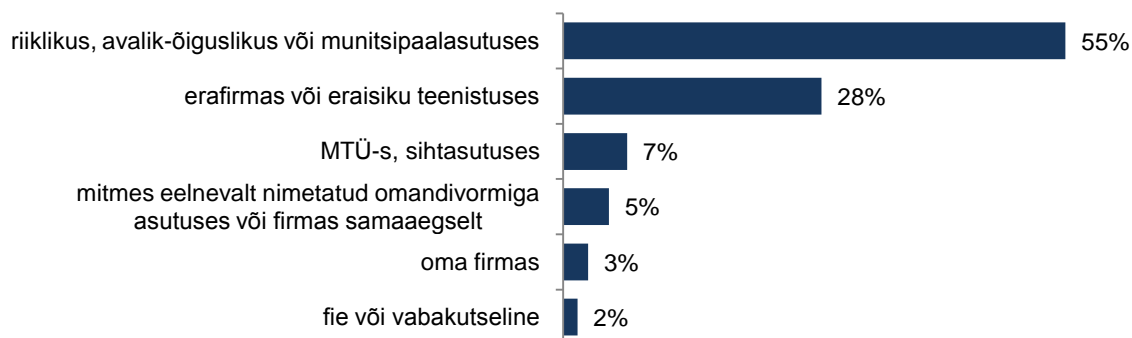
Vastanute töökoha asukoht sõltub sageli ka lõpetatud teaduskonna/kolledži asukohast (vt Tabel 12). Näiteks töötavad Narva kolledži lõpetanud kõige enam Ida-Eestis (82%), Pärnu kolledži lõpetanud Lääne-Eestis (41%), Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanud Lõuna-Eestis (32%) ning Türi kolledži lõpetanud Lääne- ja Kesk-Eestis (kokku 50%). Teaduskondade lõpetanud töötavad siiski valdavalt Tartu- või Harjumaal. Tartumaal töötavate lõpetanute osakaal on suurim loodus- ja tehnoloogia teaduskonna ning matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanute seas (vastavalt 60% ja 54%). Harjumaal ja Tallinnas töötab konkurentsivõimeline kõige enam õigusteaduskonna ja Euroopa kolledži lõpetanuid (70% ja 75%), sh esimese puhul tuleneb see ilmselt asjaolust, et õigusteaduskonnal on Tallinnas allüksus. Välismaal töötavate vastanute osakaal on suurim arsti- ja usuteaduskonna lõpetanute seas, kellest vastavalt 19% ja 18% töötab välismaal.

Tabel 12 Töökoha asukoht lõpetatud teaduskonna või kolledži lõikes (% töötavatest vastanutest, N=950)

	Tartu ja Tartumaa	Tallinn ja Harjumaa	Ida-Eesti (Ida-Virumaa)	Lääne-Eesti (Pärnu-, Lääne-, Saare- ja Hiiumaa)	Lõuna-Eesti (Võru-, Valga-, Põlva- ja Viljandimaa)	Kesk-Eesti (Järva-, Rapla-, Jõgeva- ja Lääne-Virumaa)	Välis-maa
Arstiteaduskond	30%	43%	3%	3%	4%	0%	19%
Filosoofiateaduskond	46%	35%	1%	2%	4%	5%	7%
Kehakultuuriteaduskond	43%	22%	0%	9%	9%	9%	9%
Loodus- ja tehnoloogia teaduskond	60%	19%	3%	4%	2%	2%	9%
Majandusteaduskond	34%	43%	5%	4%	2%	4%	6%
Matemaatika-informaatikateaduskond	54%	25%	0%	4%	7%	0%	11%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	43%	26%	2%	5%	11%	11%	2%
Usuteaduskond	45%	18%	0%	0%	9%	9%	18%
Õigusteaduskond	17%	70%	3%	5%	2%	3%	1%

	Tartu ja Tartu-maa	Tallinn ja Harju-maa	Ida-Eesti (Ida-Virumaa)	Lääne-Eesti (Pärnu-, Lääne-, Saare- ja Hiiumaa)	Lõuna-Eesti (Võru-, Valga- ja Põlva- ja Viljandi-maa)	Kesk-Eesti (Järva-, Rapla-, Jõgeva- ja Lääne-Virumaa)	Välis-maa
Euroopa kolledž	0%	75%	0%	25%	0%	0%	0%
Narva kolledž	0%	14%	82%	0%	4%	0%	0%
Pärnu kolledž	12%	29%	0%	41%	6%	6%	6%
Türi kolledž	13%	25%	13%	25%	0%	25%	0%
Viljandi kultuuriakadeemia	23%	18%	5%	14%	32%	8%	0%
KOKKU	36%	35%	5%	6%	7%	5%	6%

Kõige enam töötavad kõrgkooli lõpetanud riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses (55%), erafirmas või eraisiku teenistuses töötab 28% vastanutest (vt Joonis 30). Mittetulundusühingus või sihtasutuses töötab 7% vastanutest, oma firma on 3%-l ning FIE või vabakutselisena töötab 2% vastanutest. 5% vastanutest töötab mitmes erineva omandivormiga asutuses.

Joonis 30 Töötaja omandivorm (% töötavatest vastanutest, N=951)

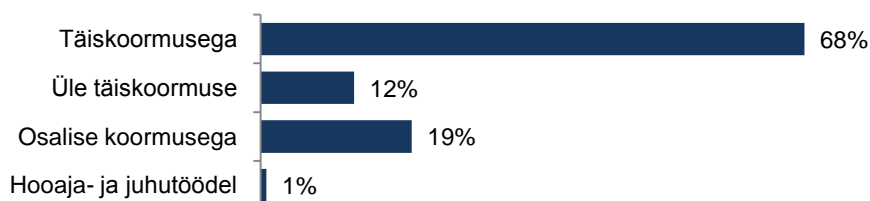
Avalikus sektoris töötamine on levinum Narva kolledži ja Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanute seas, kellest vastavalt 86% ja 78% töötab riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses (vt Tabel 13). Ligikaudu pooled majandus- ja matemaatika-informaatikateaduskonna ning Pärnu ja Türi kolledži lõpetanud töötavad erasektoris. Oma firmas töötab keskmisest enam Euroopa kolledži ja majandusteaduskonna lõpetanutest.

Tabel 13 Töötaja omandivorm teaduskondade ja kolledžite lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

	riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses	erafirmas või eraisiku teenistuses	MTÜ-s, sihtasutuses	oma firmas	FIE või vabakutseline	mitmes erineva omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt
Arstiteaduskond	51%	26%	16%	0%	0%	6%
Filosoofiateaduskond	50%	33%	4%	2%	8%	4%
Kehakultuuriteaduskond	39%	17%	30%	4%	0%	9%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	63%	22%	7%	1%	1%	7%
Majandusteaduskond	27%	51%	4%	13%	0%	5%

	riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses	erafirmas või eraisiku teenistuses	MTÜ-s, sihtasutuses	oma firmas	FIE või vabakutseline	mitmes erineva omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt
Matemaatika-informaatikateaduskond	43%	54%	0%	0%	4%	0%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	65%	20%	9%	0%	1%	5%
Usuteaduskond	55%	18%	18%	0%	0%	9%
Õigusteaduskond	54%	36%	4%	4%	0%	3%
Euroopa kolledž	50%	25%	0%	25%	0%	0%
Narva kolledž	86%	7%	4%	4%	0%	0%
Pärnu kolledž	29%	53%	0%	6%	0%	12%
Türi kolledž	38%	50%	0%	0%	0%	13%
Viljandi kultuuriakadeemia	78%	7%	5%	1%	0%	8%
KOKKU	55%	28%	7%	3%	2%	5%

Lõpetanutelt küsiti ka seda, millise töökoormusega nad töötavad. Kaks kolmandikku vastanutest töötab täiskoormusega ja 12% üle täiskoormuse (vt Joonis 31). Suhteliselt suur on osalise koormusega töötavate vastanute osakaal – osalise koormusega töötab ligi viiendik vastanutest (19%). 1% töötavatest vastanutest on hõivatud hooaja- ja juhutöödel.

Joonis 31 Töökoormus (% töötavatest vastanutest, N=951)

Osalise koormusega töötajatest kõige suurem osa töötab nädalas 20-29 tundi (43% osalise tööajaga töötajatest). Veerand osalise tööajaga töötajatest töötab 10-19 tundi nädalas, 18% 30-39 tundi ja kuni 10 tundi nädalas töötab 14% osalise tööajaga töötajatest. Osalise koormusega töötajad töötavad väiksema koormusega valdavalt enda soovil, veerand osalise tööajaga töötajatest sooviks siiski töötada suurema koormusega, kuid tööandja ei võimalda seda.

Osalise koormusega töötamine on levinum filosoofia- ning loodus- ja tehnoloogiateaduskonna lõpetanute seas, kellest osaajaga töötab kolmandik. Kõrgem töökoormus on arsti- ja kehakultuuriteaduskonna lõpetanutel, kellest viiendik töötab täiskoormusest kõrgema koormusega.

3.3.5 Tööalane positsioon, tööga rahulolu ja staaž

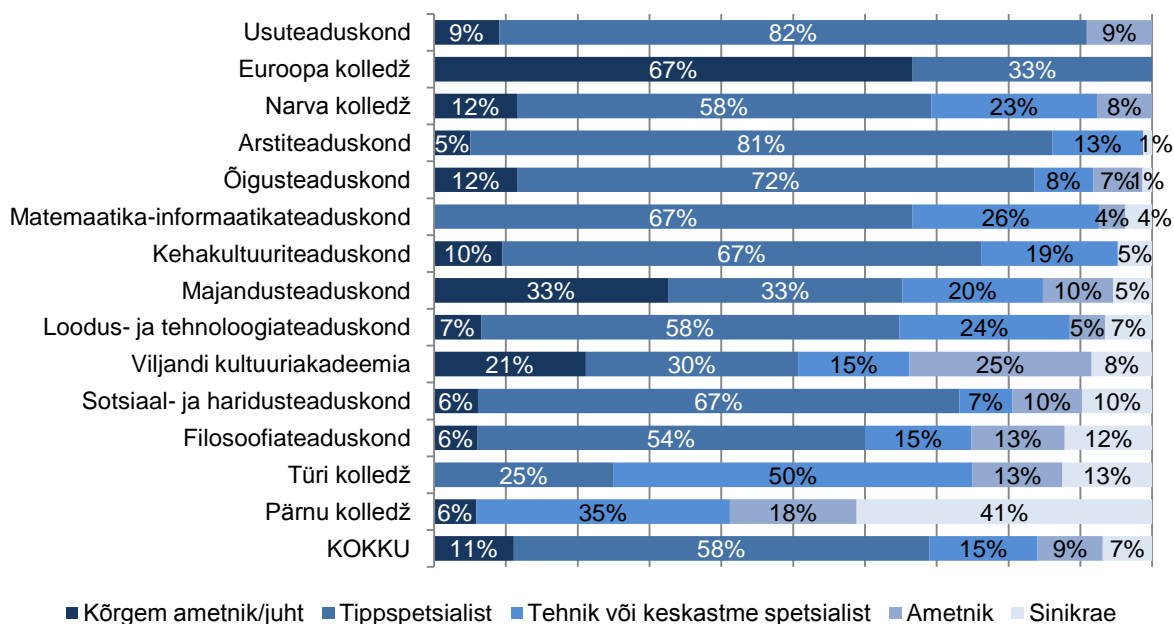
Vastanutest 55% töötab tippspetsialistina, 14% tehniku või keskastme spetsialistina, 11% kõrgema ametniku või juhina ning 9% ametnikuna, teenindus- või müügitöötajana 5%, oskus- või käsitöölisena ja relvajõududes 1% ning lihttöölise või põllumajanduse-, kalanduse oskustöölisena vähem kui 1%

vastanutest (vt Joonis 32). Seega valgekraedena² töötab 89% ning sinikraedena 6% vastanutest, kes töötavad. 5% vastanutest ei osanud oma tööalast positsiooni määratleda.

Joonis 32 Ametialane positsioon (% töötavatest vastanutest, N=951)

Sinikraed puuduvad töötavate lõpetanute seas usuteaduskonnas, Euroopa ja Narva kolledžis (vt Joonis 33), vaid 1% sinikraesid on arsti- ja õigusteaduskonna lõpetanute seas. Kõige enam on sinikraesid Pärnu kolledži lõpetanute seas, kellest 41% töötab sinikraena (valdavalt teenindus- või müügitöötajana). Selles osas on Pärnu kolledži lõpetanud erandlikud, sest nii suurt sinikraede osakaalu (ka ligilähedaselt) ei ole ühegi teise teaduskonna või kolledži töötavate lõpetanute seas. Seda võib selgitada asjaoluga, et Pärnu kolledžis on ainus isikuteeninduse õppekavagruppi kuuluv õppekava Tartu Ülikoolis.

Joonis 33 Ametialane positsioon teaduskondade ja kolledžite lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

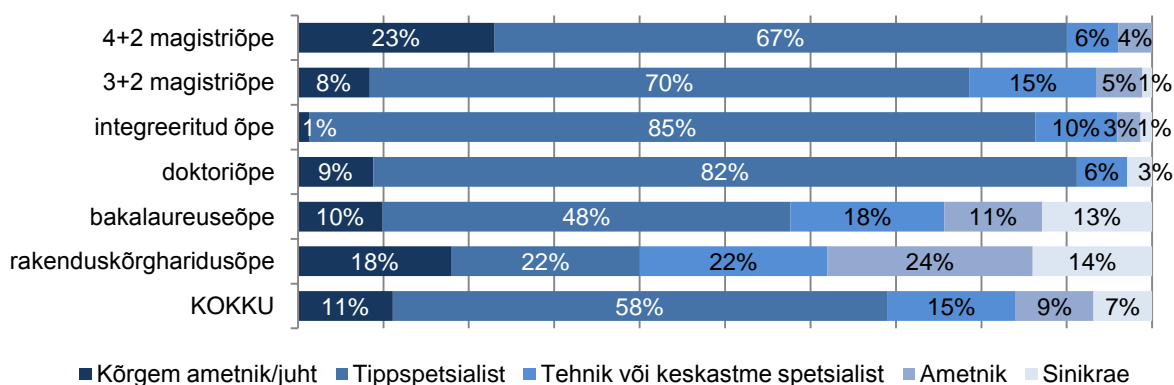
Märkus: osakaalude arvutamisel on välja jäetud vastajad, kes ei osanud oma ametit määratleda. Joonisel on andmed järjestatud sinikraede osakaal järgi.

² Valgekraed – seadusandjad; kõrgemad ametnikud ja juhid; tippspetsialistid; keskastme spetsialistid ja tehnikud; ametnikud.

Sinikraed – teenindus ja müügitöötajad; põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised; oskus- ja käsitöölised; seadme- ja masinaoperaatorid; lihttöölised; relvajõud.

Ka valgekraede sisemine struktuur on teaduskondade ja kolledžite lõikes erinev. Kõrgemate ametnike ja juhtide osakaal on suurim Euroopa kolledži lõpetanute seas (siin tuleb küll tähele panna, et absoluutarvudes on tegemist 2 inimesega 3-st), seda mõjutab ilmselt ka asjaolu, et Euroopa kolledžis pakutakse vaid magistriõpet. Kõrgemate ametnike ja juhtide osakaal on suurem ka majandusteaduskonna ja Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanute seas (vastavalt 33% ja 21%). Euroopa kolledži Tippspetsialistina töötavad valdavalt usu- ja arstiteaduskonna lõpetanud (vastavalt 82% ja 81%), aga ka õigusteaduskonna lõpetanud (72%). Kui hinnata lõpetanute toimetulekut tööturul ametipositsiooni kaudu, siis kõige halvemas positsioonis on Türi ja Pärnu kolledži lõpetanud, kellest juhi või tippspetsialistina töötab vaid vastavalt 25% ja 6% vastanutest, teistes teaduskondades/kolledžites on see osakaal oluliselt kõrgem. Sealjuures on eriti murettekitav Pärnu kolledži lõpetanute olukord, kellest peaaegu pooled töötavad sinikraedena.

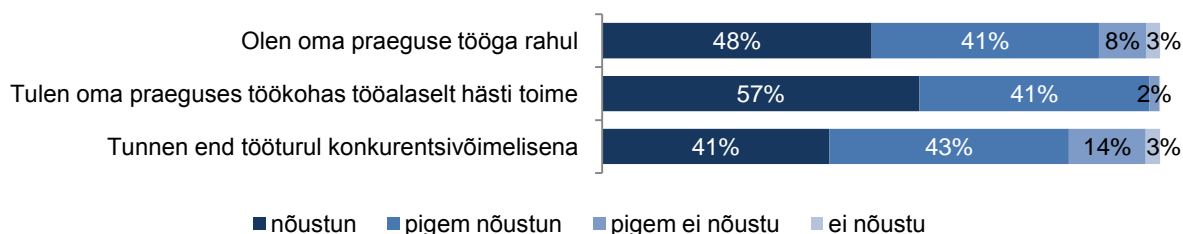
Vastavalt lõpetatud õppeastmele on sinikraesid rohkem madalama õppeastme lõpetanute hulgas (vt Joonis 34). Rakenduskõrgharidusõppe ja bakalaureuseõppe lõpetanute seas oli sinikraesid vastavalt 14% ja 13%, teiste õppeastmete lõpetanute seas on sinikraede osakaal oluliselt väiksem. Doktorioõppes on absoluutarvudes tegemist vaid ühe vastajaga, kes on lihttöeline. Kõrgemate ametnike ja juhtide osakaal on suurim 4+2 magistriõppe ja rakenduskõrgharidusõppe lõpetanute seas.

Joonis 34 Ametialane positsioon õppeastme lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

Märkus: osakaalude arvutamisel on välja jäetud vastajad, kes ei osanud oma ametit määratleda. Joonisel on andmed järjestatud sinikraede osakaal järgi.

Lõpetanutel paluti hinnata, kui võrd nad on rahul oma töökohaga ja hinnata enda toimetulekut tööturul (vt Joonis 35). 89% vastanutest on oma praeguse tööga rahul. Peaaegu kõik vastanud (98%) arvavad, et nad tulevad oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime ning 84% vastanutest tunneb end tööturul konkurentsivõimelisena.

Joonis 35 Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul (% , N=1153)

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska hinnata.

Valdavalt on kõigi teaduskondade ja kolledžite lõpetanud oma tööga rahul. Kõige enam on oma tööga rahul Türi kolledži (osaliselt või täielikult nõustub sellega 100%) ja arstiteaduskonna (99%) lõpetanud,

kõige vähem aga Euroopa kolledži lõpetanud (67%) ning filosoofiateaduskonna (79%) ja Pärnu kolledži (78%) lõpetanud (vt Tabel 14). Pärnu kolledži lõpetanute negatiivne hinnang võib olla seotud sellega, et suur osa lõpetanutest töötab sinikraena. Siiski arvavad kõigi teaduskondade ja kolledžite lõpetanud, et tulevad oma töökohas tööalaselt hästi toime (hinnangud vahemikus 95%-100%). Kõige konkurentsivõimelisemana tunnevad end Euroopa kolledži (100%) lõpetanud, aga ka arstiteaduskonna (93%) ja matemaatika-informaatikateaduskonna (92%) lõpetanud, kõige vähem konkurentsivõimelisena Pärnu kolledži (72%) ja filosoofiateaduskonna (73%) lõpetanud. See viitab, et tööga rahulolu on tugevalt seotud hinnanguga enda konkurentsivõimelisusele.

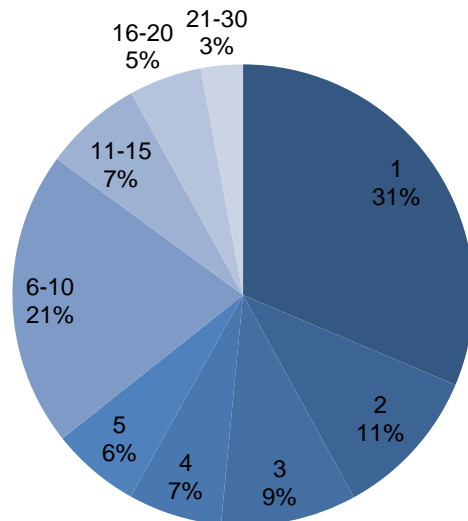
Tabel 14 Rahulolu tööga ja toimetulek tööturul teaduskondade ja kolledžite lõikes (% vastajatest, kes osaliselt või täielikult nõustusid, N=1153)

	Olen oma praeguse tööga rahul	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena
Arstiteaduskond	99%	99%	93%
Filosoofiateaduskond	79%	95%	73%
Kehakultuuriteaduskond	95%	95%	82%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	88%	99%	80%
Majandusteaduskond	93%	99%	90%
Matemaatika-informaatikateaduskond	91%	100%	92%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	90%	98%	84%
Usuteaduskond	92%	100%	85%
Õigusteaduskond	90%	99%	87%
Euroopa kolledž	67%	100%	100%
Narva kolledž	81%	96%	89%
Pärnu kolledž	78%	100%	72%
Türi kolledž	100%	100%	86%
Viljandi kultuuriakadeemia	90%	100%	83%
KOKKU	89%	98%	84%

Märkus: osakaalude arvutamisel on välistatud need lõpetanud, kes märkisid, et ei oska hinnata.

Üldjuhul tunnevad kõrgema õppeastme lõpetanud end tööturul konkurentsivõimelisemana, doktoriõppe, integreeritud õppe ja 4+2 magistriõppe lõpetanutest peab end konkurentsivõimeliseks vastavalt 92%, 96% ja 93%, seevastu bakalaureuseõppe lõpetanutest vaid 77%. Õppevormi lõikes tunnevad avatud ülikooli õppe lõpetanud võrreldes teistes õppevormides lõpetanutega end konkurentsivõimelisemana (93%).

Töökohal töötatud aega arvestades võib öelda, et suur osa vastanutest alustas töötamist praegusel ametikohal juba õpingute ajal või enne õpinguid (vt Joonis 36). Kuni aasta on oma töökohal töötanud kolmandik vastanutest, kolmandik 2-5 aastat, 21% 6-10 aastat ja 15% üle 10 aasta.

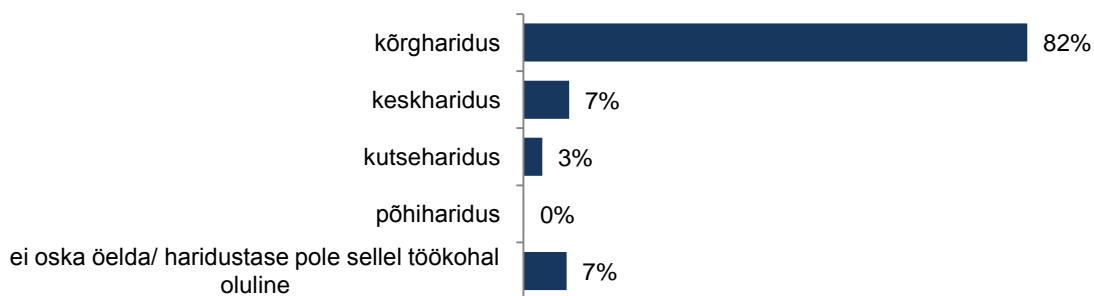

Joonis 36 Staaž (aastates) erialaga seotud ametikohal (% töötavatest vastanutest, N=883)

Ainult aasta on oma töökohal töötanud sagedamini bakalaureuse- ja integreeritud õppe lõpetanud (vastavalt 44% ja 56%), õppevormi lõikes aga päevase õppe lõpetanud (46%).

3.3.6 Ametikohal nõutav haridusaste

Töötavatele lõpetanutele küsiti, millist haridustaset eeldatakse nende praegusel ametikohal. 82% vastanute praegusel ametikohal eeldatakse kõrgharidust, 7% keskharidust, 3% kutseharidust ning ühe vastanu töökoht eeldab vähemalt põhiharidust (vt Joonis 37). 7% vastanute ametikohal ei ole haridustase oluline või nad ei tea, millist haridustaset nende ametikohal oodatakse.

Joonis 37 Ametikohal nõutav haridustase (% töötavatest vastanutest, N=951)

Kõrgharidust eeldavatel ametikohtadel oli 44% juhtudel eelduseks bakalaureusekraad, 42% positsioonidest eeldati magistrikraadi, 10% juhtudest piisas rakenduskõrgharidusest ning vaid 4% ametikohtadest eeldab nõutav doktori kraadi olemasolu.

Veidi enam kui poolel juhtudel töötavad kõrghariduse omandanud vastavat haridustaset eeldaval positsioonil (vt Tabel 15). Vastaval tasemel või kõrgemat haridustaset eeldaval töökohal töötavad sagedamini integreeritud ja bakalaureuseõppe lõpetanud (vastavalt 80% ja 76%), kõrgemat haridustaset eeldaval töökohal aga rakenduskõrghariduse lõpetanud. Kõrgema haridustaseme lõpetanud töötavad sagedamini töökohtadel, mis eeldavad madalamat haridustaset kui lõpetatud haridustase – 4+2 magistriõppe ja doktoriõppe lõpetanutest töötas sellistel ametikohtadel vastavalt 50% ja 53%.

Tabel 15 Lõpetatud õppeaste ning ametikohal nõutav haridustase (% töötavatest vastanutest, N=951)

	Nõutav haridustase või kraad								
	Põhi- või kesk-	Kut- se-	Raken- dus-	Baka- lau- reuse-	Magis- tri-	Doktori-	Madalam	Sama tase	Kõrgem
Rakendus- kõrgharidusõpe	18%	9%	49%	18%	7%	0%	26%	49%	24%
bakalaureuseõpe	14%	4%	5%	62%	14%	0%	23%	62%	14%
3+2 magistriõpe	2%	2%	3%	29%	62%	2%	35%	62%	2%
4+2 magistriõpe	2%	1%	3%	44%	45%	5%	50%	45%	5%
integreeritud õpe	3%	3%	10%	4%	73%	7%	20%	73%	7%
doktoriõpe	3%	0%	3%	6%	42%	47%	53%	47%	0%
KOKKU	8%	3%	9%	39%	37%	4%	31%	59%	10%

Märkus: osakaalude arvutamisel on välja jäetud vastajad, kes ei osanud nõutavat haridustaset määratleda või kelle ametikohal ei ole haridustase oluline.

Ka teaduskondade ja kolledžite lõikes on tulemused erinevad. Nõutavast haridustasemest kõrgema haridustasemega vastanute osakaal on suurim Pärnu kolledži lõpetanute seas, kuid osakaal on suurem ka teistes kolledžites (vt Tabel 16). Seevastu „üleharituid“ on enam kehakultuuri-, usu- ja majandusteaduskonna lõpetanute seas, kellest peaaegu pooled töötavad ametikohal, mis nõuab madalamat haridustaset.

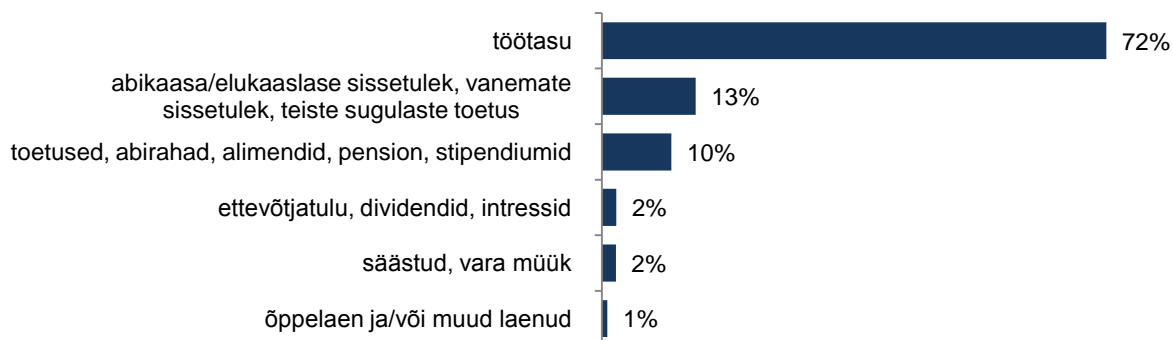
Tabel 16 Ametikohal nõutav haridustase teaduskondade ja kolledžite lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

	Nõutav haridustase või kraad								
	Põhi- või kesk-	Kut- se-	Raken- dus-	Baka- lau- reuse-	Ma- gistri- -	Dok- tori-	Madalam	Sama tase	Kõrge m
Arstiteaduskond	0%	4%	9%	5%	73%	9%	22%	72%	6%
Filosoofiateaduskond	10%	1%	2%	43%	42%	3%	30%	58%	11%
Kehakultuuriteaduskond	4%	9%	9%	48%	30%	0%	48%	48%	4%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	9%	2%	2%	37%	38%	13%	34%	58%	8%
Majandusteaduskond	6%	1%	8%	55%	29%	0%	45%	53%	2%
Matemaatika- informaatikateaduskond	17%	0%	4%	39%	39%	0%	39%	61%	0%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	9%	5%	3%	47%	34%	1%	34%	59%	7%
Usuteaduskond	9%	0%	18%	27%	27%	18%	45%	55%	0%
Õigusteaduskond	5%	1%	5%	51%	39%	0%	26%	66%	8%
Euroopa kolledž	0%	0%	0%	25%	75%	0%	25%	75%	0%
Narva kolledž	8%	8%	8%	27%	38%	12%	19%	46%	35%
Pärnu kolledž	21%	0%	36%	36%	7%	0%	21%	36%	43%
Türi kolledž	33%	0%	33%	17%	17%	0%	33%	33%	33%
Viljandi kultuuriakadeemia	13%	12 %	53%	15%	7%	0%	25%	57%	18%
KOKKU	8%	3%	9%	39%	37%	4%	31%	59%	10%

Märkus: osakaalude arvutamisel on välja jäetud vastajad, kes ei osanud nõutavat haridustaset määratleda või kelle ametikohal ei ole haridustase oluline.

3.3.7 Sissetulekud

Enamiku vastanute peamiseks sissetulekuallikaks on töötasu (72%), 13% vastanutest toetavad sissetulekuga nende lähedased (abikaasa või elukaaslane, vanemad või teised sugulased), lõpetanutest 10% puhul moodustavad peamise sissetuleku erinevad toetused, abirahad, alimendid, pension või stipendium (vt Joonis 38). Sääste või vara müügist saadud sissetulekut kasutab peamise sissetulekuna 2% vastanutest, sarnaselt saab 2% lõpetanutest sissetulekuna ettevõtjatulu, dividende või intresse. Õppelaenu või muu laenu märkis peamiseks sissetulekuks 1% vastanutest.

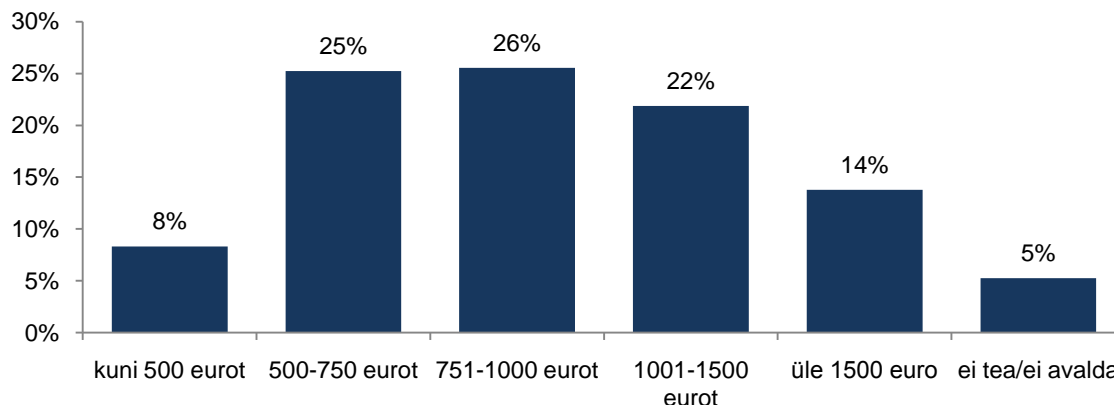
Joonis 38 Peamine sissetulekuallikas (% , N=1263)

Töötasu on peamiseks sissetulekuallikaks kõikide teaduskondade ja kolledžite lõpetanute jaoks, kõige suuremas ulatuses aga arsti- ja majandusteaduskonna ning Narva kolledži lõpetanute seas (84%-86%) (vt Tabel 17). Töötasu osakaal peamise sissetulekuallikana on väikseim Euroopa kolledži lõpetanute seas, aga ka loodus- ja tehnoloogiateaduskonna ning usuteaduskonna lõpetanute seas – esimese puhul on töötasu kõrval veerandi peamiseks sissetulekuallikaks toetused ning teise puhul 20% on peamiseks sissetulekuallikaks märkinud lähedaste sissetulekud. Viimane on peamiseks sissetulekuallikaks ka veerandi filosoofiateaduskonna lõpetanute jaoks.

Tabel 17 Peamine sissetulekuallikas teaduskondade ja kolledžite lõikes (% , N=1263)

	Töö- tasu	Ettevõtja- tulu, dividendid, intressid	Toetused, pension, stipen- diumid	Õppe- laen või muu laen	Lähedaste sissetulek	Säästud, vara müük
Arstiteaduskond	86%	0%	7%	0%	5%	2%
Filosoofiateaduskond	64%	1%	9%	1%	24%	2%
Kehakultuuriteaduskond	71%	4%	11%	0%	14%	0%
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	60%	0%	25%	0%	12%	2%
Majandusteaduskond	85%	7%	1%	0%	8%	0%
Matemaatika- informaatikateaduskond	72%	5%	13%	0%	10%	0%
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	73%	1%	9%	0%	15%	1%
Usuteaduskond	60%	0%	13%	0%	20%	7%
Õigusteaduskond	73%	3%	5%	2%	14%	5%
Euroopa kolledž	50%	25%	0%	0%	25%	0%
Narva kolledž	84%	3%	6%	3%	3%	0%
Pärnu kolledž	81%	0%	10%	0%	5%	5%
Türi kolledž	70%	20%	0%	10%	0%	0%
Viljandi kultuuriakadeemia	79%	1%	2%	2%	15%	0%
KOKKU	72%	2%	10%	1%	13%	2%

Lõpetanute käest küsiti ka nende sissetulekut³ põhitöökohal. 59% vastanutest teenib alla 1000 euro ja 36% üle 1000 euro (vt Joonis 39). 5% vastanutest ei soovinud oma palganumbrit avaldada. Lõpetanute keskmine brutokuupalk on 1105 eurot, mis on oluliselt kõrgem kui Eesti keskmine töötasu (2010. aastal – 792 eurot).

Joonis 39 Põhitöökoha brutopalk teisendatuna täiskohale (% töötavatest vastanutest, N=951)

Konkurentsilt kõige kõrgemat palka teenivad arstiteaduskonna lõpetanud, kellest üle 750 euro teenib 95% vastanutest (vt Tabel 18). Üle 1000 euro kuus teenivad keskmiselt ka majandusteaduskonna, Euroopa kolledži, õigus-, matemaatika-informaatika- ning loodus- ja tehnoloogiateaduskonna lõpetanud. Kõige madalamat keskmist palka teenivad kolledžite (va Euroopa kolledž) lõpetanud, kelle keskmine palk on vahemikus 678-714 eurot.

Tabel 18 Põhitöökoha brutopalk teisendatuna täiskohale teaduskondade ja kolledžite lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

	kuni 500 eurot	500-750 eurot	751-1000 eurot	1001-1500 eurot	üle 1500 euro	Keskmine
Arstiteaduskond	0%	5%	38%	25%	32%	1912
Majandusteaduskond	5%	12%	17%	27%	40%	1379
Euroopa kolledž	0%	0%	0%	75%	25%	1342
Õigusteaduskond	1%	10%	23%	42%	23%	1283
Matemaatika-informaatikateaduskond	0%	11%	32%	36%	21%	1154
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	12%	27%	29%	19%	12%	1056
Usuteaduskond	20%	20%	30%	20%	10%	904
Kehakultuuriteaduskond	13%	26%	35%	13%	13%	885
Sotsiaal- ja haridusteaduskond	10%	39%	28%	19%	4%	875
Filosoofiateaduskond	14%	32%	28%	22%	4%	869
Pärnu kolledž	12%	47%	29%	12%	0%	714
Viljandi kultuuriakadeemia	19%	51%	21%	6%	3%	695

³ Põhitöökohal saadavat tasu oli võimalik märkida nii bruto- kui ka netosissetulekuna. Netopalgad arvestati ümber brutopalgaks, kasutades palgakalkulaatorit ning aastal 2011 kehtinud palgaarvutamise skeemi. Andmetest võeti arvesse brutopalk, juhul, kui toodud oli ainult netopalk, teisendati see brutopalgaks, samuti teisendati osalise koormusega töötajate töötasu täiskoormuse töötasule. Teisendustes ei võetud arvesse mahaarvamisi kogumispensioni makseteks ja ülekoormusega töötavate isikute töötunde (n=112), mis ületavad normkoormust (selle kohta andmed puuduvad). Samuti ei saanud arvestada hooajatööde tegijate töötunde (n=7).

	kuni 500 eurot	500-750 eurot	751-1000 eurot	1001-1500 eurot	üle 1500 euro	Keskmine
Türi kolledž	0%	63%	38%	0%	0%	689
Narva kolledž	8%	54%	27%	8%	4%	678
KOKKU	9%	27%	27%	23%	15%	1105

Märkus: osakaalude arvutamisel on välja jäetud vastajad, kes ei osanud oma palka suurust nimetada või ei nõustunud seda avaldama.

Eelnevad tulemused on otseselt seotud ka õppeastmete lõikes keskmise palgaga. Kõrgeimat palka teenivad integreeritud õppe lõpetanud ja madalaimat rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud (vt Tabel 19). Jättes kõrvale integreeritud õppe, mis on otseselt seotud arstiteaduskonnaga, saab üldistada, et mida kõrgema õppeastmega on tegemist, seda kõrgem on teenitav palk.

Tabel 19 Põhitöökoha brutopalk teisendatuna täiskohale õppeastme lõikes (% töötavatest vastanutest, N=951)

	kuni 500 eurot	500-750 eurot	751-1000 eurot	1001-1500 eurot	üle 1500 euro	Keskmine
integreeritud õpe	0%	10%	38%	20%	32%	1990
doktoriõpe	0%	14%	26%	29%	31%	1588
4+2 magistriõpe	4%	15%	31%	25%	25%	1267
3+2 magistriõpe	5%	24%	27%	32%	12%	1070
bakalaureuseõpe	14%	30%	24%	21%	12%	973
rakenduskõrgharidusõpe	17%	50%	25%	6%	2%	694
KOKKU	9%	27%	27%	23%	15%	1105

Lõpetanutelt küsiti lisaks, kas peale lõpetamist nende töötasu tõusis. 39% vastanutest ütles, et nende palk ei muutunud seoses uue õppeastme omandamisega ja 9% palk hoopis vähenes (vt Joonis 40). Tänu kõrgemale haridustasemele tõusis 23% palk ning tänu omandatud erialale tõusis 13% palk. Töökoha vahetamise tõttu tõusis 20% palk ja töökoormuse suurenemise tõttu 12% vastanutest.

Joonis 40 Palga muutumine pärast haridustaseme omandamist (% , N=810)

Märkus: Mitme võimaliku vastuse tõttu ei ole kategooriate summa 100%.

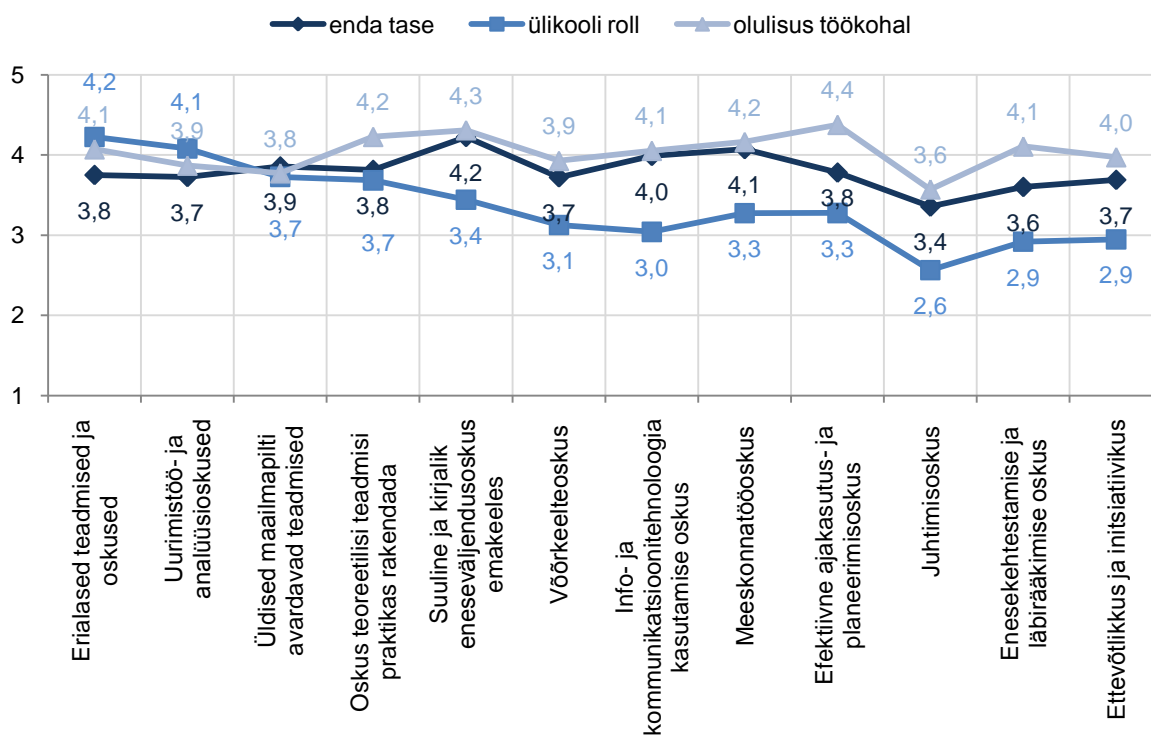
Kõrgema haridustaseme mõju palgale on suurem doktoriõppe ja integreeritud õppe lõpetanute puhul, kellest vastavalt 35% ja 49% palk tõusis haridustaseme omandamise tõttu. Integreeritud õppe lõpetanute palka mõjutas oluliselt ka eriala omandamine, mille tõttu tõusis 59% palk ja töökoha

vahetus, mille tõttu tõusis 41% palk. Vaid 10% integreeritud õppe lõpetanute palk jäi samaks või vähenes. Teistes õppeastmetes oli see vahemikus 41%-65%

3.4 Pädevused

Vastanutel paluti hinnata mitmeid pädevusi kolmest aspektist – esiteks, hinnang oma pädevuse tasemele, teiseks, hinnang, kuivõrd ülikooliõpingud aitasid kaasa selle pädevuse kujunemisele ja kolmandaks, kui oluline on pädevus praegusel ametikohal. Hinnangut küsiti 12 erineva pädevuse kohta. Keskmiised hinnangud on toodud Joonis 41.

Enda taset hinnatakse kõige kõrgemalt suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse (keskmine hinnang 4,2 palli), meeskonnatööoskuse (4,1) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (sealhulgas üldine arvutioskus, erialaste programmide kasutamise oskus) kasutamise (4,0) osas. Teiste pädevustega võrreldes hinnatakse oma taset madalamalt juhtimisoskuse (3,4) ning enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuste (3,6) ning võõrkeelte oskuse (3,6) osas. Viie-pallisel skaalal hinnati oma taset etteantud pädevuste osas vahemikus 3,4 kuni 4,2 palli.

Joonis 41 Keskmine hinnang pädevustele, sh enda tasemele, ülikooli rollile pädevuse kujunemisel ja olulisusele töökohal

Märkus: hinnangud skaalal 1) minu tase 1 – väga madal, 5 – väga kõrge; 2) ülikooliõpingud aitasid kaasa 1 – vähe, 5 – väga oluliselt; 3) olulisus minu ametikohal 1 – vähe oluline, 5 – väga oluline. Vastajate arv sõltub küsimustest, varieerudes 1078-1128 vahel.

Kõrgkooliõpingud aitasid pädevuste tõstmisele lõpetanute hinnangul kaasa keskmisel või sellest madalamal tasemel, hinnangud varieeruvad skaalal 2,6-4,2. Kõige madalamalt hinnati kõrgkooli rolli juhtimisoskuse (2,6), enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuse (2,9) ning ettevõtlikkuse ja initsiatiivkuse (2,9) tõstmisel. Madalamalt on hinnatud ka ülikooli panust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskuse (3,0) ning võõrkeeleoskuse (3,1) parandamisel. Lõpetanute hinnangul

oli õpingutest rohkem abi erialaste teadmiste ja oskuste (4,2) ning uurimis- ja analüüsi oskuste (4,1) tõstmisel.

Oma ametikohal peeti kõige olulisemateks efektiivset ajakasutamise- ja planeerimisoskust (4,4) ning suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust (4,3). Kõrge hinnangu said veel oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada (4,2) ning meeskonnatöö oskus (4,2).

Erinevate teaduskondade ja kolledžite lõpetanute töökohal on erinevad pädevused erineva tähtsusega (vt Tabel 22). Kui efektiivne ajakasutamise- ja planeerimisoskus on oluline kõigi üksuste lõpetanute töökohal, siis näiteks suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus on tunduvalt vähemolulisem matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanute jaoks. Ka oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada ning meeskonnatöö oskus on olulised kõigi üksuste lõpetanute töökohal. Kuid näiteks juhtimisoskus ning ettevõtlikkus ja initsiatiivikus on keskmisest tunduvalt olulisemad Euroopa kolledži lõpetanute töökohal ning kuigi ka enda taset hinnatakse siin teiste üksustega võrreldes veidi kõrgemalt, on hinnang ülikooli rollile pädevuste kujundamisel pigem kriitiline. Erialased teadmised ja oskused ning oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada on keskmisest enam olulised arstiteaduskonna lõpetanute töökohal. Matemaatika-informaatikateaduskonna ja Türi kolledži lõpetanute töökohal on keskmisest olulisem info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus.

Erinevate teaduskondade ja kolledžite lõpetanute hinnangud enda pädevustele varieeruvad suhteliselt vähe (vt Tabel 20). Mõnevõrra madalamaid hinnanguid on andnud Türi kolledži lõpetanud enda oskusele teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada, juhtimisoskusele ning enesekehtestamisele ja läbirääkimiste oskustele võrreldes teiste teaduskondade ja kolledžitega. Euroopa kolledži ja Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanud on hinnanud keskmiselt madalamaks enda võrkeeleoskust.

Hinnangud ülikooli rollile pädevuste kujundamisel varieeruvad mõnevõrra rohkem (vt Tabel 21). Kuigi üldiselt hinnatakse ülikooli rolli erialaste teadmiste ja analüüsi oskuste osas kõrgeks, on Türi kolledži lõpetanud hinnanud ülikooli panust nende pädevuse kujundamisel kriitilisemalt; ka võrkeeleoskuse osas ollakse kriitilisemad. Matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanud on madalamalt hinnanud ülikooli rolli suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse, võrkeeleoskuse ning ettevõtlikkuse ja initsiatiivikuse kujundamisel, kuid neid pädevusi peetakse ka pigem töökohal ebaolulisemateks. Usuteaduskonna ja õigusteaduskonna lõpetanud on kriitilisemalt hinnanud ülikooli panust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskuse ning meeskonnatöö oskuse kujundamisel, esimese pädevuse puhul on madalama hinnangu andnud ka Euroopa kolledži lõpetanud.

Tabel 20 Hinnangud enda pädevuste tasemele teaduskondade ja kolledžite lõikes (keskmine hinne skaalal 1...5 ja teaduskonna/kolledži hinnangu erinevus keskmisest)

	Keskmine	Arstiteaduskond	Filosoofiateaduskond	Kehakultuuriteaduskond	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	Majandusteaduskond	Matemaatika-informaatika-teaduskond	Sotsiaal- ja haridusteaduskond	Usuteaduskond	Õigusteaduskond	Euroopa kolledž	Narva kolledž	Pärnu kolledž	Türi kolledž	Viljandi kultuuriakadeemia
Erialased teadmised ja oskused	3.8	0.0	-0.2	-0.3	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.5	0.1	0.2	0.3	-0.3	-0.3	0.1
Uurimistöö- ja analüüsi oskused	3.7	-0.4	0.1	-0.1	0.1	0.1	0.2	-0.1	0.4	0.1	0.3	-0.2	-0.2	-0.4	-0.2
Üldised maailmapilti avardavad teadmised	3.9	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.1	0.4	0.0	0.8	0.3	-0.2	-0.4	-0.1
Oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	3.8	0.1	-0.1	0.0	-0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	-0.2	-0.6	0.1
Suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	4.2	0.1	0.0	0.0	-0.2	0.0	-0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.0	0.2	-0.3
Võõrkeelteoskus	3.7	0.1	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.2	0.4	0.1	-0.7	0.2	-0.2	-0.1	-0.6
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	4.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.5	0.0	-0.1	0.0	0.7	0.3	-0.1	0.0	-0.2
Meeskonnatööoskus	4.1	0.2	-0.3	0.3	0.0	0.1	-0.1	0.1	0.1	0.0	-0.1	0.3	0.1	-0.3	0.0
Efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	3.8	0.0	-0.2	0.3	-0.2	0.1	0.1	0.1	-0.2	0.2	0.2	0.1	-0.1	0.1	0.0
Juhtimisoskus	3.4	-0.1	-0.2	0.0	-0.1	0.3	-0.2	0.1	0.4	0.1	0.6	0.2	-0.1	-0.8	0.1
Enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	3.6	0.0	-0.2	0.1	-0.2	0.2	-0.1	0.1	0.3	0.1	0.7	0.3	-0.1	-0.5	0.0
Ettevõtlikkus ja initsiatiivikus	3.7	-0.1	-0.2	0.1	-0.2	0.2	-0.4	0.1	0.1	0.1	0.6	0.2	0.3	-0.2	0.2

Märkus: negatiivne arv – üksuse hinnang madalam kui keskmine hinnang, positiivne arv - üksuse hinnang kõrgem kui keskmine hinnang. Vastajate arv sõltub küsimustest, varieerudes 1078-1128 vahel.

Tabel 21 Hinnangud ülikooli rollile pädevuste kujundamisel teaduskondade ja kolledžite lõikes (keskmine hinne skaalal 1...5 ja teaduskonna/kolledži hinnangu erinevus keskmisest)

	Keskmine	Arstiteaduskond	Filosoofiateaduskond	Kehakultuuriteaduskond	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	Majandusteaduskond	Matemaatika-informaatika-teaduskond	Sotsiaal- ja haridusteaduskond	Usuteaduskond	Õigusteaduskond	Euroopa kolledž	Narva kolledž	Pärnu kolledž	Türi kolledž	Viljandi kultuuriakadeemia
Erialased teadmised ja oskused	4.2	0.1	0.0	0.0	0.2	-0.4	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	-0.3	-0.1	-0.6	0.2
Uurimistöö- ja analüüsi oskused	4.1	-0.3	0.1	-0.3	0.1	0.2	0.1	0.0	0.1	-0.2	0.3	0.0	-0.1	-0.6	0.2
Üldised maailmapilti avardavad teadmised	3.7	-0.6	0.3	-0.5	-0.1	0.1	-0.6	0.2	0.3	-0.3	1.3	0.2	0.0	-0.4	0.5
Oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	3.7	-0.1	-0.2	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.1	-0.3	-0.2	0.0	0.5	0.3	-0.1	0.6
Suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	3.4	-0.4	0.3	-0.3	-0.5	0.2	-0.7	0.2	0.1	0.0	0.9	-0.2	0.2	0.1	0.5
Võõrkeelteoskus	3.3	-0.1	0.7	-0.3	-0.1	-0.3	-0.5	-0.2	0.3	-0.1	0.5	0.5	0.1	-0.5	-0.1
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	3.3	-0.1	-0.4	-0.3	0.5	0.3	1.2	0.1	-0.7	-0.9	-0.7	0.3	0.1	0.5	0.8
Meeskonnatööoskus	3.1	0.1	-0.5	-0.1	-0.1	0.4	0.2	0.2	-0.6	-0.6	0.1	0.7	0.4	-0.3	0.9
Efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	3.0	0.2	0.0	0.0	-0.2	0.1	0.2	0.1	-0.3	-0.3	1.1	0.4	0.3	-0.3	0.4
Juhtimisoskus	2.9	-0.2	-0.2	-0.1	-0.2	0.6	-0.3	0.1	-0.1	-0.4	-0.2	0.5	0.5	-0.4	0.9
Enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	2.9	0.0	-0.2	-0.4	-0.2	0.2	-0.2	0.2	-0.1	-0.3	0.1	0.4	0.2	-0.3	0.8
Ettevõtlikkus ja initsiatiivikus	2.6	0.0	-0.2	0.1	-0.2	0.3	-0.5	0.1	0.0	-0.3	0.4	0.4	0.7	-0.4	0.9

Märkus: negatiivne arv – üksuse hinnang madalam kui keskmine hinnang, positiivne arv - üksuse hinnang kõrgem kui keskmine hinnang. Vastajate arv sõltub küsimustest, varieerudes 1078-1128 vahel.

Tabel 22 Hinnangud pädevuste olulisusele töökohal teaduskondade ja kolledžite lõikes (keskmine hinne skaalal 1...5 ja teaduskonna/kolledži hinnangu erinevus keskmisest)

	Keskmine	Arstiteaduskond	Filosoofiateaduskond	Kehakultuuriteaduskond	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond	Majandusteaduskond	Matemaatika-informaatika-teaduskond	Sotsiaal- ja haridusteaduskond	Usuteaduskond	Õigusteaduskond	Euroopa kolledž	Narva kolledž	Pärnu kolledž	Türi kolledž	Viljandi kultuuriakadeemia
Erialased teadmised ja oskused	4.1	0.7	-0.4	0.2	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.4	0.3	-0.4	0.1	-1.0	-0.2	-0.2
Uurimistöö- ja analüüsi oskused	3.9	0.0	-0.1	-0.4	0.4	0.2	-0.1	-0.3	0.4	0.3	0.5	-0.2	-0.9	0.0	-0.2
Üldised maailmapilti avardavad teadmised	3.8	-0.3	0.2	-0.3	-0.2	0.0	-0.3	0.2	0.5	-0.1	0.2	0.5	-0.2	0.2	0.2
Oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	4.2	0.6	-0.2	0.3	0.0	-0.2	-0.3	-0.1	-0.3	0.2	-0.2	0.2	-0.3	-0.2	-0.1
Suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	4.3	0.0	0.0	0.0	-0.5	0.0	-0.8	0.2	0.0	0.3	0.4	0.1	0.2	0.4	0.1
Võõrkeelteoskus	3.9	0.3	0.2	-0.2	0.1	0.4	-0.2	-0.3	0.1	0.0	0.1	0.4	0.0	-0.7	-0.6
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	4.1	0.1	-0.2	-0.6	0.0	0.3	0.6	-0.1	-0.1	-0.1	0.3	0.3	0.0	0.6	0.1
Meeskonnatööoskus	4.2	0.3	-0.4	0.4	-0.1	0.0	-0.1	0.2	0.0	-0.1	0.2	0.5	0.1	0.3	0.1
Efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	4.4	0.2	-0.1	0.1	-0.1	0.1	-0.1	0.0	-0.2	0.1	0.3	0.2	-0.1	0.2	0.0
Juhtimisoskus	3.6	0.0	-0.2	0.1	-0.2	0.3	-0.5	0.2	0.4	-0.2	1.4	0.5	-0.2	0.0	0.4
Enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	4.1	0.1	-0.4	0.2	-0.3	0.1	-0.7	0.2	0.3	0.2	0.6	0.5	0.1	0.1	0.2
Ettevõtlikkus ja initsiatiivikus	4.0	-0.1	-0.2	0.0	-0.2	0.2	-0.5	0.2	0.2	0.1	1.0	0.1	0.0	0.4	0.2

Märkus: negatiivne arv – üksuse hinnang madalam kui keskmine hinnang, positiivne arv - üksuse hinnang kõrgem kui keskmine hinnang. Vastajate arv sõltub küsimustest, varieerudes 1078-1128 vahel.

4 Kokkuvõte

2011. aasta vilistlasuuringus osales 1263 vilistlast Tartu Ülikooli kõikidest teaduskondadest ja kolledžitest, üldiseks vastamismääraks oli 42%. Teaduskondade lõpetanuid oli vastanute hulgas 88% ja kolledžite lõpetanuid 12%. Kõige rohkem vastanuid oli sotsiaal- ja haridus-, loodus- ja tehnoloogia-, õigus- ning filosoofiateaduskonnast.

Lõpetanute hulgas olid selges ülekaalus bakalaureuseõppe (44%) ning 3+2 magistriõppe (26%) lõpetanud. Rakenduskõrghariduseõppe lõpetanuid oli 10%, 4+2 magistriõppe lõpetanuid 10%, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava lõpetanuid 7% ning doktoriõppe lõpetas 3% vastajatest. 65% vastanutest lõpetas õpinguid päevases õppes, 22% avatud ülikooli õppes ning 13% eksternina.

Tagasisaade õpingutele

Sagedamini nimetati eriala valiku põhjustena huvipakkuvust, eneseteostusvõimalusi ja enda tugevust valitud valdkonnas. Mõnevõrra olulisemad olid ka hea palk tulevikus ja töö leidmise lihtsus valdkonnas. Karjäärinõustamine, asjaolu, et esimesena valitud õppekavale ei saadud sisse, erialale sissesaamise lihtsus, vanemate või sugulaste soovitusel ning varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamine olid eriala valikul väheolulised.

Lõpetanud andsid positiivse hinnangu õppekava eesmärkidele — 81% vastanutest oli õpinguid alustades teadlik õppekava eesmärkidest ning 76% kinnitas, et läbitud õpe oli õppekavale seatud ootustega vastavuses. Õppekava eesmarke teadsid enne õpingute alustamist enam kui 75% kõigi õppeastmete lõpetanutest, läbitud õpe vastas sagedamini 4+2 magistriõppe lõpetanute ootustele. Õpingute käigus omandatud teadmisi kasutab oma töös sageli üheksa kümnest integreeritud õppekava lõpetanutest, teiste lõpetanute puhul vähemalt kolmveerand. Avatud ülikooli õppe lõpetanud olid rohkem kursis õppekava eesmärkidega ning see vastas rohkem nende ootustele, samuti kasutavad avatud ülikooli õppe lõpetanud rohkem õpingute käigus omandatud teadmisi ja oskusi. Teaduskondade ja kolledžite lõikes olid õppekava eesmärkidega kõige vähem kursis matemaatika-informaatikateaduskonna lõpetanud, õppekava vastas vaid ligikaudu kahe kolmandiku matemaatika-informaatika- ja kehakultuuriteaduskonna lõpetanute ootustele.

Valdavalt jäid lõpetanud rahule nii eriala valikuga (92% vastanutest) kui ka ülikooli valikuga (97%). Kuigi õpetamise ja juhendamise, õppekava ning õppetöö korralduse osas olid lõpetanud mõnevõrra kriitilisemad, olid enamik lõpetanutest siiski nimetatud aspektidega rahul (76%-83%). Üldiselt jäid õppekava ja ülikooli valikuga väga rahule kõikide teaduskondade ja kolledžite lõpetanud, erandiks on Türi kolledži lõpetanud, kellest veerand ei olnud rahul nii ülikooli ega ka eriala valikuga. Eriala valikuga olid vähem rahul ka Pärnu kolledži lõpetanud. Praktikavõimalustega olid rahul vaid veidi enam kui pooled vastanutest ja ülikooli poolt pakutavate nõustamisteenustega kaks kolmandikku. Hinnangud praktikale on teaduskondade ja kolledžite lõikes siiski väga erinevad, sõltudes praktika osakaalust õppekavades.

Õppekava raames läbis kohustusliku erialase praktika 45% vastanutest, lisaks läbis 14% tööpraktika vaba- või valikainena, 41% vastanutest õpingute raames praktilal ei käinud. Üldjuhul on teaduskondades praktika läbinute osakaal tunduvalt madalam kui kolledžites, kus 84%-100% lõpetanutest läbis kohustusliku praktika. Teaduskondade lõikes oli erandiks arsti- ja kehakultuuri-teaduskond kõrge praktika osakaaluga (82%-86% vs 6%-56% teistes teaduskondades). Kõige madalam oli kohustusliku praktika läbinute osakaal majandusteaduskonnas (vaid 6%), kus veerand vastanutest kompenseeris seda vabatahtliku praktikaga. Praktika läbinute kõrge osakaal kolledžites on seotud praktika kohustuslikkusega rakenduskõrghariduse õppekavades. Seevastu bakalaureuse- ja doktoriõppe lõpetanutest läbis praktika vaid vähem kui pooled vastanud. Praktika läbinud hindasid praktikat valdavalt positiivselt.

Õpinguteks vajalik tugi oli üldjuhul kättesaadav või seda ei vajatud, kuid siiski tasub välja tuua, et 11% vastanutest ei saanud oma sõnul piisavalt tuge ja 11% ei olnud sellistest võimalustest teadlik. Tuge mittesaanud töid välja, et abi ei olnud pädev või oli pinnapealne, abivajaja jaoks ei leitud aega või temasse suhtuti halvasti. Narva kolledži lõpetanutest 22% ei saanud enda sõnul õpinguteks vajaliku tuge, kuid samas oli abi saanute osakaal teaduskondade ja kolledžite lõikes suurim. Teadlikkuse osas eristus majandusteaduskond, mille lõpetanutest 20% ei olnud teadlik õpinguteks vajaliku toe pakkumisest. Välisüliõpilased jäid valdavalt välisüliõpilastalituse toega rahule.

Õpingute ajal töötas 70% vastanutest, neist pooled töötasid juba enne õpinguid. Peamised erinevused nii õppeastme kui ka õppevormi lõikes tulenevad juba enne õpinguid töötavate lõpetanute osakaalust, märkimisväärsed erinevused on siin õppevormi lõikes. Avatud ülikooli õppe ja eksternina lõpetanutest töötas õpingute ajal üheksa kümnest vastanust, päevase õppe lõpetanutest oluliselt väiksem osa (59%). Esimesed töötasid valdavalt täiskoormusega, päevase õppe lõpetanud pigem osakoormusega. Ka peamine põhjus töötamiseks on erinev — kui päevase õppe ja eksternina lõpetanute jaoks on õpingute kõrvalt töötamise peamiseks põhjuseks majanduslikud põhjused, siis avatud ülikooli õppe lõpetanud töid enamasti välja, et töötasid juba enne õpinguid. Siiski töötasid avatud ülikooli õppe lõpetanud sageli ka majanduslikel põhjustel. Valdavalt ongi töötamise peamiseks põhjuseks nimetatud majanduslikke põhjuseid (38%) või varasema töö olemasolu, erialase töökogemuse saamiseks töötas vaid 13% õpingute ajalt töötavatest vastanutest. Õpingute aegne töö oli enamasti seotud õpitava erialaga, vaid viiendik vastanutest töötas õpingute ajal erialaga mitteseotud ametikohal. Nende töökoht, kes töötasid õpingute kõrvalt raha teenimise eesmärgil, oli oluliselt harvem õpitava erialaga seotud, võrreldes nendega, kes töötasid erialase töökogemuse saamise eesmärgil. Õpingute ajal töötamine valdavalt takistab vastajate hinnangul õppimist ning sellele viitasid ka andmed — kui nendest üliõpilastest, kes õpingute ajal ei töötanud, lõpetas nominaalajaga 68%, siis õpingute ajal töötajatest vaid 51%. Teisalt soodustab töötamine vastajate hinnangul erialast arengut.

Lõpetamisjärgne tegevus

Aasta pärast lõpetamist töötab 80% vastanutest, sh 30% õpib ja töötab samaaegselt. Ainult õpingutega on seotud 14% vastanutest. Õpingute või tööga ei ole seotud vaid 6% vastanutest, neist 5% on lastega kodus, töötuid on 1% ja vähem kui 1% ei tööta, õpi ega otsi tööd. Töötavate lõpetanute (sh ka need, kes lisaks õpivad) osakaal on suurim Euroopa ja Narva kolledži, arsti- ja majandusteaduskonna ning Viljandi kultuuriakadeemia lõpetanute seas, varieerudes 89-100% vahel.

Pärast varasema õppeastme lõpetamist jätkas õpinguid 43% vastanutest. Kõige sagedamini jätkasid õpinguid bakalaureuseõppe lõpetanud (66%) ning õppevormi lõikes päevase õppe lõpetanud (54%). Teaduskondade ja kolledžite lõikes on edasiõppijate osakaal suurim loodus- ja tehnoloogia-, filosoofia-, matemaatika-informaatika- ning õigusteaduskonnas, kus edasi õpivad vähemalt pooled. Kõige vähem on edasi õppinud usuteaduskonna lõpetanud (13%).

92% edasiõppijatest jätkas õpinguid kõrgkoolis ning neist kolmveerand magistriõppes. Õpingute jätkamise põhjuseks oli peamiselt soov ennast täiendada, parema töökoha saamine või olemasoleva säilitamine ning soov läbida kõrgem haridusaste või saada kõrgemat palka. Kaks kolmandikku jätkas õpinguid samas koolis samal erialal, kus nad eelneva õppeastme lõpetasid. Välismaale suundus õppima 8%. Suhteliselt suur osa edasiõppijatest – 22% – asus õppima teist eriala. Kõige enam on eriala vahetanud usuteaduskonna ning Narva ja Pärnu kolledži lõpetanud (vähemalt pooled). Keskmisest sagedamini on uuel erialal edasi õppinud rakenduskõrgharidusõppe lõpetanud (43% kõrgkoolis edasiõppijatest).

Enesetäienduse vajadust tunnevad lõpetanud erialaste ja tööalaste teadmiste ja oskuste vallas. Vaid 3% vastanutest ütles, et ei tunne hetkel vajadust enesetäiendamise järele.

Kõige sagedamini saadi õpingute lõpetamise järel töökoht isikliku pakkumise kaudu (28%) või töötati antud kohal juba õpingute ajal (15%). Tööandjaga võttis ise ühendust 13% ja internetist leidis

töopakumise 12%. 5% töötavatest vastanutest sai töökoha tänu õpingute jooksul läbitud praktikale. Erialane töö leiti suhteliselt kiirelt — ligikaudu pooled erialasel tööl töötavatest vastanutest, kes ei töötanud juba õpingute ajal, leidsid erialase töö kuni kahe kuuga. Enam kui aasta otsisid erialast tööd 11%. Kõige lihtsam oli erialast tööd leida integreeritud õppe lõpetanutel, 88% erialasel tööl töötajatest leidis töö kahe kuuga. Oluliselt raskem oli see bakalaureuseõppe lõpetanutel, kauem kui pool aastat otsis erialast tööd 37% bakalaureuseõppe lõpetanutest, kes täna töötavad erialasel tööl.

Töö saamisele aitasid kaasa omandatud eriala ja eesti keele oskus, olulisemaks peeti ka inglise keele oskust ja varasemat praktikat või töökogemust antud valdkonnas ning Tartu Ülikooli mainet. Ebaoluliseks peeti karjääriteenuste, välismaal töötamise ja õppimise ning lõputöö teema kasutegurit töö leidmisel.

Töökoha valikul peeti oluliseks enese proovilepanekut, häid töökaaslast ning karjääri- ja arenguvõimalusi. Küllaltki oluliseks hinnati ka head palka ja töö seotust õpitud erialaga. Töökoha valikut ei mõjutanud oluliselt pikem puhkus ega pakutavad soodustused.

Veidi enam kui pooled töötavatest lõpetanutest töötavad õpitud erialaga väga lähedalt seotud ametikohal, 16% puhul on töö suures osas erialaga seotud. 16% vastanute töö on vaid mõningal määral erialane ning 12% ei tööta üldse erialaga seotud ametikohal. Valitud töö seotus õpitud erialaga on seda kõrgem, mida kõrgem õppeaste on lõpetatud. Kõige enam on lõpetatud erialaga seotud arstiteaduskonna lõpetanute töö, kellest 97% töö on väga lähedalt või suures osas seotud õpitud erialaga. 67-81% vastanute töö on seotud õpitava erialaga suures osas või lähedalt veel kaheksa teaduskonna/kolledži lõpetanute puhul. Kõige vähem on erialaga seotud Euroopa ja Pärnu kolledži lõpetanute töökoht (lähedalt või suures osas seotud vaid vastavalt 25% ja 24% töökoht), neist Pärnu kolledži töötavatest lõpetanutest ei ole 41% töökoht üldse õpitud erialaga seotud. Olulisemateks põhjusteks, miks ei töötata erialaga seotud töökohal, oli erialase töö mitteleidmine, aga ka jätkamine samal mitteerialasel tööl, kus töötati juba õpingute ajal ning parem palk ja muud töötõingimused.

Töötamine pärast lõpetamist

Veidi enam kui pooled kõrgkooli lõpetanutest töötavad riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaal-asutuses ning veidi enam kui veerand erafirmas. Vastanud töötavad valdavalt Tallinnas või Tartus, kuid töökoha asukoht sõltub sageli ka lõpetatud teaduskonna/kolledži asukohast.

Kaks kolmandikku vastanutest töötab täiskoormusega ja 12% üle täiskoormuse. Osalise koormusega töötab ligi viiendik vastanutest, kolmveerand neist teeb seda omal soovil. Osalise koormusega töötamine on levinum filosoofia- ning loodus- ja tehnoloogiateaduskonna lõpetanute seas, kellest osajaga töötab kolmandik. Kõrgem töökoormus on arsti- ja kehakultuuriteaduskonna lõpetanutel, kellest viiendik töötab täiskoormusest kõrgema koormusega.

Vastanutest 55% töötab tippspetsialistina, 14% tehniku või keskastme spetsialistina, 11% kõrgema ametniku või juhina, 9% ametnikuna ning 6% sinikraedena. Sinikraede osakaalu osas eristuvad Pärnu kolledži lõpetanud, kellest 41% töötab sinikraena. Sinikraesid on rohkem madalama õppeastme lõpetanute hulgas – rakenduskõrgharidus- ja bakalaureuseõppe lõpetanute seas oli sinikraesid vastavalt 14% ja 13%, teiste õppeastmete lõpetanute seas on sinikraede osakaal oluliselt väiksem.

Peaaegu kõik lõpetanud arvavad, et nad tulevad oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime ning 84% vastanutest tunneb end tööturul konkurentsivõimelisena. Oma tööga on rahul 89% vastanutest. Valdavalt on kõigi teaduskondade ja kolledžite lõpetajad oma tööga rahul ning hindavad oma toimetulekut töökohal heaks. Kõige vähem konkurentsivõimelisena tunnevad end Pärnu kolledži (72%) ja filosoofiateaduskonna (73%) lõpetanud ning nemad on ka vähem rahul oma tööga. Õppeastmete lõikes võib välja tuua, et kõrgema õppeastme lõpetanud tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisemana.

Töökohal töötatud aega arvestades võib öelda, et suurem osa vastanutest alustas töötamist praegusel ametikohal juba õpingute ajal või enne õpinguid. Vaid kolmandik on töötanud oma ametikohal kuni üks aasta.

82% vastanutest töötab ametikohal, mis eeldab kõrgharidust ning neist 44% juhtudel on eelduseks bakalaureusekraad ja 42% juhtudest magistrikraadi. Veidi enam kui pooltel juhtudel töötavad kõrghariduse omandanud vastavat haridustaset eeldaval positsioonil. Kõrgema haridustaseme lõpetanud töötavad sagedamini töökohtadel, mis eeldavad madalamat haridustaset kui lõpetatud haridustase – 4+2 magistriõppe ja doktoriõppe lõpetanutest töötas sellistel ametikohtadel vastavalt 50% ja 53%. Nõutavast haridustasemest kõrgema haridustasemega lõpetanute osakaal on suurim Pärnu kolledži lõpetanute seas, kuid osakaal on suurem ka teistes kolledžites. Seevastu „üleharituid“ on enam kehakultuuri-, usu- ja majandusteaduskonna lõpetanute seas, kellest peaaegu pooled töötavad ametikohal, mis nõuab madalamat haridustaset.

Lõpetanute sissetulekud

Ligi kolm neljandikku vastanutest saab aasta pärast lõpetamist tasu töö eest, 13% vastanutest toetavad sissetulekuga nende lähedased, vastanutest 10% puhul moodustavad sissetuleku erinevad toetused, abirahad, alimendid, pension või stipendium. Töötasu on peamiseks sissetulekuallikaks kõikide teaduskondade ja kolledžite lõpetanute jaoks, kuid töötasu osakaal peamise sissetulekuallikana on väikseim Euroopa kolledži lõpetanute seas, aga ka loodus- ja tehnoloogiateaduskonna ning usuteaduskonna lõpetanute seas (50%-60% jaoks peamine sissetulekuallikas).

Lõpetanute keskmine brutokuupalk on 1105 eurot ning 36% teenib üle 1000 euro kuus. Konkurentsilt kõige kõrgemat palka teenivad arstiteaduskonna lõpetanud, kellest üle 750 euro kuus teenib 95% vastanutest. Üle 1000 euro kuus teenivad keskmiselt ka majandusteaduskonna, Euroopa kolledži, õigus-, matemaatika-informaatika- ning loodus- ja tehnoloogiateaduskonna lõpetanud. Kõige madalamat keskmist palka teenivad kolledžite (va Euroopa kolledž) lõpetanud, kelle keskmine palk on vahemikus 678-714 eurot. Üldjuhul teenivad kõrgema õppeastme lõpetanud kõrgemat palka — doktoriõppe lõpetanud teenivad keskmiselt ligi 1600 eurot kuus, rakenduskõrghariduse lõpetanud aga ligi 700 eurot kuus. Erandiks on siin integreeritud õppe lõpetanud (so peamiselt arstiteaduskonna lõpetanud), kes teenivad oluliselt kõrgemat palka doktoriõppe lõpetanutest.

Haridustaseme omandamine suurendas veidi enam kui pooltel juhtudest vastanute palgataset, tänu kõrgemale haridustasemele tõusis 23% palk ning tänu töökooha vahetamisele 20% palk.

Pädevused

Vastanud hindasid oma pädevuste taset kõige kõrgemaks suulise ja kirjaliku eneseväljendusoskuse (keskmine hinnang 4,2 palli 5-pallisel skaalal), meeskonnatöösuse (4,1) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise (4,0) osas. Teiste pädevustega võrreldes hinnati madalamalt juhtimisoskust (3,4), enesekehtestamise ja läbirääkimisoskust (3,6) ning võõrkeelte oskust (3,6).

Kõrgkooliõpingud aitasid pädevuste tõstmisele vastanute hinnangul kaasa keskmisel või sellest madalamal tasemel, hinnangud õpingute panusele jäid vahemikku 2,6 kuni 4,2 palli. Kõige madalamalt hinnati kõrgkooli rolli juhtimisoskuse (2,6), enesekehtestamise ja läbirääkimisoskuse (2,9) ning ettevõtlikkuse ja initsiatiivikuse (2,9) tõstmisel. Madalamalt hinnati ka ülikooli panust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskuse (3,0) ning võõrkeeleoskuse (3,1) parandamisel. Vastanute hinnangul oli õpingutest rohkem abi erialaste teadmiste ja oskuste (4,2) ning uurimis- ja analüüsioskuse (4,1) tõstmisel.

Oma ametikohal peeti kõige olulisemateks efektiivset ajakasutamise- ja planeerimisoskust (4,4) ning suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust (4,3). Kõrge hinnangu said ka oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada (4,2) ning meeskonnatöö oskus (4,2).

Peamised tulemused

Kokkuvõtteks võib peamiste tulemustena välja tuua järgmised punktid.

1. Lõpetanute tööturul toimetulek on hea, aasta pärast lõpetamist on töötuid vaid 1%. Lõpetanute keskmine brutokuupalk on 1105 eurot ning 36% teenib üle 1000 euro kuus.
2. Paljud lõpetanud töötasid õpingute ajal, sh enam kui pooled täis- ja suurema koormusega. Sagedane töötamine on üheks põhjuseks, miks nominaalajaga lõpetas vaid 56% lõpetanutest. Peamine töötamise põhjus on rahalised põhjused.
3. 41% lõpetanutest ei läbinud õpingute jooksul mingit tööalast praktikat. 43% bakalaureuseõppe lõpetanutest ei ole rahul praktikavõimalustega.
4. 11% lõpetanutest ei saanud oma sõnul piisavalt õpinguteks vajalikku tuge ja 11% ei olnud sellistest võimalustest teadlik.
5. 22% edasiõppijatest on asunud õppima teist eriala.
6. Kõrgema õppeastme lõpetanud teenivad kõrgemat palka – doktoriõppe lõpetanud teenivad keskmiselt ligi 1600 eurot, rakenduskõrghariduse lõpetanud aga ligi 700 eurot.
7. Pärnu kolledži lõpetanutest 41% töötab sinikraena. Seetõttu ei ole neist 41% töökoht üldse õpitud erialaga seotud. Nemad tunnevad end ka sagedamini mittekonkurentsivõimelisena ja on harvem tööga rahul. Samuti on nad sagedamini rahulolematumad eriala valikuga.
8. Veerand Türi kolledži lõpetanutest ei olnud rahul nii ülikooli ega ka eriala valikuga.
9. Ülekantavate oskuste (IKT, meeskonnatööoskus, ajakasutamis- ja planeerimisoskus jne) olulisust töökohal hinnati kõrgelt, samas hinnati ülikooli rolli nende pädevuste kujundamisel madalamalt.

LISA 1. Küsimustik

A. Lõpetanu/vastaja taust

1. Olen

1. Mees
2. Naine

2. Minu vanus on aastat

B. Õpingud

3. Millise teaduskonna või kolledži Te lõpetasite?

1. Arstiteaduskond → 041
2. Filosoofiateaduskond →042
3. Kehakultuuriteaduskond →043
4. Loodus- ja tehnoloogiateaduskond →044
5. Majandusteaduskond →045
6. Matemaatika-informaatikateaduskond →046
7. Sotsiaal- ja haridusteaduskond →047
8. Usuteaduskond →048
9. Õigusteaduskond →049
10. Euroopa kolledž →0491
11. Narva kolledž →0492
12. Pärnu kolledž →0493
13. Türi kolledž →0494
14. Viljandi kultuuriakadeemia →0495

041. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Arstiteadus →5
2. Biomeditsiin→5
3. Farmaatsia→5
4. Hambaarstiteadus→5
5. Neuroteadused→5
6. Proviisor→5
7. Rahvatervis→5
8. Rahvatervishoid→5
9. Õendusteadus→5

042. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja→5
2. Ajalugu→5
3. Eesti ja soome-ugri keeleteadus→5
4. Eesti keele ja kirjanduse õpetaja→5
5. Eesti keele ja kirjanduse õpetaja mitte-eesti koolis→5
6. Etnoloogia ja folkloristika→5
7. Filosoofia→5
8. Germaani-romaani filoloogia→5

9. Infokorraldus→5
10. Inglise keel ja kirjandus→5
11. Inglise keele õpetaja→5
12. Kirjalik tõlge→5
13. Kirjandus ja kultuuriteadused→5
14. Kirjandus ja rahvaluule→5
15. Kirjandus- ja teatriteadus→5
16. Klassikaline filoloogia→5
17. Kultuurikorraldus→5
18. Kunstiõpetuse õpetaja→5
19. Maalikunst→5
20. Romanistika→5
21. Saksa keel ja kirjandus→5
22. Saksa keele õpetaja→5
23. Semiootika ja kulturoloogia→5
24. Semiootika ja kultuuriteooria→5
25. Skandinaavia keeled ja kultuurid→5
26. Suuline tõlge→5
27. Vene ja slaavi filoloogia→5
28. Vene keele ja kirjanduse õpetaja→5

043. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Füsioteraapia→5
2. Kehaline kasvatus ja sport→5
3. Liikumis- ja sporditeadused→5

044. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Arvutitehnika→5
2. Bioloogia→5
3. Bioloogiaõpetaja→5
4. Botaanika ja ökoloogia→5
5. Fundamentaalfüüsika→5
6. Füüsika→5
7. Füüsikaõpetaja→5
8. Geenitehnoloogia→5
9. Geograafia→5
10. Geograafiaõpetaja→5
11. Geoloogia→5
12. Infotehnoloogia→5
13. Keemia→5
14. Keemiaõpetaja→5
15. Keskkonnatehnoloogia→5
16. Kultuuriväärtuste säilitamine→5
17. Materjaliteadus→5
18. Molekulaar- ja rakubioloogia→5
19. Molekulaartehnoloogia→5
20. Rakenduslik mõõteteadus→5
21. Zooloogia ja hüdrobioloogia→5
22. Ökoloogia ning elustiku kaitse→5

045. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Ettevõtlus ning tehnoloogia juhtimine→5
2. Majandusteadus→5
3. Strateegiline juhtimine→5
4. Ärijuhtimine→5

046. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Finants- ja kindlustusmatemaatika→5
2. Informaatika→5
3. Informaatikaõpetaja→5
4. Infotehnoloogia→5
5. Matemaatika→5
6. Matemaatikaõpetaja→5
7. Matemaatiline statistika→5
8. Rakendusstatistika→5

047. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Ajakirjandus→5
2. Ajakirjandus ja kommunikatsioon→5
3. Avalik haldus→5
4. Avalik haldus ja sotsiaalpoliitika→5
5. Avalikkussuhted ja teabekorraldus→5
6. Eesti viipekeele tõlk→5
7. Eripedagoogika→5
8. Haldusjuhtimine→5
9. Haridusteadus (humanitaarained) →5
10. Haridusteadus (loodusteaduslikud ained) →5
11. Haridusteadus (reaalained) →5
12. Kasvatusteadused→5
13. Klassiõpetaja→5
14. Kommunikatsioonijuhtimine→5
15. Koolieelse lasteasutuse õpetaja→5
16. Koolikorraldus→5
17. Koolimuusika→5
18. Kutseõpetaja→5
19. Läänemere regiooni uuringud→5
20. Meedia ja kommunikatsioon→5
21. Muusikaõpetaja→5
22. Pedagoogika→5
23. Politoloogia→5
24. Psühholoogia→5
25. Põhikooli mitme aine õpetaja→5
26. Rahvusvahelised suhted→5
27. Rakenduspsühholoogia (kutsemagister) →5
28. Riigiteadused→5
29. Sotsiaaltöö→5
30. Sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika→5
31. Sotsioloogia→5
32. Sotsioloogia, sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika→5
33. Võrdlev poliitika→5

048. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Religiooniantropoloogia→5
2. Usuteadus→5

049. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Õigusteadus→5

0491. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Euroopa Liidu-Vene uuringud→5
2. Euroopa õpingud→5

0492. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Humanitaarteaduse mitmekeelses koolis→5
2. Humanitaarainete õpetaja mitmekeelses koolis→5
3. Klassiõpetaja vene õppekeele koolis→5
4. Kohaliku omavalitsuse korraldus→5
5. Koolieelse lasteasutuse õpetaja (vene õppekeele baasil) →5
6. Noorsootöö→5

0493. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Ettevõtlus ja projektijuhtimine→5
2. Majandusteadus→5
3. Sotsiaaltöö korraldus→5
4. Turismi- ja hotelliettevõtlus→5
5. Veeökosüsteemide majandamine→5

0494. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Keskkonnakorraldus ja planeerimine→5

0495. Millise õppekava Te lõpetasite?

1. Huvijuht-loovtegevuse õpetaja→5
2. Info- ja dokumendihaldus→5
3. Jazzmuusika→5
4. Klassikaline ja kirikumuusika→5
5. Koolimuusika→5
6. Kultuurikorraldus→5
7. Muusikaõpetaja→5
8. Pärimusmuusika→5
9. Raamatukogundus ja infokeskkonnad→5
10. Rahvuslik tekstiil→5
11. Tantsukunst→5
12. Teatrikunsti visuaaltehnoloogia→5

5. Millise kõrgharidustaseme õppe Te lõpetasite?

1. rakenduskõrgharidusõppe
2. bakalaureuseõppe
3. 3+2 magistriõppe
4. 4+2 magistriõppe
5. bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava (arsti-, hambaarsti-, klassiõpetaja vm)
6. doktoriõppe (sisseastujad kuni 2005.a kaasa arvatud)
7. doktoriõppe (sisseastujad alates 2006.a)

6. Mitu aastat Teil kulub õppekava läbimiseks?

7. Kas täitsite õppekava nominaalajaga?

Nominaalaeg on see aeg, mis on ettenähtud õppekava läbimiseks. Näiteks bakalaureuseõppe nominaalaeg on 3 aastat, magistriõppes 2 aastat ja doktoriõppes 4 aastat. Nominaalaja sisse ei arvestata akadeemilist puhkust.

- Jah, täitsin õppekava ettenähtud nominaalajaga →8
- Ei, minu õpingud olid nominaalajast pikemad →7.1

7.1 Kuna Teie õpingud olid nominaalajast pikemad, siis palun märkige, mis oli selle põhjuseks (palun märkige, mis oli selle põhjuseks, võimalik on valida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti)

1. Võtsin akadeemilist puhkust omal soovil
2. Võtsin akadeemilist puhkust tervislikel põhjustel
3. Viibisin lapsehoolduspuhkusel
4. Olin kaitseväes
5. Võtsin pikendusaasta
6. Muu (nt õppimine või lõpetamine eksternina)

8. Miks Te asusite õppima seda õppekava/eriala? (Palun hinnake kõiki toodud väiteid)

		Väga oluline	Oluline	Väheoluline	Pole üldse oluline
1	Valdkond/ eriala huvitas mind				
2	Olen selles valdkonnas tugev				
3	Pärast lõpetamist on selles valdkonnas lihtne tööd leida				
4	Hea palk tulevikus				
5	Vanemad/sugulased/tuttavad jt soovitasid				
6	Sellele õppekavale oli kõige lihtsam sisse saada				
7	Töötan lähedasel erialal ja soovin kvalifikatsiooni tõsta				
8	Esimese eelistusena valitud õppekavale ei saanud sisse				
9	Jõudsin otsusele karjäärinõustamise tulemusena				
10	Raha (tasuta õppekoht/ jõukohane õppeteenustasu)				
11	Õppekava läbimisel arvestatakse minu varasemaid				
12	Eneseteostusvõimalused				
13	Kooli asukoht sobiv/ kodu lähedal				

8.1 Juhul, kui Teie õppekava/eriala valiku põhjuseks oli muu eelnevalt nimetamata oluline põhjus, siis palun täpsustage.

9. Palun märkige, millises õppevormis Te oma õpinguid alustasite ning millises õppevormis lõpetasite.

		Alustasite	Lõpetasite
1	päevane õpe (stационаarne õpe)		
2	avatud ülikool (kaugõpe)		
3	ekstern		

10. Palun märkige, millisel õppekohal Te oma õpinguid alustasite ning millisel õppekohal lõpetasite.

		Alustasite	Lõpetasite
1	riigieelarvelisel (tasuta) õppekohal		
2	riigieelarvevälisel (tasulisel)		

C. Õpingud ja töötamine

11. Kas Te töötasite (v.a juhutööd, praktika ja töötamine õppevaheajal) ?

Juhutöö on ajutine töö, mis üldjuhul ei taga töölepingus ettenähtud sotsiaalseid garantiisid (nt puhkus) ning tasustatakse reeglina tükitöö alusel.

1. enne õppima asumist, kuid mitte õpingute ajal (→ küsimus 16)
2. enne õppima asumist, kui ka õpingute ajal (→ küsimus 12)
3. õpingute ajal (→ küsimus 12)
4. ei töötanud enne õppima asumist ega õpingute ajal (→ küsimus 16)

12. Milline oli Teie töökoormus enamuse õpingute ajast?

1. töötasin täiskoormusega (reeglina 40 tundi nädalas)
2. töötasin üle täiskoormuse
3. töötasin osalise koormusega

13. Mis oli õpingute ajal töötamise (v.a juhutööd, praktika ja töötamine õppevaheajal) peamiseks põhjuseks?

Juhutöö on ajutine töö, mis üldjuhul ei taga töölepingus ettenähtud sotsiaalseid garantiisid (nt puhkus) ning tasustatakse reeglina tükitöö alusel.

(Palun märkige üks kõige olulisem põhjus)

1. ei oleks tulnud muidu majanduslikult toime
2. hirm kaotada senine töökoht
3. soov ennast teostada
4. soov lisaraha teenida
5. soov omandada üldist töökogemust
6. soov saada erialast töökogemust
7. tehti hea pakkumine
8. õpingutest jäi aega üle
9. töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus
10. Muu oluline põhjus õpingute ajal töötamiseks, palun täpsustage

14. Kuivõrd olid Teie õpingute aegne töö ja õpitav eriala seotud?

1. väga lähedalt
2. suures osas
3. mõningal määral
4. ei olnud seotud

15. Kas õpingute ajal töötamine mõjutab Teie hinnangul ... ?

	Kindlasti soodus-tavalt	Pigem soodus-tavalt	Pigem takis-tavalt	Kindlasti takis-tavalt	Ei mõjuta kuidagi
õppetöös osalemist					
õppekava läbimist nominaalajaga					
erialaste teadmiste ja oskuste omandamist					
töölase arengut (töövõime, tööalane efektiivsus, tööalaste teadmiste ja oskuste omandamisel jne)					
ühiskondlikku aktiivsust					
muu (palun täpsustage)					

15.1 Kas Teie palk tõusis pärast õpingute lõpetamist? (võimalik on valida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti)

1. Jah, tänu omandatud kõrgemale haridustasemele
2. Jah, tänu omandatud erialale
3. Jah, tänu töökoha vahetamisele
4. Jah, tänu töökoormuse suurendamisele
5. Jah, kuid palgatõus ei olnud seotud õpingute lõpetamisega
6. Ei, minu palk jäi samaks
7. Ei, minu palka vähendati (nt seoses majanduslangusega)
8. Muu põhjus, palun täpsustage ...

16. Kui soovite midagi lisada või täpsustada, siis palun kirjutage.

D. Lõpetamisjärgne tegevus

17. Milline loetletud vastusevariantidest kirjeldab Teie praegust tegevust kõige paremini?

1. töötan (→24)
2. õpin (→küsimus 18)
3. töötan ja õpin (→ küsimus 18)
4. ei tööta ega õpi, otsin aktiivselt tööd (→401)
5. ei tööta ega õpi, ei otsi ka aktiivselt tööd (→401)
6. olen lapsega kodus (→401)
7. Muu tegevus, palun täpsustage (→401)

18. Kas Te jätkate õpinguid ...?

1. kõrgkoolis/tasemeõppes (→ küsimused 19 ja 20)
2. täiendusõppes (nt lühikursused, keeleõpe vm) (→küsimus 21)
3. kutseõppeasutuses (→ küsimus 21)

19. Juhul kui Te jätkate õpinguid tasemeõppes, kas Te õpite ... ?

1. Tartu Ülikoolis, samal erialal/õppesuunal
2. Tartu Ülikoolis, muul erialal/õppesuunal
3. mõnes teises kõrgkoolis Eestis, samal erialal
4. mõnes teises kõrgkoolis Eestis, muul erialal
5. mõnes teises kõrgkoolis välismaal, samal erialal
6. mõnes teises kõrgkoolis välismaal, muul erialal

20. Millisel õppeastmel Te õpinguid jätkate?

1. rakenduskõrgharidusõppes
2. bakalaureuseõppes
3. magistriõppes
4. bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekaval (arsti-, hambaarsti-, klassiõpetaja vm)
5. residentuuris
6. doktorantuuris

21. Juhul kui Te õpite, siis palun märkige kuivõrd olulised olid allpooltoodud väited õpingute jätkamiseks? (Palun hinnake kõiki toodud väiteid)

		Väga oluline	Oluline	Väheoluline	Pole üldse oluline
1	soov ennast täiendada				
2	soov alustada akadeemilist karjääri				
3	soov saada kõrgemat palka				
4	saada parem töökoht/kindlustada oma praegune				
5	soov omandada võimalikult kõrge haridustase				
6	ei leidnud sobivat tööd				

211. Juhul, kui Teie õpingute jätkamiseks oli mingi muu eelpool nimetatuta põhjus, siis palun täpsustage.

22. Teie suunamiseks järgmiste küsimuste juurde palun märkige, kas Te praegu ...?

1. Ainult õpin (→401)
2. Õpin ja töötan samaaegselt (→24)

Juhul kui töötate rohkem kui ühel ametikohal, siis palume Teid vastata järgnevatele küsimustele, pidades silmas oma põhitöökohta või põhitööd.

24. Kuivõrd on Teie praegune põhitöö seotud õpitud erialaga?

1. väga lähedalt (→ küsimus 26)
2. suures osas (→ küsimus 26)
3. mõningal määral (→ küsimus 26)
4. ei ole seotud (→ küsimus 25)

25. Juhul kui praegune põhitöö ei ole seotud õpitud erialaga, siis mis on selle põhjus? (Palun hinnake kõiki toodud väiteid)

		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse
1	ei ole leidnud erialast tööd				
2	elukohas ei ole erialast tööd				
3	antud töö on huvitavam				
4	palk ja muud töötingimused on paremad				
5	töötasin sellel kohal juba ülikooli ajal				

Kõik vastanud suunatakse küsimuse nr 28 juurde.

26. Kui kaua aega kulus Teil pärast lõpetamist erialase töö leidmiseks?

- kuni 2 kuud
- 2 kuni 6 kuud
- 6 kuud kuni aasta
- kauem kui 1 aasta
- töötasin erialasel tööl juba õpingute ajal

27. Palun märkige oma tööstaaž erialaga seotud ametikohtadel sh õpingute ajal (täisaastates)

.....

28. Kas Te töötate ... ?

1. riiklikus, avalik-õiguslikus või munitsipaalasutuses
2. oma firmas
3. erafirmas või eraisiku teenistuses
4. MTÜ-s, sihtasutuses
5. olete füüsilisest isikust ettevõtja või vabakutseline
6. mitmes eelnevalt nimetatud omandivormiga asutuses või firmas samaaegselt

30. Kas Te olete ... ?

1. **Kõrgem ametnik/juht** (nt direktorid, juhatajad, väikeettevõtete juhid)
2. **Tippspetsialist** (nt insenerid, informaatikud, arstid, õpetajad, juristid, avaliku teenistuse spetsialistid)
3. **Tehnik või keskastme spetsialist** (nt maaklerid, raamatupidajad, politseiinspektorid, õde, müügiesindajad jne)
4. **Ametnik** (nt sekretärid, kantseleitöötajad, andmesisestajad)
5. **Teenindus- või müügitöötaja** (nt kokad, lapsehoidjad, juuksurid, tuletõrjujad, müüjad)
6. **Põllumajanduse või kalanduse oskustööline** (nt talunikud, kalurid, loomakasvatavad, jahimehed)
7. **Oskus- või käsitööline** (nt ehitaja, mehaanikud, rätsepad, elektrikud)
8. **Seadme- või masinaoperaator** (nt vedurijuhtid, autojuhid, masina operaatorid)
9. **Lihttööline** (nt koristajad, aknapesijad, kojamehed, uksehoidjad)
10. **Relvajõududes**
11. **Ei oska öelda**

31. Millist haridustaset eeldab Teie praegune amet?

1. põhiharidus (→ küsimus 33)
2. keskharidus (→ küsimus 33)
3. kutseharidus (→ küsimus 33)
4. kõrgharidus (→ küsimus 32)
5. ei oska öelda/ haridustase pole sellel töökohal oluline (→ küsimus 33)

32. Juhul, kui Teie praegune amet eeldab kõrgharidust, siis millist taset ... ?

1. rakenduskõrgharidust
2. bakalaureusekraadi
3. magistrikraadi
4. doktorikraadi

33. Kas Te töötate praegu ... ?

1. täiskoormusega (reeglina 40 tundi nädalas) (→ küsimus36)
2. üle täiskoormuse (→ küsimus 36)
3. osalise koormusega (→ küsimus 34 ja 35)
4. hooaja- ja juhutöödel (→ küsimus 36)

34. Juhul kui Te töötate osalise koormusega, siis palun märkige keskmine töötundide arv nädalas ...

35. Juhul kui Te töötate osalise koormusega, siis kas Te ... ?

- töötate osalise koormusega omal soovil
- võimaluse korral sooviksite töötada täiskoormusega, kuid tööandja ei võimalda

36. Kui suur on Teie põhitöökoha ühe kuu tasu, palun vastake üks kahest variandist

1. brutopalk (palk koos maksudega eurodes)
2. netopalk (kättesaadud palk eurodes)

37. Kus asub Teie töökoht?

1. Harjumaa (v.a Tallinn)
2. Tallinn
3. Hiiumaa
4. Ida-Virumaa (v.a Narva)
5. Narva
6. Jõgevamaa
7. Järvamaa
8. Läänemaa
9. Lääne-Virumaa
10. Põlvamaa
11. Pärnumaa (v.a Pärnu)
12. Pärnu
13. Raplamaa
14. Saaremaa
15. Tartumaa (v.a Tartu)
16. Tartu
17. Valgamaa
18. Viljandimaa
19. Võrumaa
20. Välismaal

38. Kui olulised olid Teile töökooha valimisel järgmised faktorid?

(Palun hinnake kõiki toodud väiteid)

		Väga oluline	Oluline	Väheoluline	Pole üldse oluline
1	ametikoha/töökoha prestiiž				
2	enese proovilepanek				
3	hea palk				
4	head karjääri- ja arenguvõimalused				
5	head töökaaslased				
6	paindlik töögraafik				
7	pikk puhkus				
8	sobiv asukoht				
9	soodustused (ametiauto vms)				
10	töö oli õpitud erialaga seotud				
11	erialast tööd ei olnud				

38.1 Juhul, kui töökooha valimisel oli määravaks mingi muu eelpool nimetatud põhjus, siis palun täpsustage.

39. Millisel viisil leidsite oma töökoha? (Palun märkige üks, kõige olulisem viis)

1. võtsin tööandjaga ise ühendust (konkreetselt tööpakkumist ei olnud)
2. seda tööd pakuti mulle isiklikult
3. kasutasin sugulaste või tuttavate abi
4. olin selles organisatsioonis praktikal
5. organisatsioon tutvustas töövõimalusi ülikoolis
6. leidsin tööpakkumise ülikooli vahendusel
7. leidsin tööpakkumise ajalehe-, TV-, raadio- või muust avalikust reklaamist
8. leidsin tööpakkumise internetist
9. leidsin tööpakkumise sotsiaalmeedia vahendusel
10. sain tööpakkumise personaliotsingu portaalist (CV Online, CV Keskus vmt)
11. leidsin töökoha Eesti Töötukassa (kuni 2009 Tööhõiveameti) kaudu
12. asutasin praksise või eraettevõtte, alustasin FIEna
13. töötasin sellel töökohal juba õpingute ajal
14. muu viis töökoha leidmiseks, palun täpsustage

40. Palun hinnake oma senise kogemuse põhjal, kuivõrd aitasid järgmised tegurid kaasa Teie praeguse töökoha saamisele.

Nõustun täiesti antud väitega tähendab, et see tegur aitas oluliselt kaasa töökoha leidmisele;
ei nõustu üldse tähendab, et see tegur polnud töökoha leidmisel tähtis.

		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse
1	omandatud (pea)eriala/ erialad				
2	omandatud kõrvaleriala(d)				
3	lõputöö teema				
4	õppealased saavutused				
5	läbitud täienduskoolitused				
6	Tartu Ülikooli maine				
7	õpingute ajal läbitud praktika				
8	eelnev töökogemus samas valdkonnas				
9	välismaal õppimine				
10	välismaal töötamine				
11	eesti keele oskus				
12	inglise keele oskus				
13	teiste võõrkeelte oskus				
14	karjääriteenused (nt karjäärinõustamine, tööturuga seonduvad seminarid, töölaad, infovahendamine jne)				

401. Kas ja millises valdkonnas tunnete enesetäiendamise vajadust?

(Võimalik on märkida mitu Teie jaoks sobivat vastusevarianti)

1. erialased teadmised ja oskused (*need, mis on seotud omandatud erialaga*)
2. tööalased teadmised ja oskused (*need, mida on vaja konkreetsel ametikohal toimetulekuks*)
3. üldharivad teadmised
4. hobi- ja huvialased teadmised ja oskused
5. muu (palun täpsustage)
6. ei tunne hetkel enesetäiendamise vajadust

402. Juhul, kui Te tunnete vajadust konkreetsete teadmiste või oskuste järele (ehk millist täiendusõpet võiks Tartu Ülikool Teile pakkuda) siis palun kirjutage.

403. Milline on Teie praegune peamine sissetulekuallikas?

1. töötasu
2. ettevõtjatulu, dividendid, intressid
3. toetused, abirahad (lastetoetus, sotsiaaltoetus, toimetulekutoetus), alimendid, pension, stipendiumid
4. õppelaen ja/või muud laenud
5. abikaasa/elukaaslase sissetulek, vanemate sissetulek, teiste sugulaste toetus
6. säästud, vara müük

E. Ülikooliõpingud ja hinnang sellele

Järgnevalt palume Teil anda hinnangud ülikooliõpingutele lähtuvalt viimati lõpetatud õppekavast.

41. Palume Teid hinnata, kuivõrd nõustute erinevate väidetega oma viimati läbitud õppekava eesmärgipärasuse kohta ning vastavuse kohta tööturu nõuetega?

		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei oska vastata
1	õpinguid alustades teadsin õppekava eesmäärke ja õpiväljundeid					
2	läbitud õpe oli vastavuses minu ootustega õppekavale					
3	kasutan oma töös väga sageli õpingute käigus omandatud oskusi ja teadmisi					

42. Kas Te käisite õppekava raames praktikal?

1. jah, läbisin kohustusliku erialase praktika (mõne ettevõtte/asutuse juures)
2. jah, läbisin praktika vaba- / valikainena
3. õppekava raames praktikat ei toimunud (→ küsimus 44)

43. Kas praktikast oli kasu?

- jah, (palun täpsustage, kuidas)
- ei, (palun täpsustage, miks)

44. Kas Te saite ülikoolis õpinguteks piisavalt tuge (tuutorid, karjääri- ja õppekorraldusnõustajad, sekretärid, psühholoogid jt)?⁴

1. Jah, sain piisavalt tuge (→ küsimus 46)
2. Ei saanud piisavalt tuge (→ küsimus 45)
3. Ei olnud sellistest võimalustest teadlik (→ küsimus 46)
4. Ei vajanud sellist tuge (→ küsimus 46)

⁴ Inglisekeelses ankeedis lisaks küsimus:

Did you get sufficient support from the International Student Service when you commenced your studies in the University of Tartu and during your studies?

1. Yes, I did
2. No, I did not
3. I was unaware of such opportunity
4. I did not need such support

45. Juhul, kui Te ei saanud ülikoolis õpinguteks piisavalt tuge (tuutorid, karjääri- ja õppekorraldusnõustajad, psühholoogid jt), siis palun põhjendage

46. Millega jäite õppeprotsessis kõige rohkem rahule? Palun täpsustage

47. Mis oli õppeprotsessis kõige nõrgem/suurem puudus? Palun täpsustage

48. Alljärgnevalt on toodud rida pädevusi. Palun hinnake 5-pallisel skaalal

(1) oma pädevuse praegust taset,

(2) seda, kuidas ülikooliõpingud on kaasa aidanud pädevuse kujunemisele ja

(3) pädevuse olulisust praegusel ametikohal.

	Pädevused	Minu tase on	Ülikooliõpingud aitasid kaasa	Olulisus minu ametikohal
		1 – väga madal 5 – väga kõrge	1 – vähe 5 – väga oluliselt	1 – vähe oluline 5 – väga oluline
1	Erialased teadmised ja oskused			
2	Uurimistöö- ja analüüsioskused			
3	Üldised maailmapilti avardavad teadmised			
4	Oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada			
5	Suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles			
6	Võõrkeelteoskus			
7	Info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia kasutamise oskus (üldine arvutioskus, erialaste arvutiprogrammide kasutamise oskus)			
8	Meeskonnatööoskus			
9	Efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus			
10	Juhtimisoskus			
11	Enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus			
12	Ettevõtlikkus ja initsiatiivikus			

49. Vaadates tagasi õpingutele ja hinnates oma praegust tööd, palun hinnake järgmiste väidete õigsust:

		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga					
2	Olen rahul ülikooli valikuga					
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)					
4	Olen rahul praktikavõimalustega					
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega					
6	Olen rahul juhendamisega					
7	Olen rahul õppetöö korraldusega					
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega					
9	Olen oma praeguse tööga rahul					
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime					
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena					

50. Kui märkisite eelmises küsimuses mõneks vastuseks „pigem ei nõustu“ või „ei nõustu üldse“, siis palun põhjendage

51. Kui soovite seoses õpingutega ülikoolis midagi lisada/täiendada, palun kirjutage!

LISA 2 Hinnangud õpingutega seotud aspektidele teaduskondade ja kolledžite lõikes

Küsimus: Vaadates tagasi õpingutele ja hinnates oma praegust tööd, palun hinnake järgmiste väidete õigsust.

Kokku (N=1153)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	692	361	69	22	9	60%	32%	6%	2%	1.51
2	Olen rahul ülikooli valikuga	830	269	34	10	10	73%	24%	3%	1%	1.68
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	318	577	208	39	11	28%	51%	18%	3%	1.03
4	Olen rahul praktikavõimalustega	197	321	265	156	214	21%	34%	28%	17%	0.60
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	290	643	169	34	17	26%	57%	15%	3%	1.05
6	Olen rahul juhendamisega	428	455	180	63	27	38%	40%	16%	6%	1.11
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	242	631	218	49	13	21%	55%	19%	4%	0.94
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	108	258	120	48	619	20%	48%	22%	9%	0.80
9	Olen oma praeguse tööga rahul	479	404	84	25	161	48%	41%	8%	3%	1.35
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	561	407	17	2	166	57%	41%	2%	0%	1.55
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	442	466	150	28	67	41%	43%	14%	3%	1.22

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Arstiteaduskond (N=91)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	71	18	2	0	0	78%	20%	2%	0%	1.76
2	Olen rahul ülikooli valikuga	71	15	3	1	1	79%	17%	3%	1%	1.73
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	33	47	8	3	0	36%	52%	9%	3%	1.21
4	Olen rahul praktikavõimalustega	16	38	21	7	9	20%	46%	26%	9%	0.77
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	19	56	12	2	2	21%	63%	13%	2%	1.03
6	Olen rahul juhendamisega	24	46	18	1	2	27%	52%	20%	1%	1.04
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	18	53	15	5	0	20%	58%	16%	5%	0.92
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	8	21	10	8	44	17%	45%	21%	17%	0.62
9	Olen oma praeguse tööga rahul	54	29	1	0	7	64%	35%	1%	0%	1.63
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	45	37	1	0	8	54%	45%	1%	0%	1.53
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	50	34	5	1	1	56%	38%	6%	1%	1.48

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Filosoofiateaduskond (N=170)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	85	55	22	6	2	51%	33%	13%	4%	1.30
2	Olen rahul ülikooli valikuga	125	38	3	1	3	75%	23%	2%	1%	1.72
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	49	78	32	7	4	30%	47%	19%	4%	1.02
4	Olen rahul praktikavõimalustega	17	25	37	34	57	15%	22%	33%	30%	0.22
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	49	92	23	3	3	29%	55%	14%	2%	1.12
6	Olen rahul juhendamisega	70	59	24	13	4	42%	36%	14%	8%	1.12
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	36	93	28	8	5	22%	56%	17%	5%	0.95
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	18	38	13	4	97	25%	52%	18%	5%	0.96
9	Olen oma praeguse tööga rahul	56	48	21	6	39	43%	37%	16%	5%	1.18
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	68	56	7	0	39	52%	43%	5%	0%	1.47
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	43	67	31	10	19	28%	44%	21%	7%	0.95

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Kehakultuuriteaduskond (N=24)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	12	10	2	0	0	50%	42%	8%	0%	1.42
2	Olen rahul ülikooli valikuga	10	11	2	1	0	42%	46%	8%	4%	1.25
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	2	10	9	3	0	8%	42%	38%	13%	0.46
4	Olen rahul praktikavõimalustega	5	9	10	0	0	21%	38%	42%	0%	0.79
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	5	14	4	1	0	21%	58%	17%	4%	0.96
6	Olen rahul juhendamisega	7	13	2	2	0	29%	54%	8%	8%	1.04
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	5	6	11	2	0	21%	25%	46%	8%	0.58
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	4	5	5	0	10	29%	36%	36%	0%	0.93
9	Olen oma praeguse tööga rahul	11	10	1	0	2	50%	45%	5%	0%	1.45
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	14	6	1	0	3	67%	29%	5%	0%	1.62
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	11	7	4	0	2	50%	32%	18%	0%	1.32

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Loodus- ja tehnoloogiateaduskond (N=193)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	105	69	11	5	3	55%	36%	6%	3%	1.44
2	Olen rahul ülikooli valikuga	140	44	6	2	1	73%	23%	3%	1%	1.68
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	45	95	41	10	2	24%	50%	21%	5%	0.92
4	Olen rahul praktikavõimalustega	34	43	56	37	23	20%	25%	33%	22%	0.44
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	49	101	30	8	5	26%	54%	16%	4%	1.02
6	Olen rahul juhendamisega	92	67	19	11	4	49%	35%	10%	6%	1.27
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	35	118	32	5	3	18%	62%	17%	3%	0.96
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	16	41	13	4	119	22%	55%	18%	5%	0.93
9	Olen oma praeguse tööga rahul	72	65	15	4	37	46%	42%	10%	3%	1.31
10	Tulen oma praeguses töökohas töölasele hästi toime	82	72	1	1	37	53%	46%	1%	1%	1.51
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	58	87	31	5	12	32%	48%	17%	3%	1.09

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Majandusteaduskond (N=98)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	50	41	6	1	0	51%	42%	6%	1%	1.43
2	Olen rahul ülikooli valikuga	63	31	3	1	0	64%	32%	3%	1%	1.59
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	28	55	11	3	1	29%	57%	11%	3%	1.11
4	Olen rahul praktikavõimalustega	4	15	18	16	45	8%	28%	34%	30%	0.13
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	17	58	19	2	2	18%	60%	20%	2%	0.94
6	Olen rahul juhendamisega	36	36	20	3	3	38%	38%	21%	3%	1.11
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	27	56	13	2	0	28%	57%	13%	2%	1.10
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	4	18	11	1	64	12%	53%	32%	3%	0.74
9	Olen oma praeguse tööga rahul	46	39	4	2	7	51%	43%	4%	2%	1.42
10	Tulen oma praeguses töökohas töölasele hästi toime	51	39	1	0	7	56%	43%	1%	0%	1.55
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	45	42	7	3	1	46%	43%	7%	3%	1.33

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Matemaatika-informaatikateaduskond (N=38)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	24	9	4	1	0	63%	24%	11%	3%	1.47
2	Olen rahul ülikooli valikuga	26	11	1	0	0	68%	29%	3%	0%	1.66
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	12	18	8	0	0	32%	47%	21%	0%	1.11
4	Olen rahul praktikavõimalustega	5	10	7	8	8	17%	33%	23%	27%	0.40
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	9	21	8	0	0	24%	55%	21%	0%	1.03
6	Olen rahul juhendamisega	13	21	2	0	2	36%	58%	6%	0%	1.31
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	9	23	5	1	0	24%	61%	13%	3%	1.05
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	5	12	2	1	18	25%	60%	10%	5%	1.05
9	Olen oma praeguse tööga rahul	13	16	3	0	6	41%	50%	9%	0%	1.31
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	21	11	0	0	6	66%	34%	0%	0%	1.66
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	16	17	3	0	2	44%	47%	8%	0%	1.36

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Sotsiaal- ja haridusteaduskond (N=203)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	119	62	14	5	3	60%	31%	7%	3%	1.48
2	Olen rahul ülikooli valikuga	145	45	8	2	3	73%	23%	4%	1%	1.67
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	62	90	41	6	4	31%	45%	21%	3%	1.05
4	Olen rahul praktikavõimalustega	48	52	44	32	27	27%	30%	25%	18%	0.66
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	57	99	37	6	4	29%	50%	19%	3%	1.04
6	Olen rahul juhendamisega	75	72	39	12	5	38%	36%	20%	6%	1.06
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	52	105	37	6	3	26%	53%	19%	3%	1.02
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	22	49	21	9	102	22%	49%	21%	9%	0.83
9	Olen oma praeguse tööga rahul	86	74	12	5	26	49%	42%	7%	3%	1.36
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	106	67	4	0	26	60%	38%	2%	0%	1.58
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	84	76	30	1	12	44%	40%	16%	1%	1.27

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Usuteaduskond (N=14)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	11	2	0	1	0	79%	14%	0%	7%	1.64
2	Olen rahul ülikooli valikuga	11	2	0	1	0	79%	14%	0%	7%	1.64
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	6	6	2	0	0	43%	43%	14%	0%	1.29
4	Olen rahul praktikavõimalustega	1	2	6	1	4	10%	20%	60%	10%	0.30
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	9	5	0	0	0	64%	36%	0%	0%	1.64
6	Olen rahul juhendamisega	10	3	1	0	0	71%	21%	7%	0%	1.64
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	8	4	1	1	0	57%	29%	7%	7%	1.36
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	1	2	2	1	8	17%	33%	33%	17%	0.50
9	Olen oma praeguse tööga rahul	8	4	0	1	1	62%	31%	0%	8%	1.46
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	10	3	0	0	1	77%	23%	0%	0%	1.77
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	8	3	2	0	1	62%	23%	15%	0%	1.46

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Õigusteaduskond (N=183)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	136	43	2	1	1	75%	24%	1%	1%	1.73
2	Olen rahul ülikooli valikuga	144	32	5	1	1	79%	18%	3%	1%	1.75
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	45	95	36	7	0	25%	52%	20%	4%	0.97
4	Olen rahul praktikavõimalustega	25	64	45	18	31	16%	42%	30%	12%	0.63
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	43	111	22	6	1	24%	61%	12%	3%	1.05
6	Olen rahul juhendamisega	59	67	37	15	5	33%	38%	21%	8%	0.96
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	29	94	43	15	2	16%	52%	24%	8%	0.76
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	14	34	15	15	105	18%	44%	19%	19%	0.60
9	Olen oma praeguse tööga rahul	75	62	12	4	30	49%	41%	8%	3%	1.36
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	98	53	1	1	30	64%	35%	1%	1%	1.62
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	77	72	16	7	11	45%	42%	9%	4%	1.27

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Euroopa kolledž (N=3)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	3	0	0	0	0	100%	0%	0%	0%	2.00
2	Olen rahul ülikooli valikuga	3	0	0	0	0	100%	0%	0%	0%	2.00
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	1	2	0	0	0	33%	67%	0%	0%	1.33
4	Olen rahul praktikavõimalustega	0	0	0	0	3	-	-	-	-	-
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	1	2	0	0	0	33%	67%	0%	0%	1.33
6	Olen rahul juhendamisega	1	1	1	0	0	33%	33%	33%	0%	1.00
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	2	1	0	0	0	67%	33%	0%	0%	1.67
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	0	1	0	0	2	0%	100%	0%	0%	1.00
9	Olen oma praeguse tööga rahul	1	1	1	0	0	33%	33%	33%	0%	1.00
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	3	0	0	0	0	100%	0%	0%	0%	2.00
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	1	2	0	0	0	33%	67%	0%	0%	1.33

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Narva kolledž (N=27)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	16	11	0	0	0	59%	41%	0%	0%	1.59
2	Olen rahul ülikooli valikuga	19	6	1	0	1	73%	23%	4%	0%	1.69
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	10	15	2	0	0	37%	56%	7%	0%	1.30
4	Olen rahul praktikavõimalustega	11	10	1	1	4	48%	43%	4%	4%	1.35
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	8	12	5	2	0	30%	44%	19%	7%	0.96
6	Olen rahul juhendamisega	9	15	1	1	1	35%	58%	4%	4%	1.23
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	6	16	4	1	0	22%	59%	15%	4%	1.00
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	7	9	3	0	8	37%	47%	16%	0%	1.21
9	Olen oma praeguse tööga rahul	11	11	4	1	0	41%	41%	15%	4%	1.19
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	12	14	1	0	0	44%	52%	4%	0%	1.41
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	14	10	3	0	0	52%	37%	11%	0%	1.41

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Pärnu kolledž (N=19)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	8	7	3	1	0	42%	37%	16%	5%	1.16
2	Olen rahul ülikooli valikuga	8	11	0	0	0	42%	58%	0%	0%	1.42
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	3	13	3	0	0	16%	68%	16%	0%	1.00
4	Olen rahul praktikavõimalustega	4	9	5	1	0	21%	47%	26%	5%	0.84
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	2	15	2	0	0	11%	79%	11%	0%	1.00
6	Olen rahul juhendamisega	3	12	3	1	0	16%	63%	16%	5%	0.89
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	1	14	4	0	0	5%	74%	21%	0%	0.84
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	0	4	6	1	8	0%	36%	55%	9%	0.27
9	Olen oma praeguse tööga rahul	8	6	4	0	1	44%	33%	22%	0%	1.22
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	8	10	0	0	1	44%	56%	0%	0%	1.44
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	6	7	5	0	1	33%	39%	28%	0%	1.06

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Türi kolledž (N=8)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	5	1	2	0	0	63%	13%	25%	0%	1.38
2	Olen rahul ülikooli valikuga	5	1	2	0	0	63%	13%	25%	0%	1.38
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	3	2	3	0	0	38%	25%	38%	0%	1.00
4	Olen rahul praktikavõimalustega	1	5	1	1	0	13%	63%	13%	13%	0.75
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	3	3	0	2	0	38%	38%	0%	25%	0.88
6	Olen rahul juhendamisega	3	3	1	1	0	38%	38%	13%	13%	1.00
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	2	3	3	0	0	25%	38%	38%	0%	0.88
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	1	0	2	1	4	25%	0%	50%	25%	0.25
9	Olen oma praeguse tööga rahul	2	4	0	0	2	33%	67%	0%	0%	1.33
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	2	4	0	0	2	33%	67%	0%	0%	1.33
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	2	4	1	0	1	29%	57%	14%	0%	1.14

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

Viljandi kultuuriakadeemia (N=82)

		Vastanute arv					Vastanute osakaal*				Keskmine**
		Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	Ei saa hinnata	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	
1	Olen rahul oma õppekava/eriala valikuga	47	33	1	1	0	57%	40%	1%	1%	1.54
2	Olen rahul ülikooli valikuga	60	22	0	0	0	73%	27%	0%	0%	1.73
3	Olen rahul läbitud õppekavaga (ülesehitus, valikuvõimalused jm)	19	51	12	0	0	23%	62%	15%	0%	1.09
4	Olen rahul praktikavõimalustega	26	39	14	0	3	33%	49%	18%	0%	1.15
5	Olen rahul õppejõudude ja õpetamise tasemega	19	54	7	2	0	23%	66%	9%	2%	1.10
6	Olen rahul juhendamisega	26	40	12	3	1	32%	49%	15%	4%	1.10
7	Olen rahul õppetöö korraldusega	12	45	22	3	0	15%	55%	27%	4%	0.80
8	Olen rahul ülikooli poolt pakutud nõustamisteenustega	8	24	17	3	30	15%	46%	33%	6%	0.71
9	Olen oma praeguse tööga rahul	36	35	6	2	3	46%	44%	8%	3%	1.33
10	Tulen oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime	41	35	0	0	6	54%	46%	0%	0%	1.54
11	Tunnen end tööturul konkurentsivõimelisena	27	38	12	1	4	35%	49%	15%	1%	1.17

Märkus: * vastanute osakaalu arvutamisel ei arvestatud vastustega „ei saa hinnata“; ** Keskmise arvutamisel on kasutatud kaalusid: nõustun täiesti – 2, pigem nõustun – 1, pigem ei nõustu – 0, ei nõustu üldse – -1.

